

პრეზიდენტი

ქართული კულტურის დღეები მოსკოვში — ქართველ ხელოვანთა პატრიოტული აქცია

(პირველი გვერდიდან)

ეს იყო ქართველ ხელოვანთა პატრიოტული აქცია. რუსეთში საკუთარი თვალთა დასაჯანსაღებლად, რომ საქართველო ცოცხლობს, ცოცხლობს მისი კულტურა, ასპარეზზე გამოდის ახალი, ნიჭიერი თაობა... — განაცხადა სვეტლანა ქვეციანი და გამოთქვა მოსამრეხი, მოსკოველი მაცურებლის წინაშე თავიანთი შემოქმედებით წარსდგენ აფხაზეთის მცხოვრებნი, რომლებიც გამოდგენილი არიან თავიანთი სახლ-კარინიდან, და უჩვენონ, რამდენად ძლიერები არიან და როგორ ინარჩუნებენ როგორც თავიანთ კულტურულ გრადიციებს, ისე მომავლის იმედს.

„კარგად მესმის, რას ნიშნავს მოსკოვში მოპოვებული წარმატება. რუსეთი იმდენად დიდი ქვეყანაა და ისეთი კულტურული გრადიციები აქვს, რომ მის მიერ აღიარება, პრაქტიკულად, ევროპისა და მსოფლიოს მიერ აღიარებას ნიშნავს. ქართული კულტურის პოპულარიზაციისათვის ამაზე მეტის გაკეთება, ალბათ, შეუძლებელია“, — განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა და განაცხადა სამოქალაქო ომისა და ქვეყნის ნგრევის დროს ნათქვამი თავისივე სიტყვები, რომლებიც უკუარტყმინდება შეიცავს: „გადავარჩინოთ ქართული კულტურა და კულტურა იხსნის ერს“. შეიძლება ყოველთვის ისე არ გამოვდის, როგორც გვინდა და სავირობა, მაგრამ სახელმწიფო პოლიტიკის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებად კულტურაზე მზრუნვა და მხარდაჭერა ვალდარეო და ეს უკვე ბევრს ნიშნავს. ყველაფრის მიუხედავად, ჩვენს ქვეყანაში კულტურა გადარჩა და ეს თავისთავად არ მომხდარა. მეორე მხრივ, თქვენ უყვართ...

რომელიც არ არის მოწადინებული, შეინარჩუნოს და განავითაროს თავისი უმდიდრესი გრადიციები, განვირუდოთ“, — განაცხადა მან და აქვე ხაზგასმით მიუთითა, რომ მცირერიცხოვან ქართველ ერს განსაკუთრებული სიფხიმლე მართებს გლობალიზაციის პროცესთან დაკავშირებით. „ყველაზე მეტად, ვიდრე ოდესმე, დღეს არის საჭირო საერთო-სახალხო ძალისხმევა ქართული კულტურის გადარჩენა და მხარს უჭერს მას“, — განაცხადა ელვარდ მეგარდინაძემ და აღნიშნა, რომ განსაკუთრებით ახარებს ახალგაზრდა ხელოვანთა სიმრავლე. „ეს ადასტურებს, რომ ჩვენი კულტურა საიმედო ხელშია. ხალხი,

რეზული სიფხიმლე მართებს გლობალიზაციის პროცესთან დაკავშირებით. „ყველაზე მეტად, ვიდრე ოდესმე, დღეს არის საჭირო საერთო-სახალხო ძალისხმევა ქართული კულტურის გადარჩენა და მხარს უჭერს მას“, — განაცხადა ელვარდ მეგარდინაძემ და აღნიშნა, რომ განსაკუთრებით ახარებს ახალგაზრდა ხელოვანთა სიმრავლე. „ეს ადასტურებს, რომ ჩვენი კულტურა საიმედო ხელშია. ხალხი,

რომელიც არ არის მოწადინებული, შეინარჩუნოს და განავითაროს თავისი უმდიდრესი გრადიციები, განვირუდოთ“, — განაცხადა მან და აქვე ხაზგასმით მიუთითა, რომ მცირერიცხოვან ქართველ ერს განსაკუთრებული სიფხიმლე მართებს გლობალიზაციის პროცესთან დაკავშირებით. „ყველაზე მეტად, ვიდრე ოდესმე, დღეს არის საჭირო საერთო-სახალხო ძალისხმევა ქართული კულტურის გადარჩენა და მხარს უჭერს მას“, — განაცხადა ელვარდ მეგარდინაძემ და აღნიშნა, რომ განსაკუთრებით ახარებს ახალგაზრდა ხელოვანთა სიმრავლე. „ეს ადასტურებს, რომ ჩვენი კულტურა საიმედო ხელშია. ხალხი,

კვირა

რუბრიკა უკრავს ოიკაზიონი

— რთი იყო მნიშვნელოვანი გასული კვირა ქვეყნისთვის და თქვენთვის პირადად? — „კვირის“ გრადიციულ შეკითხვას უპასუხებს ლეონი ბერიძე.

ქვეყნისთვის

— მნიშვნელოვანი იყო კვირა დღე, 26 ოქტომბერი — საქართველოს პრეზიდენტი ელვარდ მეგარდინაძე შეგვხვდა მოსკოვში გამართული ქართული კულტურის ფესტივალის მონაწილეებს და დიდი მადლიერება გამოხატა ჩვენს მიმართ, მოგვილოცა წარმატება. ამ მასშტაბით ქართული კულტურა კარგა ხანია არ წარმდგარა უცხოეთში და, მით უფრო, სასიამოვნოა მისი წარმატება და რეზონანსი. მართლაც, ქართველებს თუკი რამ გვაქვს სასახლო, — ეს ჩვენი ხელოვნება, ჩვენი კულტურაა. გასული კვირის კიდევ ერთ მნიშვნელოვან მოვლენად აღვიქვამ ცნობილი ამერიკელი მუსიკოსის, ამერიკელი კულტურის მინისტრის, საქართველოს ჯეშმარტი მეგობრის ფილად ბულბულ ოდლის სტუმრობას, ამერიკელი ვარსკვლავების კონცერტი. ფოლად ნამდვილად ისეთი პიროვნებაა, რომელიც დირსეულად ატარებს საქართველოს დირსების ორდენის კავალერის წოდებას.

თვალსაზი

(პირველი გვერდიდან)

ეს მზადება რახანია მიმდინარეობს ყოველდღიურად, მეთოდურად, სხვადასხვა საშუალებების მომარჯვებით: ათასგვარი „რეინტენსივით“, რომლებშიც გადარჩეული უღია პრესა, ოპოზიციურ ძალთა ლიდერების განუწყვეტელი განცხადებით, რომ ისინი უწყველად გამარჯვებულნი, რომ მოსახლეობის აბსოლუტური მხარდაჭერა აქვთ (მაგალითად, „ერთიანი თანხმობა“ — იბერიის გაბრწყინება“ აცხადებს, რომ მას და მის კანდიდატს გერამ აბსანტის სამეგრელოს მოსახლეობის 90 პროცენტი უჭერს მხარს), რომ ხელისუფლებას ასევე აბსოლუტურად არაფერს უჭერს მხარს და თუ მან გამარჯვება (აქ „გამარჯვებაში“, მხოლოდ ის იგულისხმება, 7-პროცენტის ბარიერი თუ გადალახა), ე. ი. არჩევენ გააყალბა და რაკი გააყალბა, საჭიროა ამ გამარჯვებულ ხელისუფლების სახალხო მრისხანებით, ანუ მასობრივი გამოსვლებით დამსობა.

მეორე, ამდენი გვიანს ჰყვებით (გახსოვთ, ლადო გუდიაშვილის დიდებული ნახატი „გვიანს ჰყვითა“) გაოგნებული ელექტორატის ნაწილს სრული აპათია ეუფლება და საერთოდ არ მივა პრევენციას. მესამე, ამოქრელება „დამტავი შექანიში“: ოპოზიციის ამდენი გონებრივი და ფიზიკური ძალადობით შეწუხებული ხალხის ერთი ნაწილი, რომელიც თავიდან შეიძლება სულაც ველებ დაიწყებენ. საამისოდ წინა პლანზე წამოიწევენ ნაციონალური მოძრაობა. ასეთი გამოსვლები კი ყოველთვის შეიძლება გადაიმართოს დესტაბილიზაციამდე.

აქ ერთი საინტერესო მომენტი. იგივე ნაციონალური (ზოგ სხვა ოპოზიციონერსაც) რომ ჰკითხო, თილისში თუ ბაქოს პრეცედენტი გამეორდა, პასუხს ვინ ატეხსო, თვალდაუხამხამებლად გიპასუხებს, თვიონი ე. ი. ნაციონალური ქუჩაში „მოსახლეობას“ გამოიყვანენ, ხელისუფლების დამცველი არაფერს იქნება და სრულიად უპრობლემოდ გადააგდებენ. რკინის ლოკიპა! ნუთუ ასე იოლად მოხდება ყველაფერი? ნუთუ ხელისუფლების დამცველი „500 კაცი“ (რომლებიც დღეს ქართული ეკონომიკის 80 პროცენტს აკონტროლებენ) მეტი არაფერს იქნება? საინტერესოა, კობა დავითაშვილი (ნაციონალური საერთოდ) დღესაც ასე ფიქრობს, თუ ბათუმის მოვლენებში ამრიცხვითი მანი შეაკვლევინა, ხელისუფლების მოწინააღმდეგე და ხელისუფლების დამცველი ძალების თანაფარდობაზე? მათ მშვენივრად იცინი, რომ საქართველოსთვის საშოქალაქო ომი დამანგრეველი იქნება“, მაგრამ მაინც ყველაფერი საშოქალაქო ომისკენ მიჰყავთ თავიანთი მოქმედებებითა და მოწოდებებით.

წამდაუწუმ ამის ჩაჭვდება ათასი სამრუნავ-საფიქრალით ისედაც გადალასლასებული ადამიანების გვიანში, ბოლოს და ბოლოს, რადაც შედეგს გამოიღებს. ჩემი აზრით, ამ შედეგის სამი ვარიანტია შესაძლებელი: პირველი. ელექტორატის ნაწილი მართლაც რწუნდება, რომ სხვა „საყოველთაოდ მხარდაჭერილი“ ოპოზიციის გამარჯვებაშია. ამიგომ, პირველივე დაძახილზე მართლაც შეიძლება ქუჩაში გამოვიდეს „გამარჯვებული გამარჯვებულნი“ ხელისუფლების წინააღმდეგ.

არჩევნებში გამარჯვება „ზოსლეთი“ იანგარიშება

ოპოზიციის მომხრე იყო, ჩათვლის, რომ „შეწვეული ჰკირ“ სჯობს ამდენი გაურკვეველი მრწამსისა და მიზნების პოლიტიკური ძალების მოსვლას და ისიც ხელისუფლების მხარდამჭერთ შეუერთდება. ისინი კი ცოტანი როდი არიან. ამიგომ ვარაუდობს სახელისუფლებო ბლოკი, რომ მინიმუმ ხმების 30 პროცენტს მოიპოვებს. ყოველივე ამას ოპოზიციის არ ითვალისწინებს, მათს ხმებსაც წინასწარ ყრის თავის ყულაბაში. არჩევნებში გამარჯვება კი „პოსლეთი“ იანგარიშება. ამრიგად, ოპოზიციის, რომელიც თავდაჯერებული განცხადების მიუხედავად, გამარჯვება ჯიბეში გვიდევსო, გამარჯვებაში სულაც არ არის მართლად დაჯერებული, საშარქაფოლ, ქუჩის გამოსვლებით იმუქრება. კონკრეტული ძალები არეულობისთვის ემზადებიან. 3 ნოემბერს იმ შედეგებს თუ ვერ მიიღებენ, რაც უნდა, ოპოზიციური პარტიები მასობრივ გამოსვლებს დაიწყებენ.

ქალაქო ომი დამანგრეველი იქნება“, მაგრამ მაინც ყველაფერი საშოქალაქო ომისკენ მიჰყავთ თავიანთი მოქმედებებითა და მოწოდებებით. აქ ყველაზე უპრობლემო მოვუსმინოთ საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქს, უწმინდესსა და უნეგარეს ილია II-ს და ისე ვიმოქმედოთ: „დღეს, როცა საპარლამენტო არჩევნების წინ პოლიტიკური მდგომარეობა იგრძნობა, დაეძლიოთ პირადი ინტერესები და ეგოიზმი. პარლამენტის არჩევნები უნდა შედეგს მიანდოთ, მთავარი კერძო-კერძოა, რომ ყველაზე, მთელმა საქართველომ მიიღოს მასში მონაწილეობა და გამოხატოს თავისი ნება. ქართველი კაცი ბრძენია და კარგად გააჩვენებს, სად არის სიკეთე და სად — ბოროტება, სად — თუთი და სად — შავი“... ალექო ასლანიშვილი.

თურქეთის რესპუბლიკის გამოცხადების 80 წლისთავი

თურქეთი აზიის ერთ-ერთი მოწინავე ქვეყანაა. ბოლო დროს მან დიდ წარმატებას მიაღწია ქვეყნის ეკონომიკის დარბო. იგი აზიურ-ინდუსტრიულ ქვეყნებთან ერთად ინდუსტრიულ-აზიურ ქვეყნად. იგი თავისი ეკონომიკური დონით განსწორდა სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიისა და შორეული აღმოსავლეთის ახალ ინდუსტრიულ სანაპიროებს.

ეს აიხსნება იმით, რომ ქვეყნის პოლიტიკურმა მდებარეობამ, რეზორმების გზით, სწორად შეაფასეს და წარმართეს მისი ბუნებრივი რესურსები. ყოველივე ამას კი საზოგადოებრივი განვითარების რეზორმული და მემორიალური რესპუბლიკური წყობილების დამყარებამ.

პირველ მსოფლიო ომში თურქეთი დამარცხდა. 1918 წლის 30 ოქტომბერს მან ხელი მოაწერა ანგანტის სახელმწიფოებთან კავშირების ხელშეკრულებას. ანგანტის სახელმწიფოები არ დაკმაყოფილდნენ ოსმალეთის იმპერიაში შეზავალი ქვეყნების ხელში ჩაგდებას და შეუდგნენ საკუთრივ თურქეთის გერმანიის დაპყრობას. თურქეთის დამოუკიდებლად არსებობა საფრთხის ქვეშ აღმოჩნდა.

ანგლოლოიაში დაიწყო ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, რომელსაც სათავეში ჩაუდგა მუსტაფა ქემალ ფაშა. მან მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გაატარა დამოუკიდებლობის დასაცავად. 1919 წლის დეკემბერში თურქეთის პარლამენტის არჩევნები გაიმართა. გამარჯვებულნი ქემალისტები. 1920 წლის 12 იანვარს სტამბოლში გაიხსნა პარლამენტის სესია. 28 იანვარს პარლამენტის სხდომაზე მიიღეს ქემალისტების მიერ შეთავაზებული „ეროვნული აქტის“ დეკლარაცია, რომელიც მიმართული იყო ქვეყნის დასაცავად და ინტერენტების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

16 მარტს ინგლისელებმა ჯარები გადასხეს სტამბოლში, დაარბიეს პარლამენტი, დეპუტატების ნაწილი დააპატიმრეს და კუნძულ მალტაზე გადაასახლეს. ქემალისტების ინიციატივით ჩაგრდა პარლამენტის დამატებითი არჩევნები, 1920 წლის 23 აპრილს ანკარაში გაიხსნა თურქეთის დიდი ეროვნული კრება. მან გამოაცხადა, რომ ეროვნული კრება არის ერთადერთი კანონიერი ხელისუფლება. მან თავის ხელქვეით გააერთიანა როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელი ხელისუფლება. დეპუტატებმა მთავრობის თავმჯდომარედ აირჩიეს მუსტაფა ქემალ ფაშა.

ამავე დროს ეროვნულმა კრებამ დაადგინა, რომ სულთანისა და მისი მთავრობის მიერ გამოცემული ყველა დადგენილება, ინგლისელების მიერ სტამბოლის ოკუპაციის შემდეგ, არ უნდა მსრუტობდეს. ეროვნული კრება ამ ნაბიჯს იმით ასაბუთებდა, რომ „სულთან-ხალიფა“ უკუშვრების გეგმობაში იმყოფება.

სულთანმა, ინგლისელების მოთხოვნით, ანგალიაში დაწესებულ ეროვნულ მოძრაობასთან საბრძოლველად შეიქმნა „ხალიფათის არმია“, ხოლო მუსტაფა ქემალ ფაშა სულთანის ბრძანებით, დაუსწრებლად გაასამართლეს და სიკვდილის განაჩენი გამოუცხადეს. სულთანის ყველა ცდა, ჩაეხშო ანგლოლოიაში დაწესებული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, მარცხით დამთავრდა.

ახალი სახელმწიფო წყობილების დამყარებისა და განმტკიცებისათვის საჭირო იყო სახელმწიფოს ძირითადი მმართველობის ფუნქციების განსაზღვრა; საკონსტიტუციო უფლება-მოვალეობების დადგენა და სხვ. ეროვნულმა კრებამ ყველა ეს საკითხი წარმატებით გადაწყვიტა, მაგრამ გადაუჭრელი რჩებოდა თურქეთის სულთნის უფლებამოსილების საკითხი. ეროვნული კრების ფეოდალურ-კლერიკალური და რეაქციონერი დეპუტატები მოითხოვდნენ, რომ კანონი სულთნის პირობაზე დაეყრდნობოდა, პირდაპირ ყოფილიყო განსაზღვრული და იმის უფლებები, ან მითითებული ყოფილიყო: „დიდი ეროვნული კრების ხელისუფლება დროებითია – „სულთან-ხალიფას განთავისუფლებამდე“.

მშვიდობიანი გზით რევოლუციის განხორციელების საუკეთესო მაგალითი

ბოდა სულთნის ხელისუფლება და ამის შემდეგ დიდი ეროვნული კრება შექვეყნდა თავისი მოვალეობის შესრულებას.

მუსტაფა ქემალ არ იმარებდა ოპოზიციის თვალსაზრისს. იგი სულთნის ხელისუფლების გაუქმების მიზნით იყო, მაგრამ ამას აშკარად არ ამტკიცებდა, რადგან ამას შეიძლება ანტიიმპერიალისტური ბლოკის დაშლა გამოეწვიოდა. მუსტაფა ქემალ აკრიტიკებდა ოპოზიციის წინააღმდეგ, ასაბუთებდა, რომ სულთანი მექმედ VI მოღალატეა და არ შეიძლება ეროვნულმა კრებამ მის წინაშე ფიცს დადოს. ქემალის ამრით, ასევე არ შეიძლება დადგინდეს მისი მთავრობა და დამატებითი მოთხოვნები შეტანილი მუსხლი სულთან-ხალიფას შესახებ. ამ საკითხს გვერდი უნდა ავიტოვოთ, ამბობდა, რათა შემდგომ მოქმედების თავისუფლება გვექონდეს.

დისკუსია სულთნის სტატუსთან დაკავშირებით ცხრა თვეს გრძელდებოდა. ოპოზიციის დათმობაზე მხოლოდ მას შემდეგ წავიდა, როცა 1921 წლის 10 იანვარს ქემალისტებმა სოფელ ინენისთან პირველი გამარჯვება ბერძნებზე მოიპოვეს.

1921 წლის 20 იანვარს თურქეთის დიდი ეროვნულმა კრებამ მიიღო კანონი „ძირითადი ორგანიზაციების შესახებ“. ფაქტობრივად, ეს იყო თურქეთის კონსტიტუციის მიღების დრო. მან დაადასტურა, რომ თურქეთის დიდი ეროვნული კრება არის თურქეთის ერთადერთი კანონიერი ხელისუფლება, რომელსაც ეკუთვნის როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელი ხელისუფლება, კანონი ამავე დროს ძალაში გოვებდა 1876 წლის კონსტიტუციას, რომლის მიხედვითაც სულთან-ხალიფა ინარჩუნებდა თავის პირობაზე. ამგვარად, 1921 წლის კანონით, მთელი ძალაუფლება ეკუთვნოდა ეროვნულ კრებას, ხოლო 1876 წლის კონსტიტუციით სულთანმა ნომინალურად ინარჩუნებდა თავის ხელისუფლებას. ეს იყო ქემალისტების ტაქტიკური გამარჯვება.

1921-1922 წლებში მუსტაფა ქემალ ფაშას ხელმძღვანელობით ქემალისტებმა დიდ გამარჯვებებს მიაღწიეს ინტერვენტების წინააღმდეგ ომში. ქვეყნიდან ბერძენი ინტერვენტების განდევნის შემდეგ (1922 წ. სექტემბერი), ერთიანი ეროვნული ფრონტი დაიშალა. ეროვნული საფრთხის მოხსნის მიზნით იყო სასწრაფო მომხმარებელი. მუსტაფა ქემალს კარგად ესმოდა, რომ სულთნის საერთო და სასულიერო ხელისუფლების გაუქმება დიდ წინააღმდეგობას გამოიწვევდა.

მოსხნილიყო. საჭირო იყო სასწრაფო მომხმარებელი. მუსტაფა ქემალს კარგად ესმოდა, რომ სულთნის საერთო და სასულიერო ხელისუფლების გაუქმება დიდ წინააღმდეგობას გამოიწვევდა. მუსტაფა ქემალს კარგად ესმოდა, რომ სულთნის საერთო და სასულიერო ხელისუფლების გაუქმება დიდ წინააღმდეგობას გამოიწვევდა.

1922 წლის 12 ივლისს თურქეთის მთავრობის მეთაურად არჩეულმა რაუფ ბეიმ (ორბაი), ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა განაცხადა, რომ იგი „სულთან და ხორციელ სულთნისა და ხალიფას ერთგულია და რომ მისი ვალაია ბოლომდე დარჩეს მისი ერთგული“. ოპოზიციის სურდა დაეთხოვა

ლოგიკისა და მემორიების ძალით დააწესებოდა მოწინააღმდეგეები, მხარი დაეჭირათ მისი წინააღმდეგობისათვის. ამის შემდეგ საკითხი მარტივად გადაწყდა: სადამოს სხდომაზე ერთხმად მიიღეს კანონი სულთანის გაუქმების შესახებ, თუ არ ჩავთვლით ერთი ხოჯას პროტესტს.

სულთნის ხელისუფლების გაუქმებასთან ერთად, არსებობა შეწყვიტა სულთნის მარიონეტულმა მთავრობამ. ხელისუფლება სტამბოლში და მის შემოგარენში გადავიდა დიდი ეროვნული კრების ხელში. ოსმალეთის იმპერიის უკანასკნელი სულთანი მექმედ VI (ვაჟი იდლინი), იმის გამო, რომ მის წინააღმდეგ თურქეთის ეროვნულმა კრებამ საქმე აღძრა და ლაღაგის ბრალდებით, 1922 წლის 17 სექტემბერს გაიქცა თურქეთიდან. შვირი ლეჟ, 18 ნოემბერს, უფლისწული აბდულ-მეჯიდი მუსლიმთა ხალიფად აირჩიეს.

ამგვარად, ეროვნულმა კრებამ გააუქმა სულთნის საერო ხელისუფლება და დაუტოვა მას სასულიერო ხელისუფლება (ხალიფობა). საკითხის ასე ნახევრად გადაწყვეტა დათმობა იყო ფეოდალურ-კლერიკალური წრეების მიმართ. მაგრამ მუსტაფა ქემალ არ აპირებდა ნახევარ გზაზე გაჩერებას. ახლა მისი მიზანი რესპუბლიკის გამოცხადება და სახალიფოს ლიკვიდაცია იყო.

გადაწყვეტილი რჩებოდა მთავარი საკითხი: როგორი იქნებოდა ახალი თურქეთის სახელმწიფო? ქემალისტებს წინააღმდეგობრივი შეხედულება აქონდათ ამ საკითხზე. უმრავლესობა თვლიდა, რომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლებოდა გაუქმებულიყო ნახევრად თეოკრატიული რეჟიმი. ეროვნულ კრებაში შეიქმნა რამდენიმე ჯგუფი თურქეთის მომავალ პოლიტიკურ რეჟიმთან დაკავშირებით.

პარლამენტის ერთ-ერთმა მთავარმა ჯგუფმა წამოაყენა წინადადება – თურქეთი გამოცხადდებოდა კონსტიტუციური მონარქიად. რაუფ ბეი, ქემალისტების ერთ-ერთი ლიდერი უპირატესობას ანიჭებდა სასულიერო ხელისუფლების განხორციელებას. ამის გამო, მუსტაფა ქემალსა და მას შორის სერიოზული უთანხმოებანი შეიქმნა. რაუფ ბეიმ კონტაქტი დაამყარა ქემალის მოწინააღმდეგე ჯგუფთან. რაუფ ბეი მუსტაფა ქემალს უსაყვედურებდა, რომ იგი სათანადოდ არ აფასებდა განმათავისუფლებელი ომში ქემალის წარმატებებს, ალი ფაშა და მისი და რაუფ ბეის დეაფლს. რაუფ ბეი აშკარად გამოვიდა ქემალის წინააღმდეგ და აცხადებდა, რომ ქემალმა ხელში ჩაიგდო მთელი ხელისუფლება. ამ საკითხში სხვა გენერლებსაც მხარი დაუჭირეს რაუფ ბეის. ქემალისტებს შორის პირველი სერიოზული განხეთქილება წარმოიშვა.

მუსტაფა ქემალმა გადაწყვიტა ოპოზიციის წინააღმდეგობის დაძლევის მიზნით პოლიტიკური პარტია დაეარსებინა და ვადამდე ჩაეტარებინა არჩევნები. 1923 წლის 8 აპრილს გამოქვეყნდა დეკლარაცია სახალხო პარტიის (შემდგომ მას რესპუბლიკური პარტია ეწოდა) შექმნის შესახებ. 1923 წლის ივნისში ჩატარდა არჩევნები მეორე მოწვევის პარლამენტში. არჩევნებში ქემალისტებმა მთამეჭვდავი გამარჯვება მოიპოვეს. 28 დეკემბერიდან 263 დეპუტატი დემოკრატიული პარტიის წევრი იყო.

1923 წლის 20 ივლისს თურქეთში ახალი მოაწერა ლომანის სამშვიდობო ხელშეკრულებას ანგანტის სახელმწიფოებთან. ეს იყო ქემალისტების დიდი გამარჯვება. ანგანტის სახელმწიფოებმა აღიარეს თურქეთის დამოუკიდებლობა. ანგანტის სახელმწიფოებმა ცნეს თურქეთის ის საზღვრები, რომლებსაც იყავდა თურქი ხალხი ინტერვენტების წინააღმდეგ ბრძოლაში. ლომანის კონფერენცია იყო თურქეთის დიდი დიპლომატიური გამარჯვება.

1923 წლის 20 ივლისს თურქეთში ახალი მოაწერა ლომანის სამშვიდობო ხელშეკრულებას ანგანტის სახელმწიფოებთან. ეს იყო ქემალისტების დიდი გამარჯვება. ანგანტის სახელმწიფოებმა აღიარეს თურქეთის დამოუკიდებლობა. ანგანტის სახელმწიფოებმა ცნეს თურქეთის ის საზღვრები, რომლებსაც იყავდა თურქი ხალხი ინტერვენტების წინააღმდეგ ბრძოლაში. ლომანის კონფერენცია იყო თურქეთის დიდი დიპლომატიური გამარჯვება.

თურქეთის ეროვნული კრება და გადაცემა ხელისუფლება „კანონიერი“ მფლობელის – სულთნისათვის.

მუდანიის დროებითი მავის შემდეგ (1922 წ. 11 ოქტომბერი) მუსტაფა ქემალმა გადაწყვიტა გაეუქმებინა სულთნის ხელისუფლება. მაგრამ მას კარგად ახსოვს ეროვნულ კრებაში დროებითი კონსტიტუციის მიღების დროს, ოპოზიციის რა თავდადებით იცავდა სულთანს და მხოლოდ ცხრა თვის კამათის შემდეგ მიიღეს კომპრომისული წინადადება.

ანგანტის სახელმწიფოებმა გადაწყვიტეს კიდევ უფრო მეტად გაემწვივნებინათ ურთიერთობა ქემალისტებსა და სულთნის ხელისუფლებას შორის და ამ მიზნით გამოეყენებინათ თურქეთში არსებული ორხელისუფლებიანობა. ანგანტმა ლომანის კონფერენციაზე მონაწილეობის მიზნით მიწვევა გაუგზავნა როგორც ანკარის, ისე სტამბოლის მთავრობებს.

ბერძნებზე მოპოვებული დიდი გამარჯვებების შემდეგ, მუსტაფა ქემალის ავტორიტეტი მნიშვნელოვნად იყო გაზრდილი და განმტკიცებული. თუ სულთნის დედაცაცაა მონაწილეობას მიიღებდა სამშვიდობო სამავო კონფერენციაში, მისი შერყეული ავტორიტეტი ამაღლებოდა და მისი ტახტიდან გადაყენების საკითხი, შესაძლებელია, დღის წესრიგიდან

ეპისტოლე

თავისუფლების თაობაზე

არის ასეთი მოსაზრება: ვითომ, თავისუფლების ფასი მონამ იყოს. ეს იქნება ნაგულსხმევი, ვისაც მხრებზე მძიმე გვირგვინი ადევს, იმის გაუსაძლისობა მას უკეთ მოეხსენება ან, თუ სიბნელე არ უნახავს, ფასს ვერ დახედვს სინათლესთან, თუ ცხოველურად განვსჯით, მშვიდმა სიმძაღრის ნეტარება იყოს და მწყურვალს აქვს დარწმუნების წაღილი, ვითომ პო, მაგრამ თუ მშვიდ დააპურებ — ან მწყურვალს დაარწმუნებ — გვირგვინს მოხსნი, ან გაუნათებ?.. არა და არა, მონამ რომ ჭეშმარიტად იყო თავისუფლების ფასი მონაც არ იქნება.

ტყვე დარჩები. მონობაში ამოგხდება განჯული სული. თავისუფლება უწმინდესი და უმეანესი მწიგნობარია, სრულყოფილი, უძლეველობაა, სიკვდილის მიმე რომ გამაზრავებინებს. სიცოცხლე შეუღველია, მაგრამ თავისუფლების შეღვევის საფასურად კი არა. თავისუფლებისათვის თუ სიცოცხლეს გასწირავ, დაიღუპები, მაგრამ თავისუფლებას გადაარჩენ. „სჯობს სიცოცხლესა ნაპრახსს, სიკვდილი სახელოვანი“. მონობას თუ ცოცხლად შეეწირები, შენც დაღუპული ხარ და თავისუფლებას ვერ იტყვი.

ოტია იოსელიანი

წერილები დახის

როგორ არაა. დახრილი, ჩაქინდრული თავის მევით არაა ძალა, თორემ, აბა, ასწი, კისერი დიგრობე და მალა მწვერულებს, „ცისა ფერს“ და ჩახახახა მშვენიერად გაუსწორე. ცრემლს გადენს, კი, მაგრამ მაინც გაუსწორე და ნახავ. ჯერ ერთი, თავი უფრო მალა გქონია, ვინემ თავჩაკიდებულს გეგონა და თუ მუხლში ძალას მოიცილებ, თითის წვერებზე შედგები — ან შეგებ-შეკვიწივალდები, თავიც აგყვები, ჩამოყრილი ყურებიც, და თუ სიმძიმეს აწვილი ხელებს შეაბჯენ ხომ თავს მევით ძალაა.

ვისუფლებაც. თითქოს დაუკარებელიცაა, სიკვდილით შეიძლება დადარჩენა და სიცოცხლით დაღუპვა, მაგრამ ასე კია და... სისულელეა ის, რაც „კოსმოპოლიტიკაში“ თუ ჯარხანა. ვითომ სულ ერთია, ვინა ხარ, რა ხარ, ვის დაეკარგე და ვინ დაკარგე. ეს თვალისახვევია, იარაღია, რომ დაიკარგონ ვინაობა და მერე ფეხებზე დაიკვივონ — მონა იქნები თუ თავისუფალი. ლეში მკვდარიც ლეშია და ცოცხალიც, და შენი იქნება თუ სხვისი, ლეში ლეშია. არავი ეკუთვნის, არავინ გეკუთვნის, არავითარი მოვალეობა, რწმენა, არც მგერი, არც მოყვარე. არც მონა, არც თავისუფალი. თავისუფლების დაკარგვა მონად ქცევაა, მაგრამ გვარგომის, ერის, ქვეყნის არქონა — არარაობა. მონაც არა გქვია, მონობაც სანაგრული გაქვს, რაკი მონას ჰქონდა და დაკარგა, შენ არ გქონდა და რას დაკარგავდი? მონა იღვწის, იბრძვის, დაკარგულის დაბრუნების იმედითაა...

ამდენ ხანს ბაგონიც გყავდა, პაგრონიც და შენ მხოლოდ თავისუფლების სული გყავდა სამწყემსავი. თუ გვირსა და გადაიგდე მონობის უღელს, ბაგონიც შენ ხარ, პაგრონიც და, დილეგში ნამწყვედვი თავისუფლებად რომ აიშვებს, მშის ნათელი ვინაზირდებს და გაბრწყინდება, ხომ არ გგონია, იფრენს და არავინ ხელჰყოფს. ახლაა თუა ის მოსავლელი, ციხე-კომპ-გალანებით შესამოსი და შენ — აბჯარ-მუზარადი.

თუ შენ მონობაში თავისუფლების ფასი იყოდი, ამიგომ იყო, რომ არ შეეღვი, გადაარჩინე და გადარჩი. იცოდი დაიცავდი, მაგრამ იქ გყვეს კი არავინ არაფერს გთხოვდა — ან გახდევინებდა, მონისთვის ვის რა უნდა მოეკითხა და ვისთვის რა უნდა მიეცა, მაგრამ ახლა თუ თავისუფალი ხარ, ბაგონიცა ხარ და პაგრონიც, ამოდენა განს სომ პაიპარად არავინ შეგარჩენს და ყოველდღე უნდა იხადო ამ შენი სანაგრის საფასური.

სობით ვერავინ დამკვიდრდებოდა. უსათუოდ ერთით დაიწყებოდა, ამდენად — სოფლით და დიდხანს, ძალიან დიდხანს სოფელი იქნებოდა, სანამ არ გადიდსოფლებოდა და სახელს გადაიქვამდა — გადაქალაქდებოდა. ესე იგი, სოფელი გადიდსოფლებოდა. ამბობენ, ქალაქი აღმოსავლურიაო. თუ მაინცდამაინც ჩვენსას ვინდობებო (ისე, კაცმა რომ თქვას, ყოველთვის და ყველაფერს ჩვენი უნდა გვერჩიოს), დიდსოფელი პევია თუ არა, დიდსოფელია. თუ, მით უმეტეს, ქვეყანაც ჩვენებურად სოფელია. როგორ ამბობს ალ. ჭავჭავაძე: „ვაპ, სოფელსა ამასა და მისთა მდგმურთა“-ო.

და ჩვენ, ყველა, ჩვენი სოფლის მდგმური — მკვიდრი ვართ. ესე იგი, ამა და ამ დროს, ამა და ამ სოფელში (ჩვენივე არავის უკითხავს!) გავჩნდით, ამა და ამ სოფელში გვეყვს, მოგვაგვლინეს, გამოგვგზავნეს. ამ სოფელში დაგვბადა და გვარიც და სახელიც თავისი დაგვარქვა, მე — მშობელი, შენ — მობილი, მე — მამა, შენ ძე. ასევე ნათლია და შენ — ნათლული. აგერ საქმე, შენ — მქნელი. აგერ, სახენა-სათესი, ხარ-კამები, კავი, უღელი, სახნისი. შენ ხელში სახრით, მხენელ-მთესველი და მოჭირნახული!

თვის რომ სულ ერთი ყოფილიყო, აქ უფრო იაფი კი არ უჯდებოდა შენი გამოგზავნა და იქ მვირი. საერთოდ, რა გასაჩენი იყავი, მაგრამ, ალბათ, აქ იყავი საჭირო და იქ ის, ვინც იქ მოაგვინეს. ამდენად, შენ მისი საქმის გამკეთებელი არა ხარ და ის — შენი. მით უმეტეს, თუ იგი აქეთ არ მოდის, შენ შენსა აკლავდი და იქაურ საქმისმკეთებელს ეტმასნები. აქ შეიძლება შენს სოფელ-ქვეყანაში, გაიწ-გამოწიო, იქვე, ახლომასლო მიღგემოდგე, მაგრამ რომ დაპკარი ფეხი და მთლად გადაიხვეწე, სად წაიდი, ვისთან მიდი, ვის მიაღვიე? შენს სახლს სხვისი ამკობინე და შევიხინე? იმდენი პატივი გვერგო, შენი სოფლის ჭირსა შეგან მშველელად და მსხნელად დაგსახეს.

რაოდენ დიდი ვალაია, რაოდენ დიდ მისიად მოუგონებინებოდა და რა პქენი, ჰკარი ხელი, წიხლი და „ქორწილი“ წაყვეთამამი, ჩემ სახლს იქ მიჯობსო? ფეხს ფეხზე გადავიდე, სუფრამე პირდაპირ მამამარეულს მომართევენ და ვიქიფებო? ამისთვის გაგაჩინეს, გგონია, აიკიდე გულა-ნაბადი, იწანწალე, ილოლია და სადაც ქვაბი გარაქუნდებოდა, სადაც მეტს იმობენ, სკამი იქ დაიდგი, ბუმბული დაიდგი, დაფუძნდი და ჭამე პური ქვეყანამეო?

რავა გარული ცხოველის არსებობამდე დაიყვანე შენი ყოფა-ცხოვრება და როგორ დააპკინე და დამცროვე თავი შენი. შენს დაქვეულ სოფელ-ქვეყანას კიდე წიხლის-კვრა უნდოდა? სახლი რომ გეწვიოდა, წყალი ასხი თუ კული ამოიძეე და გასხვისახლდი?!

რაგომ გგონია, შენ შენი სიამისა და სიამგვილობისათვის ხარ ნათობი და შენც იქით გასწიე, სადაც მეტს მოიძეე, მოიწეე და მოიხელ-კეთილე?

ვაქა რომ ბრძანებს: „მხოლოდ მაშინ ვარ ბედნიერი, როცა ვარ შეწუხებული“-ო. ესეც ხომ არ გვინდა გადავიკითხოთ და არ წავიკითხოთ? რაგომ არ თქვა, როგორც ვაქას ბევრი თანამედროვე და ახლა კი ბევრზე ბევრი ბრძნობს: მხოლოდ მაშინ ვარ ბედნიერი, როცა არსებობს მხოლოდ იგი?

ახლა, იმასაც იკვირო: ამათი რა გავიგოთ? ქვეყნის უბედობით და სიღვწიერთი მამოღიმიელი შეწუხებული უნდა იყო, მაგრამ უბედურებით — უბედური, წუხილით ბედნიერება თუ შეიძლება, მხიარულებით ყოფას რა დაეარქვებო?

ერთი შეხედვით, ასე ხელწამოკრულად, მართალი ხარ, მაგრამ ისევე და ისევე, როგორც გვერგვია, მერე-ლედ ნუ გადავიკითხავთ და წავიკითხავთ, ჩავწვდეთ სიბრძნეს და ჩავუგულისგუღვდეთ. ვითომ, ხომ ყველაფერი უნდა ერქვას თავისი სახელი?

— კი, როგორ არა და აქვს კიდეც, მხიარულ ყოფას — ჰკუამხიარულობა. მაშინ რა გამოდისო? — გამოდის, რომ როცა ქვეყანას მწუხრი აწვეს და შეწუხებული ხარ, ბედნიერებაა. აბა, მაშინ რომ ბედნიერი იყო, უბედურება არ იქნება?

აი, მიმშლით ძღომის ხელოვნებას რომ ვფლობდეთ და წყურვილით წყურვილის დათქვას, წუხილით ბედნიერებასაც ვებმარებოდით. ცხოველი სიმძაღრითა და დარწმუნებითა ბედნიერი და ბრიყვი თავისი ბედნიერებით ბედნიერი, ან წყურვილით შეწუხებული. მაგრამ ის, ვინც თავისი მუცლისგვრებით და ქონება-არქონებით კი არა, „ქვეყნის ჭირს მიჩნდეს ჭირად, მეწუხდეს მის ჭირს გულად“ (ოლია), ან კუდქციონა მურისავით იმისთვის წუწუნებს: „ხომ არ მია, ანდა ხომ არ წყურია“ (აკაკი).

ბედნიერებაა, რომ ქვეყნის საწურსარებით ხარ შეწუხებული და, უჭირს თუ უღბის, უნდა დაეგოთ იქ, სადაც ჩაისახე, იმეო, სადაც აკვანი და გირწივს, განიანავს, სადაც ფეხი ადგი, მობრძი, მუხლი გაიმაგვრე, ფეხზე დადვიე, ქვიშირის ჩოხა ჩააცვეს თუ ხამის პერანგით შეგმოსეს, ფაფანაკი ქუდი დაგხურეთ თუ ნაბისი მოგათუდეთ... „სადაც ვმობილვარ გავმრდილვარ და მისროლია ისარი“ (რ. ერისთავი).

რავა ვქნათ ახლა ჩვენ, ბედნიერებით ვიყოთ ბედნიერი თუ ჩვენი ქვეყნის პატრონ-ჭირისუფალი, როცა ვართ შეწუხებული.

— მარამ თუ ვედირსე და გამომართლა? — იკითხავ შენ. — რას ეღირსე და გაგიმართლა? — ვითქმნ ბედს ვეწვიო? — მაგრამ მონა რა ბედს უნდა ეწიოს. დაეუფოთ მოხდა სასწაული, მაგრამ ეს შეიძლება, როცა შენ ასე ძვირად გვიღრდა, სიკვდილ-სიცოცხლის საფასურად. თორემ, სხვაანაირად, ცხოვრებით მონობაში იქნებ უკეთესად „სოცორობდი“, შეიძლება გვარიანდაც და თავისუფლება, მოსალოდნელია, ლუჭობი გაგისდეს, არსებობისთვის გაუსაძლისი. მაგრამ თუ შენ მონობაში მართლა იყოდი თავისუფლების ფასი და რომ დაგატყვევეს, დაგაცხრაკიგულეს და თან გახლდა, რამდენად გაგჭირვებს, იმდენად დაუღბინდა. შენ შეგკოჭვს, შეგბოჭვს, ჩაგაღილეგვს, მაგრამ იმისთვის ხელი არავის დააკარებინე. შენ ეწამე და ის ასევედნიერე, ხოგბა შეასხი. უკვე თავდახსნილი, იმნაირი სევებედნიერი და ფრთებმსხმული ხარ, რანაირადაც ის გყავდა მოვლილი და ხელდაუკარებელი. თუმცა, სულ ერთია ახლა როგორ ცხოვრობ. ცხოვრება კაცისა იმდენად სევებედნიერია, რამდენად, თავისუფალია! სანამ მონობაში იყავი, შენ დამმონებელი ვივლიდი, გაპურ-წყალებდა, შენ კი სული თავისუფლებისა უნდა გჭეროდა, ჩაფრენოდი, რომ არ დაგეკარგა და შეიარხნიე... მოხდა სასწაული გვიღრდა, განაგრძე და გადარჩი. აწია რაცა... თავისუფლების პატრონობა აღარ გიმეფლის, — თავიც საპატრონი გაქვს.

დილეგში ფეხმორთხმული იჯექი, პური და წყალი გქონდა. ბუმბულში არა, მაგრამ ნარზე ან სიხანზე წამოწოლია შეგეძლო და ძილი და ხვრინვა. ეს იყო, რომ იმ თავისუფლების წაღილს არ უნდა შეღვოდი და ორივე ხელით ძილდღვიძლში ყოფილიყავ ჩაჭიდებული. ახლა?

ახლა რომ დაჯდე, ის პური და წყალი სანაგრული გაგიხდებოდა. არადა, პური და წყალი გინდა. ბუმბულში კი არა, მიწაზე წამოსაწოლი დრო სადაა, თვალში რომ მოხვდეს. ნაღილეგარ-ნაგუსაღარი თავისუფლება თავისუფლებას ეღირსა და თუ ისევე თვამოუხუჭავდა ორივე ხელით არა ხარ ჩაფრენილი, ფრთებმსხმულია, შენ გაფრენა, იმისი იკითხე! ხომ არ გგონია, გათავისუფლები და თავისუფლებას დააბაბა, დააგყვევებ. პირიქით, ახლა თუ არ ემონე და მასზე არ ილოცე, გგონია, ინაცარქვეიებ, ისიც გუტამი გვერდით მოგაჯდება და ნაცარს ქექავს?

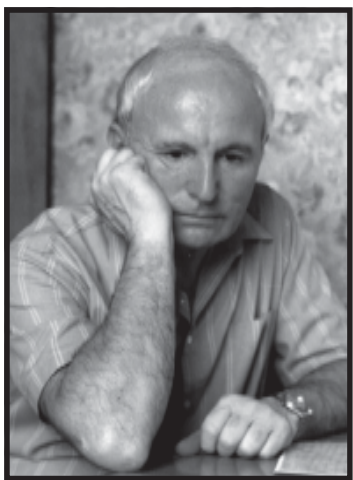
თავისუფლებას ფხიზელი, მუხლჩაუხრელი თავგანწირვით, გუთნით და ხმლით უნდა ემონო — დაიცვა. ბაგრონობაც და მონობაც ერთდროულად ძნელზე ძნელია. მონობის უღელი გადავიგდე, თავისუფალი ვარ, თავი ქუდში მაქვსო, რომ გგონია, ახლა რკინის უღელი უნდა დაიდგა, რკინის გაბიკებით და ჯაჭვების აპურით, ბაგრონისთვის რომ ვითომ ხნავდი და მიწას აჩეჩავდი, ახლა ღრმად უნდა მოხსნა და სარეველებს ფეხები დაუთხარო, რომე-ლიც თხლს უშლის ამოსვლას და მოსავალს აკინებს. თავი ამდენ ხანს გქონდა დამმპრობლის ნაგვირისგებ ქუდში. აწი შენ უნდა გაგვეო და ფოლადის მუზარადი მოიგრო და თავი ბალიშზე კი არა, უნავირზე გედოს და ცხენი აღვირთი ფეხზე გამოისხული გყავდეს, რაკი თავისუფლების მგერმა, როცა გმინავს, ღამე, ბნელში იცის თავდასხმა.

თავისუფლება! თავისუფლებას გყულიად კი არ ეგროფოდა და უმღეროდა ყველა ჩვენი და მსოფლიოს უკვდავი მიოლი.

შენი მიწის — სოფლის თაობაზე

ძალაძმის სოფელია, რაც კაცს გაჩნდა, სოფელიც გაჩნდა. ქალაქს რაღაც არაღვინის მცხოვრები სჭირდება. სოფელში ერთი კაციც რომ სახლობდეს — სოფელია. და იმ ქალაქში ერთ ღღეს, ერთბაშად ხომ ათავ...

პოეზია უპირველეს ყოვლისა

თენგიზ სვანიძე

ადრე ვეღაფერს ვუძღვებდი თითქოს მე ნემსაუ ცოდვილ ბუნს გადამკვიდე... მტაცებს იმეგებს სვე თითო-თითოდ და აღარ ვიცი ხაით წაივდე...

„ქმნა მართლმად“ და „ვეთუბა კარგის“ ვერ მოვიბაძე, სისხლში მაქვს რადგან, ცაზე ვარდები ვერ ამოქარგვ...

დღევანდელი განწყობილება

„რომ გემადებით, სინამდვილეში ვმალავ საკუთარ გარდაცვალებას“.

სურვის ჰგონია, (ნემს საწვად დედას წემი ტანჯვით ვხედავ და მგლოვავს...) წუთიც კი, წუთიც წურწურული მე არ მქონია და საკუთარი კუბოს უფლებ ვერ დავებროვებ!!

ჭაშნიკი

ირმა მარბაშვილის რამდენიმე ლექსი სრულიად შემთხვევით ჩამივარდა ხელთ. ვინაობა რომ გავიკითხე, ცოტა რამ გავიგე: საჩხერის რაიონის სოფელ გორისას მკვიდრია, ახალგაზრდა ქალს ხშირად ხედავენ იმ ორ ეკლესიაში, რომლებიც...

ბიორგი ტოვსტონოვოვი — 90

ახლამდამდე გიორგი ტოვსტონოვოვი რუსთაველის სახელობის თეატრალურ ინსტიტუტში ერთ-ერთმა პირველმა დაიწყო სტანისლავსკის მოძღვრების დამკვიდრება. მისი საუბრები იყო შთაბრძნული, მსჯელობები — უმაღლესი ლოგიკური. იგი ყველას ატყვევებდა თავისი თეატრალური პრინციპების უსამღვრო რწმენით.

სალიტერო სასაბჭოლოს (სამამულო ომის დროს იყო ასეთი სასაბჭოლოები) გვერდით როგორ იდგა გოვსტონოვოვი და ფ. ბრაგინსა და ე. კოვალსკაიას, გრიბოედოვის თეატრის მსახიობებს, ესაუბრებოდა. ასეთი საუბარი მოგვარებდა მთელი საათი გრძელდებოდა, მოგვარებდა — მეტსახანს. შემდეგ გოვსტონოვოვი ქვე-

მოდან ამოგვხედავდა, უფრო სწორად, ჩვენს ფანჯარას მოაჩერებოდა და ამორბოდა მევეთ. შემოიჭრებოდა აუდიტორიაში, რაფაზე ჩამოედებდა შავ პურს, რომელსაც სასაბჭოლოში იღებდა. ძალზე ხშირად, ლაპარაკის ემზის შესულს, რეპეტიციის შემდეგ ავიწყლებოდა იგი და ჩვენ მის სახლში ავფიქრობდა. ჯიბიდან იღებდა პაპიროსს, მოგვარებოდა ერთბაშად ორ კოლოფს, გვესროდა გრადიციულ რეპლიკას: აბა, ბაგონო რეპისორებო, ვინ გვაკლია? და იწყებდა რეპეტიციას ისე აქტიურად, რომ სუნთქვა გვეკროდა.

სელმძღვანელობაში არ არის საქმე. თეატრის შენებაა ის, რომ ყველა სტრუქტურა, ყველა უბანი პქონდა მობილიმებული რეპეტიციისთვის და სპექტაკლისთვის. ეს დღემდე შემორჩა თეატრს. არც მთლად ახალგაზრდა მივიდა ამ თეატრში და თითქმის ოცდაათი წელი იყო უცვლელი ხელმძღვანელი. ამასთან, ეს თე-

სტონოვის დღეებს თავისი თეორიული კონფერენციებით. 80 წლის იუბილეზე ჩამოვიდნენ სტუმრები ევროპის ქვეყნებიდან, იაპონიიდან, აშშ-დან, დღისით კონფერენციები იმართებოდა, საღამოთი — სპექტაკლები.

მუქნიშანზე „მწვანე“ მისთვის აღარ აინთო

გრიგოლ ხანძთელის სულიერი მისია

MFHSEKB kbnehubrek]bvyju-
hfabeck gtpbbc ybveit,bc evhfd-
ktcj,f ghjpfekb ajhvbsff lftot-
hbk= cftkmcj ajhvf fh fmdc\ vfu-
hfv vfcib bidbfsfl vbyw ud[dt,f
e.dtkctb mfhsekb cftkmcj cfpj-
vt,b| stmdcvtnvfhwdkbfyb i.fhbb=
jvwfhwdkbfyb abcnbrfheh= hjvkbc
ths-thsb cf[tj,ff fsvfhwdkbfyb
ktmc] fv cftkmcj cfpjvsf ufvytyt,f
mfhsek]bvyjuhfabfih bvfc vbesb-
st,c= hjv bcbys cmfhstdtkjib mhbc-
nbfyekb htkubbc lfvrdlht,flvt
fhct,j,lf bctdt= hjujhw mfhse-
kb vhfdfk[vbvyfj cbvgtt,b\ vfb uf-
vj%tyt,f .kbtb itbpqelf mhbcnb-
fyekb cfcekbthj gtpbbc fgvjw-
yt,bc itvlt vbc bctkftp fmbheh
ufydsfht,bc gthbjlib= jqjyl nhf-
lbwbbc ufdktyf bvltyfl lblb lf
.kbthb b%j= hjv pju/th sdc bxytlf
lf cfufkj,kt,bw bmyvt,jlf fv
thjdyekb cftkmcso%j, f cfpjvt,bc
vb[tlbbs\

vbyltkbc @w[jdht,bc# vjyfwtsf vb-
[tlbbs= mfhsek ufkj,fib it,fyt,bcf
lf [vbc ito%j,bc ghfmbrbc fhct,j-
,f= hfw *^^ cfereytib gthboc vbth
vecbfkeh nthvbyjkubbc itvjqt-
,bs ufvyb[fnf\
fvhbufl= *^^ cfereytib nthvbsf -
@vpf[h= ;bh= ,fv# - fhct,j,f sdbcsf-
dfl vbesbst,c mfhsekb ufkj,bc cfv[-
vbfy,j,fc\ cf,fc ufvyfnt,bs= vpf[h fhbc
vc[bhgyt= fye vfgfj[vfv= ;bh - @cfr-
hfd. fkb vc[bhgytcf lf ,fvc cfie-
fkb# ,fvb - @fk%bc ,j]b [v#] mfh-
sekb vecbrbc bcjhbbc cgtwbfkbc-
nt,vf gthboc vc/tkj,f vecbrbc it-
cf[t, cfufyut,jl itcoofdkc lf lf-
fcdytc= hjv vfcib (@vpf[h= ;bh= ,fv#)
ofhvxyt,f mfhsekb ufkj,bc cfv-
[vbvyj,bc thjdyekb cfae.dtkb\
y\ abhw[fkdfv lfvjovf bjfy gtn-

%jdtk thbc cffhjdjy abctvf= uf-
vj[fnckb cbn%bbs= athbs= vecbrfke-
hb ,uthbs= gkfcnrbbs= tv%fhct,f sdb-
stbc @admbhc upfcf lf rdkc# (bdfyt
/fdf[bidbkb)\ bc= hfw othbkj,bs=
tgbuhfabrek= [ehsvj.qdhek= ath-
othek tukt,c fh lfefwdc= itcf.kj=
lfwekb b%jcf fhfvfnthbfkeh cathj-
ib= ufkj,-cbvgtthfib= wtrdfib\
mfhsekb jhbvbyfkeh vhfdfk[vb-
vyf ufkj,bc ofhvjij ,fc oby hsek
lf obyffqvtuj,t,bs fcfcdct gthbjl
e.gjlf+ tc b%j %jdtkdbt mhbcnb-
fyekb ufmfhsekt,bc gthbjlib= vfs ij-
hbc ufkj,bcf\ vhfdfk[vbvyj,f mfh-
sdtk thbc vecbrfkeh cffhjdjy rnt-
ujhbf= hjv vfcib (@vpf[h= ;bh= ,fv#)
ofhvxyt,f mfhsekb ufkj,bc cfv-
[vbvyj,bc thjdyekb cfae.dtkb\
y\ abhw[fkdfv lfvjovf bjfy gtn-

thb ufvyfmxkf vbbs= hjv gkjba-
ybehb cftjh cbvgtth lf cfrtkcbj uf-
kj,f vb-
fybz\ hcsdfdkbc yfsmdfvb| @dfmc
es-
dfkdb athbsf# vecbrfkeh vhfdfkat-
hjdjy,fcf lf gkjba-
ybehb ,fcw udfue-
kb[vt,by,t,-
c= dbyblyf vhfdfkathjdjy-
,f mfhstdtk thbc fghjdjy,bs= vbc thj-
dyekb wyj,btht,bs= ibyfufyb cekbthb
cfv%fhjcf ufvyfmxkf,ff= cffhjdjy cbc-
ntvff\ fvbnyv mfhsek cfrtkcbj uf-
kj,fib vhfdfk[vbvyj,f= hjvtkw ob-
yfhthmhcnbfyekb vecbrfkeh rek-
nebc fhct,bsb ybifyb b%j= flhtdt it-
dblf= bv lhjblfy vbyw= hjlctfw erdt
ibbmvyf gthbtkb mfhsekb jhbvbyf-
keh cfufkj,kt,b\ bub lffrfyjf
uhbukj [fy.stkvf= hjvtkvw vhfdfk-
v[hdbd uhflnt[f itbnfyf mfhstdtkb
thbc wyj,btht,fib= cekbth w[jdht-
,fib+ vfy ufyyf[kf mfhstdtk thbc mhbc-

mftk vjltkrbkc itlutybcb cfot-
kbolj bflufhbc [esh sdbc vfcfkf+
vnmftk cf[tl sdbcb bflufhbcf fmc
uhbukjbc bflufhbc= hfcw udfabm-
ht,by,t,c bc ufhtvj,t,f= hjv vnmft-
kbc bflufhbc sdbc obyfyjh,tl= xdt-
yfvlt vjgotek bflufhsufy ufyc-
[dfdt,ekb\

ubjhub vsfovbyltkbc fyth.-vb-
yfotht,b lf ubjhub vwhbc @ubjhub
vsfovbyltkbc w[jdht,fib# lfwe-
kb wyj,t,b udfvwyj,ty lf en%efhfl
udbfcneht,ty= hjv fv lhjc mfh-
sekb ufkj,f vhfdfk[vbvyf lf vbc
cfo%bcb cfereytc,c vbgvff\ %jdtkdbt
tc bvfc vbfybyt,c= hjv mfhsekb cf-
tktcbj ufkj,bc vhfdfk[vbvyj,bc ghy-
vgt,b itvlt vbc bctkftp fmbheh
ufydsfht,bc gthbjlib= jqjyl nhf-
lbwbbc ufdktyf bvltyfl lblb lf
.kbthb b%j= hjv pju/th sdc bxytlf
lf cfufkj,kt,bw bmyvt,jlf fv
thjdyekb cftkmcso%j, f cfpjvt,bc
vb[tlbbs\

itb.kt,f sfvfvfl bsmdfc= hjv
mhbcnbfyek kbthfnehc mfhsek
cfv%fhjib lf[dlf vblfhh kbthfne-
hekb nhflwbw= e.dtkctb cftkmcj
ajhvt,b= hjvksf ufdwtk,bc fhctfb
esejl vothkj,f eylf %jabkb%j
ajkrkjhsfy thsfl\ bctdt hjujhw
,th.yek reknefbib= mfhsekbw
fwbkt,tkb uf[lf [fyuh.kdb itcdt-
yt,f= dclht fgh.bylt,jlf .dtkfs.-
dtkb mfhsekb thjdyekb cftkmcj cf-
pjtvt,b\ vnhfv fv gthbjlib= mhbcnb-

ნესტან სულაგა

„ქართულითა ენითა უამი შეიწირვის“

ნესტან

ყj,bc itvjcdkbfy lf lfvrdlht,blfy
vj%jkt,ekb fgh.by,t,flvt= vskbf-
yfl fh b%j efr%jabkb cftjh gjtnehb
ajhvt,b lf cfpjvt,b lf bcbys ahfu-
vtyekl= bidbfsfl vbyw bxytyty sdc
mhbcnbfyekb kbthfnehc obfqb\
fctdt vj[lf cfrtkcbj ufkj,bc lfhfl=
hvjkt,bw &^ cfereyblfy erdt it-
lbc cfqdsbcvtn%dtkj kbthfne-
hfbib= *^^ cfereyblfy]bvyjuhfabf-
ib= cfrtkcbj ufkj,fvfw flht= fhf
eudbfytc &^^ cfereybc lfvltubcf vb-
bgj= itbsdbcf lf *^^ cfereytib erdt
lffrfyjf vhfdfk[vbvyj,f, f\ mfh-
sekb cfrtkcbj ufkj,bc vhfdfk-
[vbvyj,bcf lf mfhsekb cftkmcj cf-
pjtvt,bc= mfhsekb gtpbbc e.dtkctb
cfat[ehc ghj,ktvfsf gfhfktke-
hfl rdtdfv vub%dfyf v lfcadyfvl=
hvj mfhsek mhbcnbfyek rfyjybreh
]bvyjuhfabfih itdblf obyfhthmhcnb-
fyekb fye ofhvxyt,f mfhsekb cftk-
mcj cbvgtthcf lf e.dtkctb mfhsekb cfkta-
cj ajhvt,bc .bhbsflb thjdyekb uf-
vjdkyt,t,b\ vhfdfk[vbvyj,f lf mfh-
sekb ktmc cfpjvt,b= hfw mfhsekb
thjdyekb atyjvtybc ch.kbthtpt
vtn%dtkt,c\

hboc vecbrfkeh nthvbyjkubf=
rth.jl= @yfhsb# = @hsdf# = @hsdfyb
.fksf lf vfsfyb# = @vjhsek# = @vjh-
sekt,f# = @vhsdtkb# = hjvkt,bw ,
th-
.yekb @] fhvjybbcf# lf vbcufy vjv-
yflht nthvbsf cfyfwdkj ufvyb%tyt,f\
vfy ufbsdfkbcbyf bjfy gthboc tbb-
yjabkj,f= fvcfsy lfrfdibht,bs lfcd-
vtnfl vybidytkjdfyb mbs[df lf sfdldt
egfce[f| @,th.ybptv,bs ufnfw,ekb
bjfy gthboc vbylffvbyw vecbrfkeh
wyt,t,sfy vbfhst,fib fhjv gkfk-
nj,c sfdcb xdekt,fc- hf ybiybs fh
lffrvf%jabkf mfhstdtkb abkjcajcb
,th.yekv @] fhvjybbcf# = cojhtl bv
ybiybs= hjv @cfvccjsf vhsdtkj,f-
ib# cfvb ufyc[dfdt,ekb [vbc lfgbhb-
cbht,bcf lf pbhht,bc gthbocctek uf-
ut,fc= vecbrfkeh cfvt,bc vbctek
vltkc ,th.yekib fyfkjub lf= itcf,f-
vbocl= itcf%dbcb wyt,fw fh ufbsy#f\
y\ abhw[fkdfv sfdcb rdtdbc itlt-
ut,b cf,kj]j fct itf/fvf\ @gthb-
oc vbth @lfyf[ekb# mfhsekb cfv[-
vbfy,j,f= fye @vpf[h= ;bh= ,fvb# cf-
vt,f vfvf= .t= cekbvbcb thshct,fc-
sfy %dtkfpt vtnfl vbf[kj,t,ekb=
@ptcsf thsb chyfskbc lf
cb%dfhekb# fvhtrkdfb @vjhsekj-
,f# = mfhsek chyfvldbktib ij,bkb=
cfvt,bc qdsbehb vflkbs w[t,ekb lf
uftrsbk[vjdfyt,ekb= bub @cbhfac#
vodthdfkc codlt,f= [jkj %jdtkdbt
fvbc @v[tlbtkb# rb bjfy gthbocf#
@vpf[h= ;bh= ,fvb# thst,f mfhsek
vecbrfkeh fphjdyt,fib cfqdsbc-
vtn%dtkj wyj,btht,bc itltufl vbqt-
,ekb hjv fh b%jcf= vfc bjfy gthb-
oc stjhbek vc/tkj,bc cfae.dkfl
fh uf[lblf= hfw bvfc vbesbst,c= hjv
mfhsekb cfrtkcbj ufkj,bc vhfdfk-
[vbvyj,f gthbocvlt rfhufl [ybs fl-
htf lfvrdlht,ekb\

&^^ cfereybc lfvltubcf= [jkj rf-
yvjtyb uf[lf *^^ cfereybc 30-
bfy okt,ib= ubjukj [fy.stkbc vb-
th cfothbolj bflufhbc itamybc
lhjblfy\
mfhsekb ufkj,bc vhfdfk-
[vbvyj,f hjv rfyjybreh fh
%jabkb%j= ubjhub vsfovbylt-
kb fynbjmbc gthbocfmsy g-
ktvbrbcfc fct sfvfvfl dth
bn%jlf| \\ovbfsf vjwmeksf
ufyfskt,ekyb dfhs lf db-
yfásufy thsb qvthsb uáwyj,btc
fhghf efn-uá%jabtc lf fhfw
jlbc odkt,bcf vbfvhs vblht-
rbk fhc yfstcfdb xetyb\ lf
%jdtksf efnbc-v%jatksf lf
vodfkt,tkf itdfxetyt,s lf
dco%tds fvbc cfae.dtkcf ptlf
vfhskvflbtl,kj,bcfcf lf
vwt,fsf lf mlfut,fsf ptlf
ovbfsf vfs vjwmeksf
vmbwt dfhs#\ vbc tc dnr%dt,b=
w[flb=]bvyjuhfabf rfyjybrehj,f-
cfw= ufkj,bc mfhsekj,fcfw= fye vhf-
dfk[vbvyj,f,fcfw uekb[vj,c\
fvhbufl= mfhstdtk thbc vecbrfkeh
fphjdyt,f bctdt .dtkb= hjujhw mfhsek
cbn%df= ktmc= wtrdf= vbsjgjtnehb
cfv%fhj= ajkrkjhb\ qvthsvf mfhstd-

nbfyekb wyj,btht,f lf thjdyekb at-
yvjtyb uf[lf= hbsfw thjdyekb qh-
ct,f= sdbstuyt,f ffgjh.byf\ vfy cfae.-
dtkb xfe%fhf @f[fb mfhskbc# (h\ cb-
hf.t) xfvj%fb,t,fc= hbsdbcfw itamyf
bltkjubehb= gkjkbnehb lf rekne-
hekb cfae.dtkb\ vfy gthdtkv fag jhb-
tynfwbf lfcfdkeh vfhskvflbtl,keh
cfv%fhjct\
xdtb fphbs= ubjukj itamybc @cf-
otkbolj bflufhbc# b%j ytdvht,ekb= [j-
kj ubjukj - gthdtkb mfhstdtk vt[tkb=
hvjtkvw vstkb okc cfufkj,kt,bc ht-
gthmehb vecbrfkeh ybiyt,bs itfvj\
wyj,bkbf= ufkj,t,b sfj,blfy sfj-
,fc ptgthfl uflftvjl\ vhfdfk[-
vbfyb ufkj,bc ptgthb uflftvbs vb-
cb lfvl[by,t,bc cfibihj,t,f hmyvt,j-
lf= fvbnyv cfzhhj b%j vfb xfothf v-
vyjyehb sdfkcfphcbbs vbyw= hbs-
dbcfw fwbkt,tkb b%j vecbrfkeh g-
hj,bsb ybiyt,bc itvjqt,f\
fvhbufl= ytdvht,bc .bhbsflb vtpfyb
cfufkj,tkf vecbrfkeh ,eyt,bc it-
yfxeyt,f-itfy[dl lf [vfas ito%j,f b%j\
fv vbcdb fgcchekt,f vecbrfkeh ybzbs
lf/bkljt,ek ubjukj [fy.stk [dlf ob-
kfl\ cfvoe[fhj]= ubjukj bflufhbc
xdtvflvt dth vjfgobf= vfuhfv xdyt
udfmdc jirbc kfdhfb * cfereytib vb-

mfhsek cfrtkcbj ufkj,fib bctdt
itdblf obyfhthmhcnbfyekb vhfdfk-
[vbvyj,fc nhflwbw= hjujhw mfh-
sekb]bvyjuhfabf gtpbbc ob-
fqb cfufkj,tkf gfhfktkehfl
fhct,ekb mfhsek ktmc e.dtkctb
ajhvt,b\ fuhtsd= gfhfktkehfl=
mfhsek]subjuhfabfih bcf[f cft-
hj stvfnbrf= rth.jl= cfvb/yehj fv-
,t,b= hfw cfqdsbcvtn%dtkj kbnt-
hfnehb cftjh kbthfnehc
nhflwbw,bc fyfhtkrlfw eylf vb-
dxybjs\
fvhbufl= ubjukj [fy.stkvf epflj]
fghchekf sdbcb vhfdfk[vbvyf vbcf\
ubjhub vthxctc cbn%dt,b= hjv ub-
jukj lffhct,ekb [fy.sbcf lf ifn-
,thbc lhl,ekb vjyfnht,b @myf cf-
[tl# nfj-rkfn/tsbc= pjuflht,b vstkb
mfhsek trtkcbf-vjyfnht,c= ubjukj
vbth itlutybcb otc-ufyut,f lf vbc lf-
otkbc @cfotkbolj bflufhbc\ @myf cf-
[tl# mfhsekb trtkcb rfyjyvtl,kj-
,fcf lf kbnehubrek gtpbbc= hfw
cfae.dtkb vbcw * cfereybc vothfk
ubjukj vthxctc ufyt[fl,byf\ @mfh-
skj ahbfl met%fyfá fghfw[t,bc=
hvjtkvw ify mfhsekb tsybs\ fvb
itbhbcb lf kjwifá %jdtk fgtche-
kt,bc= [jkj @rahbtkbcjybs ,th.e-
kfl bsmvbc#\

დასარგებლო. დასაწილი
06. „სრ“ № 282-285, 287-288.

მართლაც, ძნელად სავალი აღმოჩნდა ხანძთელის გმა, რომელიც გადის „დარდლოვანთა მით ფიცხელთა მწუერვალთა მით დადითაჲს“, სადაც „არა არს სათიუნი ვინაჲ და სათიუნი ქუეყანაჲ“ და სადაც მხოლოდ ფიცხელი კლდეა. ამ უდაბნოში სრულიად მოულოდნელად გამოჩნდა ხანძთელი, აგებული სახელგანთქარჯეთის ეკლესიათა, ულოცარის სანახაობა ერთბაშად გადამოხდა თვალწინ, სუამაშის სახელგანთქარჯეთის გუმბათი და გუმბათის ყელი მოხუცი წმინდა გრიგოლ

P. S. ამ წერილის დაწერის შემდეგ, 4-8 ოქტომბერს, მეცნიერთა და პროფესორ-მასწავლებელთა ერთი ჯგუფი ვეწვიეთ „იქეთა“ საქართველოს, მოველეთ ერუშეთი, შავშეთი, კლარჯეთი და ცაო, კოლა-არტაბანის გზით დაგვბრუნდნენ. ეს იყო დაგვიწყარი 5 დღე, თითოეული წლებს რომ უდრის. 5 ოქტომბერს, კვირას, ვეწვიეთ ხანძთას, წმინდა გრიგოლ ხანძთელის დაარსებულ მამათა საფანეს, სადაც ამჟამად „უდაბურება, მშობარება“ დასადგურებულია. დილა უცნაურად დაიწყო, თბილისი წყალთან, საიდანაც თბილისი გაბრუნდა და ჩვენი ერთი მწუხარე კედელია შეიძლება დაინახო, ჩვენი ორი მიკროავტოსი განერდა. თბილისის მიღმა კლდე ჩამოქვეყლავთ და სამანქანო გზა გადაეკეტა. ჩვენმა მეგობრმა მასარე ჯანაშვილიმ მარშრუტის შეცვლა შემოგვთავაზა, გვენახა თბილისი და გმა დოლისიანისკენ გაგვეგრძელებინა, ვინაიდან ხანძთა თბილისიდან 7-8 კილომეტრით იყო დაშორებული, გმა კი კლდოვან ბილიკებზე გადიოდა და გაგვიძნელებოდა. ჩვენ ერთხმად გადავწყვიტეთ ხანძთაში ასვლა. ყველას სიმბოლოვად გვეჩვენა, რომ ჩვენი გზა ხანძთისკენ თბილისიდან დაიწყო, როგორც წმინდა გრიგოლმა პირველად განვლო გზა თბილისიდან ხანძთისკენ 12 საუკუნეზე მეტი წინ. როგორც ჩანს, გზად კიდევ ერთხელ უნდა გვექმნა და გაგვეგრძელებინა გრიგოლის დეაფლი და დამსახურება. მართლაც, ძნელად სავალი აღმოჩნდა ხანძთის გმა, რომელიც გადის „დარდლოვანთა მით ფიცხელთა მწუერვალთა მით დადითაჲს“, სადაც „არა არს სათიუნი ვინაჲ და სათიუნი ქუეყანაჲ“ და სადაც მხოლოდ ფიცხელი კლდეა. ამ უდაბნოში სრულიად მოულოდნელად გამოჩნდა ხანძთელი, აგებული სახელგანთქარჯეთის ეკლესიათა, ულოცარის სანახაობა ერთბაშად გადამოხდა თვალწინ, სუამაშის სახელგანთქარჯეთის გუმბათი და გუმბათის ყელი მოხუცი წმინდა გრიგოლ

ხანძთელის სახით წარმოიშვა, თავზე ბერული კურკულით, სწორი, მაღალი ცხვირით, ოდნავ მოჭკული შორს მზირალი მარჯვენა თვალით. საუკუნეების წაღიდან მიმზერდა და მეგობრობდა ოქროსფერი მზის სხივების ათინათით შემეკული ჭაბარა გაბარა ხანძთისა - სულთერად მშობელი ქართველთა. ძლიერ დასცეპობა დროის მსახურალი ხელი და უპატრონობა. წმინდა გიორგის სახელობის გაბარში შესული მიტოვებული, უპატრონოდ მიტოვებული გაბარის მწველი საგალობელი ინგურიერი დაგვხვდა. იქ, სადაც ოდესღაც ქართული მწიგნობრობის, სურთმოძღვრების, ფორწერის აღორძინებას და განვითარების ცენტრი არსებობდა, სადაც საუკუნეთა განმავლობაში სრულდებოდა წარვა-ლოცვა და ისინოდა ქართული სიგევა, დირსულ წინაპართა სახელზე მამა მიქაელმა (ჭაბაშვილმა) პარაკლისი გადაიხადა. რამდენი საუკუნის დუმილი დაიარღვა და კელავ გაისმა აქ, წმინდა გრიგოლ ხანძთელის, კლარჯეთის არქიმანდრიტის, ცაო-კლარჯეთის ეკლესია-მონასტერთა აღმშენების მესვეურის, ცაო-კლარჯეთის საღვთისმეტყველო-ლიტურატურული სკოლის ფუძემდებლის მიერ შებრძოლი წმინდა-განმავალი აგებულ ღვთის სახლში, ქართულ ენაზე შესრულებული გამოსწორება, ლოცვა, რაც ქრისტეს სიყვარულით, რწმენითა და სასოებით ავსებს ადამიანს. დმერთმა დირსი გამხადა, მომთხილა ის წმინდა ადგილი, სადაც წმინდა გრიგოლ ხანძთელი სასუქველი ჩაუყარა ახალი ქართლის, ახალი საქართველოს ჩამოყალიბების იდეას, რასაც ამოც კურაპაპატან ვრთად წარმართავდა, სადაც შექმნა „სიბრძნით განსაზღვრებული და მეცნიერებით გაბრწყინებული“ ორიად ფიცხელი წეს-განგება და საწელიწადო იადგარი, „რომლისა სიგეყანი ფრიად კეთილ არიან“, სადაც გიორგი მერხულემ დაწერა „ესოვნებაჲ და მოქა-ლაქობაჲ წმინდისა გრიგოლ ხანძთელისა“.

6. ს.

სპორტი

აქტუალური თემა

ამ რამდენიმე ხნის წინ ახარბურბოს პოპულარულ გაზეთ „ნავსკოე ვრეჟიასი“ გამომცემად ინტერპოლ თაბილისის „დინამოს“ სპორტულ დირექტორ ბივი ნოღისთან. შერაწმობთან დიალოგის დროს იგი ქართული ფეხბურთის საპროგრამო საქმიანობაზე საუბრობს და ამიტომაც საპროგრამო მიზანმიმართულ ეს ინტერვიუ ჩვენს გაზეთის მკითხველთათვის შეგვიძინებია.

— თბილისის „დინამოში“ უკვე მეორე წელიწადია მთავარ მწვრთნელად სორგაი სპეციალისტი ივა შუშაკი მუშაობს. გვინტერესებს, მალე შეეგება იგი საქართველოს?

— შუშაკამდე საქართველოში სხვა იყო უცხოელი მწვრთნელი — რამდენიმე წლის წინათ „დინამოში“ პოლანდიელი იოჰან ბოსკაში მოღვაწეობდა, თუმცა აქაურობასთან ადაპტაცია მას უფრო გაუჭირდა, ვიდრე შუშაკს. თანაც საქმე მხოლოდ მენეჯალიტეტსა ან ქართველებსა და სორვატების მსგავს ხასიათში სულაც არ გახლავთ. უბრალოდ აღმოსავლეთ ევროპის, ანუ ყოფილი სოციალისტური ბანაკის წარმომადგენლებს უადვილდებათ „ექსპატრიაციის“ წესთან შეგუება.

— პეტერბურგის „ზენიტში“ უცხოელი მწვრთნელი მუშაობს — ჩეხი ვლასტიმლ პეტრეკეა. მწვრთნელმა თანაშემწედ თანამემამულე დანიშნა, პლუს სუთი ფეხბურთელიც ჩამოიყვანა ჩეხეთიდან. „დინამოში“ თუ არიან ლეგიონერები?

— მხოლოდ ერთი — ბრაზილიელი კარლოსი, მარჯვენა ნახევარმცველი, რომელიც წლების წინ მოსკოვის „ტორპედოში“ თამაშობდა. სხვათა შორის, ბოლო ორი წლის განმავლობაში 15 უცხოელი ფეხბურთელი გაესინჯათ და მხოლოდ კარლოსთან გააფორმეთ კონტრაქტი.

— შუშაკს არ უცდია თანამემამულე ფეხბურთელების ჩამოყვანა?

— „დინამოში“ ახალი დანიშნული გახლდათ, როცა სორვატების ჩემპიონატის ერთ-ერთი საუკეთესო მომხარჯის შეძენა შემოგვთავაზა. პირადად მე, გავემგზავრე სორვატაში და ვნახე კიდევ ამ ფეხბურთელის თამაში, ჩემი აზრი ასეთი გახლდათ — ეს მოთამაშე „დინამოს“ ფორვარდებს ვერაფრით ჯობდა და ამის შესახებ შუშაკსაც მოვასხენე.

— შუშაკს ენობრივი ბარიერი მუშაობაში ხელს არ უშლის?

— ჯერ ერთი, შუშაკი რუსულად საუბრობს, მეორე — კლუბში თარჯიმანი გვყავს, რომელიც ყოველთვის მთავარი მწვრთნელის გვერდით იმყოფება. იქნება ეს ვარჯიში, ტექნიკური მუშაობა თუ შუშაკს მატჩის მსვლელობა.

— როგორც ვიცით, შუშაკმა „დინამოში“ მთავარი მწვრთნელის პოსტზე თქვენ შეცვალათ...

— მართალი ბრძანდებით, კლუბის სპორტული დირექტორის პოსტი შემომთავაზეს და არ დავამალავთ, თავიდან, ცოცხალი იყოს, გამომინდობდა ასეთ გადაადგილებასთან შეგუება. ისე კი ვიცოდი, რომ შუშაკი 1998 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე სორვატის ნაკრების მეთვრამეტე მწვრთნელი იყო, შემდეგ კი მოკრძალებული სლოვენური „მარინოლი“ ჩემპიონთა ლიგაშიც გაიყვანა. თუმცა მასთან ერთობლივი მუშაობის დავრწმუნდი, რომ შუშაკი უმაღლესი კლასის პროფესიონალია. თანაც, ხასიათიც საერთო ბევრი რამ გვაქვს. ამასთან ორივე მობილური, ხისტი და სწრაფი ფეხბურთის მიმდევრები ვართ. სწორედ ისეთის, როგორსაც დღესდღეობით თბილისის „დინამო“ უჩვენებს.

— ფეხბურთელებთან ურთიერთობაში მკაცრია?

— მკაცრი და მომთხოვნით — ერთხელ ფეხბურთელი ათასი დოლარით დააჯარიმა. ეს საქართველოში დიდი ფულია. მიზეზი კი არასპორტული საქციელი გახლდათ. თუმცა ბატონი ივო რამდენადაც მკაცრია, იმ

პქონდა გუნდის მომხმადებლისთვის. — ამ შეხვედრაზე დაწვრილებით ხომ არ ისაუბრებდით?

— სიამოვნებით, მით უმეტეს ეს ჩვენივე, მართლაც, უმნიშვნელოვანესი მაგნი გახლდათ და ბედნიერები ვართ, ქართველ გულშემატკივარს მაშინ ასეთი სიხარული რომ მივანიჭეთ. შუშაკმა შეძლო ნაკრების ერთ მუშგად შეკერა. გუნდის ჩინებული ფსიქოლოგიური კლიმატი შექმნა, თითოეულ ფეხბურთელს აუხსნა, რომ სათამაშო დისციპლინის მკაცრი დაცვა იყო საჭირო. ასევე შედეგით მუსგად გამოიყენო ძირითადი შემადგენლობა, როცა მოგიერთი გამოცდილი ფეხბურთელი სათადარიგოთა სკამზე დასვა, ხოლო მალხამ ასათიანი პირველი წუთებიდან ათამაშა. არადა, ეს ნიჭიერი ნახევარმცველი მოსკოვის „ლოკომოტივი“ ფაქტობრივად, არ თამაშობს. აი, რუსეთთან კი საქართველოს ნაკრების სასტარტოში გამოჩნდა და როგორ ითამაშა და რა გოლი გაიტანა, ყველას კარგად ახსოვს.

— რამდენიმე სიყვით კლუბში თქვენს ფუნქციებზე გვითხარით...

— სპორტული დირექტორობა არა მარტო მნიშვნელოვანი თანამდებობა, არამედ საპატრიოტო გახლავთ. ეს თანამდებობა კლუბის სახეა — მაგალითად, მადრიდის „რეალში“ ამ პოსტზე სორხე ვალდანო მუშაობს, მიუნხენის „ბაიერნი“ — ული ჰიონესი, წარსულში ცნობილი ფეხბურთელები და ავტორიტეტული პიროვნებები.

— „დინამო“ ლეგიონერებს თითქმის არ ყიდულობს. ამასთან სამღვარგარეთ არც ფეხბურთელებს ჰყიდის, რატომ?

— ჩვენი საკადრო პოლიტიკა ბოლო წლებში რადიკალურად შეიცვალა. ჯერ კიდევ ორი წლის წინათ კლუბის ხელმძღვანელობას ვუმტკიცებდი, რომ ახალგაზრდა ფეხბურთელების გაყიდვა არ უნდა გვეჩქარა, თორემ რა ხდებოდა — გამოჩნდებოდა ნიჭიერი მოთამაშე და მუშინვე კაპიტანად რუსეთის, უკრაინისა თუ თურქეთის მეორეხარისხოვანი გუნდებში უშვებდნენ; იქიდან კი ეს ფეხბურთელი უკვე სარეზერვო იყო იტალიის თუ ესპანეთის მდიდარ კლუბებში. არადა, ხომ შეიძლება პირდაპირ ცნობილ გუნდებში მოხვდნენ ჩვენი ფეხბურთელები?

— ანუ კლუბისთვის გამოცდილი ფეხბურთელების გაყიდვა უფრო უპრიანია?

— ფეხბურთი მარტო სპორტი კი არა, ბიზნესიც არის. თუმცა ცუდია, როდესაც ბიზნესი წინა პლანზე გამოდის და მოგიერთის გამდიდრების ხარჯზე შესაძლოა ესა თუ ის ფეხბურთელი დაიკარგოს. მოთამაშე ჯერ უნდა მომწოდეს და უკვე როგორც ჩამოყალიბებული ოსტატი გამგზავნოს უცხოეთში. თანაც ისე, რომ იქ ძირითადში ითამაშოს და არა, სათადარიგოთა სკამზე დაჯდეს. აი, ჩვენც გადავწყვიტეთ, რომ „დინამოდან“ ფეხბურთელი მხოლოდ მაშინ წავიდეს, როცა სულ ცოცხალი ითამაშებს ეროვნულ ჩემპიონატში და საქართველოს ნაკრების ძირითადი მოთამაშე გახდება.

დენად სამართლიანად არის. თანაც იგი არა მარტო ჩინებული სპეციალისტი, არამედ მშვენიერი ფსიქოლოგიცაა. შუშაკს ყოველთვის შეუძლია ბიჭებს რწმენა შემატოს, ეს კი თანამედროვე ფეხბურთში ბევრს ნიშნავს.

— კლუბის ხელმძღვანელობა მისი მუშაობით კმაყოფილია?

— რატომ უნდა იყოს უკმაყოფილო? ბოლოს და ბოლოს, სწორედ შუშაკის ხელმძღვანელობით მოახერხა „დინამომ“ ძველი დიდების დაბრუნება. წინა სემონში საქართველოს ჩემპიონებიც გახვდით და თანაც მოვიპოვეთ.

— შუშაკის საქართველოს ნაკრებში მოღვაწეობის პერიოდის გვინტერესებს...

— როცა შუშაკი ნაკრებში დანიშნეს, მაშინ ჟურნალისტებმა მკითხეს, თუ რას მოუტანდა იგი ქართულ ფეხბურთს. ჩემი პასუხი ასეთი გახლდათ — „რწმენას, რწმენას საკუთარ ძალებში“. თანაც, ნაკრებში, კლუბისგან განსხვავებით, მწვრთნელს სულ რამდენიმე დღე აქვს საკუთარი იდეების განსახორციელებლად. გავიხსენოთ საქართველოსა და რუსეთის ნაკრებების 30 აპრილის შეხვედრა — შუშაკს ხომ მხოლოდ ოთხი დღე

მსოფლიო შედეგები ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატების საბოლოო

იტალია. „სინია“ — „ლეჩე“ 2:1, „ემპოლი“ — „კიევი“ 0:1.
სპანია. „დეპორტივო“ — „ვალენსია“ 2:1, „რეალი“ — „რასინგი“ 3:1, „მალაგა“ — „სარაგოსა“ 2:1.
ინგლისი. „ბოლტონი“ — „ბირმინგემი“ 0:1, „ჩელსი“ — „სიტინი“ 1:0, „ასტონ ვილა“ — „ვევრტონი“ 0:0, „ლივერპული“ — „ლიდსი“ 3:1, „მანჩესტერი“ — „ფულჰემი“ 1:3, „საუთჰემპტონი“ — „ბლექბერნი“ 2:0, „ნიუკასლი“ — „პორტსმუთი“ 3:0, „ველვერტონი“ — „ლესტერი“ 4:3.
ბერლინი. „ბაიერნი“ — „კაიზერსლავტერი“ 4:1, „ფრაიბურგი“ — „ვერდერი“ 2:4 (იაშვილი „ლუბლი“ შეასრულა), „აინტრახტი“ — „კიოლინი“ — 2:0, „შაპფურტი“ — „შალკე“ 2:2, „შტუტგარტი“ — „ვოლფსბურგი“ 1:0, „ჰანოვა“ — „ჰერტა“ 0:1, „ჰანოვერი“ — „მიუნხენი“ 1:1.
საშარბრეტი. „ნანტი“ — „ლიონი“ 0:1, „აიასი“ — „პარი სენ-ჟერმენი“ 0:0, „ოსერი“ — „მონპელიე“ 0:1, „გენგამი“ — „ტულუზა“ 1:0, „ლე მანი“ — „ბასტია“ 1:1, „ლანსი“ — „ლილი“ 2:1, „მარსელი“ — „რენი“ 2:0, „ნიცა“ — „ბორდო“ 0:0, „სტრასბური“ — „მეცი“ 0:2.
პოლანდია. „ლეგია“ — „ბრედა“ 1:1, „გრონიგენი“ — „ჰეგენი“ 2:1, „პოლონიე“ — „ნიამევინი“ 1:2, „ალკაარი“ — „გვოლე“ 4:0, „ვალვიაკი“ — „როზენდალი“ 1:2.
ბელგია. „გენტი“ — „მონსი“ 0:0, „ანდერლექტი“ — „ბეერსი“ 4:0, „ანტვერპენი“ — „ლიერსი“ 3:1, „ბევერენი“ — „მუსკრონი“ 0:3, „ლუვიე“ — „გენტი“ 5:2.
პორტუგალია. „ვილინგტონი“ — „გიმარაუმი“ 1:1.
სლოვაკია. „ვილინგტონი“ — „რეინჯერსი“ 0:0, „სელტიკი“ — „აბერდინი“ 4:0, „პარტიკი“ — „პარტიკი“ 1:4, „პიბერნიანი“ — „კილმარნოკი“ 3:1.

დანი. „ჟეფორლგე“ — „ოდენსე“ 2:2.
აშტრია. „ბრეგენცი“ — „კერნენი“ 3:2, „მატერსბურგი“ — „აუსტრია“ 0:1, „პაშინიგი“ — „დმირა“ 3:0, „გრაცერი“ — „მალცბურგი“ 1:0.
საბარბრეტი. „იონიკოსი“ — „არისი“ 1:1, „აკრატიკოსი“ — ოფი 0:1, „ირაკლისი“ — „ჰალკილინი“ 1:1.
თურქეთი. „ელაზიგი“ — „დენიზლი“ 2:4, „ღიარბაჰირი“ — „ანკარა“ 1:1, „გალათასარაი“ — „სამსუნი“ 1:0, „ტრაბზონი“ — „მალათიი“ 0:0.
რუსეთი. ცსკა — „როტორი“ 3:0 (არმიელები ფინიშირდნენ 1 გუნდით ადრე გახდნენ ქვეყნის ჩემპიონები), „ზენიტი“ — „ლოკომოტივი“ 0:0, „ალანია“ — „სპარტაკი“ 3:0, „მეტალურგი“ — რუბინი 1:2, „კრილია“ — „დინამო“ 1:0, „ზინიკი“ — როსტოვი 4:1, „ურალანი“ — „ჩერნომორცი“ 1:0, „ტორპედო“ — „საგურნი“ 4:3.
სერბია. „მეტალურგი“ დ. — „დინამო“ 0:3, „ჩეჩიკევიცი“ — „მახარაი“ 0:2, „ჩერნომორცი“ — „ბორისფენი“ 1:0, „კრივპასი“ — „დინპრო“ 1:2, „ტავრია“ — „მიოკა“ 2:0, „ვოლინი“ — „პარპატი“ 1:0, „ვორსკლა“ — „ოხოლონი“ 0:2, „არსენალი“ — „მეტალურგი“ 8. 2:1.

სლოვაკია. „ვილინგტონი“ — „გიმარაუმი“ 1:1.
სლოვაკია. „ვილინგტონი“ — „რეინჯერსი“ 0:0, „სელტიკი“ — „აბერდინი“ 4:0, „პარტიკი“ — „პარტიკი“ 1:4, „პიბერნიანი“ — „კილმარნოკი“ 3:1.

ევროპის პირველობა ფიზიკურად

მომხმარებლისთვის ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევო ტურნირები პარტი ხანა ღამთაგანია. 10 ბაზარზე, უბრალოდ, ელოდება, ვინ შეემატება მათ რიგებს, 10 ბუნდი კი ბაზარზე შეემატება მათ რიგებს, 10 ბუნდი კი ბაზარზე, 10 ბუნდი კი ბაზარზე...

რუსეთი-უკრაინა. როცა წილისყრა დასრულდა, მაგნიტო-სკორედ ეს ნაკრებები შეახვედრა, თქვენ წარმოიდგინეთ, ერთ მხარესაც გაუხარდა და მეორესაც! რუსი მიმომხილველები წერდნენ: „ასეთი წილისყრისათვის ჩვენმა გულშემატკივრებმა უფასო პრემიად გვინდობს დიდი ფოტოსურათი) მადლობა უნდა უთხრან. გადამწყვეტ მაგნიტო-სკორედში ჩვენ ავცდით შეხვედრას პოლანდიელებთან, ესპანელებსა და თურქებთან“. როგორც რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის პრემიად გვინდობს დიდი ფოტოსურათი) მადლობა უნდა უთხრან. გადამწყვეტ მაგნიტო-სკორედში ჩვენ ავცდით შეხვედრას პოლანდიელებთან, ესპანელებსა და თურქებთან“.

კარდიფში - 1:0. რა კარგი დრო იყო - იცყვის გულშემატკივარი. ვთქვათ ისიც, რომ ახლა ბრიტანელები, რა თქმა უნდა, გაცილებით უკეთესად თამაშობენ. რაც შეეხება ახლანდელ შესარჩევო ჯგუფს, აქ ხომ პირველი 4 შეხვედრა მოიგეს, შემდეგ მართალია სამჯერ დამარცხდნენ, მაგრამ გადამწყვეტ მაგნიტო-სკორედში მონაწილეობის უფლება მაინც მოიპოვეს, რაც დიდ წარმატებად ჩათვალათ.

გადაწყვეტილი მაგნიტო-სკორედში მოლოდინში

კარიუმ ვარჯიშის დროს გარკვეულად თავის თანაგუნდელ რიგებს. ჩვენ არც ერთ შესარჩევ მაგნიტო-სკორედში არ გვიჩვენებია შესანიშნავი თამაში, მაგრამ იმედს ვიგოვებ, რომ სწორედ ასეთ-ნაირად ვიმოქმედებთ ესპანელების წინააღმდეგ - განაცხადა ნორვეგიელთა მწვრთნელმა. რა თქმა უნდა, სემს რამდენიმე ძალიან კარგი ფეხბურთელი ჰყავს, მაგრამ, ექსპერტების აზრით, ესპანელებს მაინც მეტი შესაძლებლობები აქვთ და ძნელი დასაჯერებელია, რომ ფინალში ვერ გავიდნენ.

რამ იგივე ოლიმპი რომ მოსკოვის ცსკა-ში არ გადასულიყო, ვალერი გაშაივის გუნდს კარგი არაფერი ელოდა. ეს რუსი ექსპერტების აზრი გახლავთ. სლოვენელებმა, რომლებიც ათიოდე წლის წინათ ევროპულ ფეხბურთში ღრმა აუტსაიდერებად ითვლებოდნენ, უკვე შეგავაჩვიეს იმას, რომ ყველა შესარჩევ ტურნირში ანგარიშგასაწვევი არიან. ისიც ვთქვათ, რომ გადამწყვეტ მაგნიტო-სკორედში მეორე ადგილისათვის ისინი ყოველთვის ძალიან კარგად თამაშობენ. ასე მაგალითად, 1999 წელს მათ უკრაინელებს სძლიეს, ორი წლის შემდეგ კი - რუმინელებს. სლოვენელების ახლანდელი მწვრთნელია ბოიან პრაშნიკარი.

სი გაკეთებაც კი ამ უფერული და უსახური გუნდით შეიძლებოდა. მას შემდეგ, რაც პირველივე მაგნიტო-სკორედში ფრედ (2:2) დასრულდა და სულ მალე მოგლანდიელებმა ლიგა-ველბთანაც წააგეს (0:1), მეორე ადგილზე გამოსვლა, თუნდაც საკმაოდ სუსტ ჯგუფში, დაუჯერებელი ჩანდა. მაგრამ ხომ ფაქტია, რომ სწორედ ასე მოხდა და აი, რა განაცხადა ბესტი ფოტოსმა გადამწყვეტი თამაშების წილისყრის წინ: „არ არსებობს ისეთი გუნდი, რომელთაც შეხვედრის გეგმიონდეს. შეგვიძლია, ნებისმიერ ვეთამაშოთ წარმატებით. ჩვენ საკმაოდ ნიჭიერი ახალგაზრდობა გვყავს, ხელგეწიფება მეტოქეებს თავმარილად დავცემთ“.

ნებული იყავით, სათანადოდ დავსჯი“. ბევრი რომ აღარ გავაგრძელოთ, ამ წყვილში უპირატესობას ყველა პოლანდიელებს ანიჭებს, თუმცა შესარჩევო ჯგუფში მათაც ჰქონდათ მოტივით ნაკლები, რაც პირველ რიგში ჩეხებთან შეხვედრაში გამოჩნდა. სორვატია-სლოვენია. შესარჩევ მაგნიტო-სკორედში სორვატებისაგან გაცილებით მეტს მოულოდნენ. ფრე (0:0) პირველივე შეხვედრაში ესტონელებთან, წაგება (0:2) მეორეში (სოფიაში) ბულგარელებთან, მაგრამ როცა ძალიან გაუჭირდათ, მრავალნაირად მწვრთნელ ოქო ბარიის ფეხბურთელებმა დიდი სიმკიცხე და მიზანსწრაფვა გვაჩვენეს. შედეგად ოთხმა მოგებას სიტყუა შეეცალა და, თუმცა შემდეგ სორვატებმა მაინც წააგეს (1:2 ბრიუსელში, ბელგიელებთან) ბოლო მაგნიტო-სკორედში ბულგარელებთან გაიმარჯვეს - 1:0 და მეორე ადგილზე გამოვიდნენ. ახლა, ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ სორვატებს კვლავ ჰყავს ნამდვილი სნაიპერი ივიცა ოლიჩი, რომელმაც მათ ბულგარელებთან მოაგებინა. ცოტა სხვა „ოპერედან“ კი იქნება, მაგნიტო-სკორედში.

მინც ვის უნდა მიეკუთვნოს უპირატესობა - სორვატებს თუ სლოვენელებს? ეს, პირდაპირ რომ ვთქვათ, დღეს არავინ იცის. ლაგვი-თურქეთი. სამაგიეროდ, არავინ დავობს, რომ ლაგვიელებს ძალიან გაუჭირდათ თურქეთთან. წილისყრის წინ ყველა ლაგვიელებთან შეხვედრას ნატრობდა, მაგრამ მაინც ნუ დაუკარგავთ ბალანსს სორვატების იმას, რაც მათ უკანასკნელ წლებში გააკეთეს. ხომ ვახსოვთ, როგორი წარმატებით მუშაობდა აქ რევამ ბობუაშვილი? მან პირდაპირ სენსაციურ შედეგებს მიაღწია გუნდში, რომელიც მანამდე უსუსტესად ითვლებოდა. ახლა ასევე დიდი მიღწევები აქვს ალექსანდრე სკარკოვს. შესარჩევ ჯგუფში პოლონელები და უნგრელები ლაგვიელებზე უფრო ძლიერებად ითვლებოდნენ, შედეგზე რომ აღარაფერი ვთქვათ. ეს, სწორედ შედეგებთან ითამაშეს, ლაგვიელებმა ყველაზე უფრო ძლიერად: ჯერ იყო და, რიგში შეხვედრა ფრედ - 0:0 დაასრულეს, უკანასკნელ, მერვე მაგნიტო-სკორედში გაიმარჯვეს - 1:0 (!) ეს იყო მძაფრი შედეგების ერთადერთი დამარცხება საკუთარ მიწებზე მთელი ექვსი წლის მანძილზე. ხომ წარმოგიდგინიათ, რა აღფრთოვანებას გამოიწვევდა ვერაკოვსკის გოლი მთელ ლაგვიში? მართლაც რა არ ხდება ფეხბურთში! ლაგვიელებს ნურც იმას დაუკარგავთ, რომ მათ პოლონელებსაც მათსავე მიწებზე მოუგეს (1:0), რიგში კი უნგრელებიც დაამარცხეს (3:1).

გია, მეორე მხარესაც მიუხედავად, მთავარი მწვრთნელი, მარკ ბიუმი თელის, რომ მეტოქეთა შესაძლებლობები თანახარია. ძალიან კარგია, რომ უელსელები მეორე მაგნიტო-სკორედში მინდორზე ჩააგარებენ. მარკ ჰემბრი (ნახევარმცველი): „ძალიან კმაყოფილი ვარ წილისყრის შედეგებით, პოლანდიელებსაც ავცდით და ესპანელებსაც. თუ უძლიერესი შემადგენლობით ვითამაშებთ, დავძლევთ რუსულ წინააღმდეგობას. უკანასკნელად ჩვენს საბრძოლო შემადგენლობას თავი იგაბილებთან შინ მოუყვარათ. იმ თამაშში იგაბიელებს შავი დღე დაადგათ“. ენდრიუ მელვილი (მცველი): „რუსეთის ნაკრებთან ორმა მაგნიტო-სკორედში გუნდის ბედი უნდა გადაწყვიტოს უახლოესი 10-15 წლის მანძილზე. თუკი ევროპის ჩემპიონატის ფინალის საგზური მოვიპოვეთ, ეს უელსის ფეხბურთის ისტორიაში გლობალური გარღვევა იქნება“.

არის ყველაფერი რომ ხელეწიფებოდეს, მაგრამ მაინც, მაინც... ესპანელი კომენტატორების რისხვა 60 წლის მწვრთნელ ინიაკო სახეს დააბყდა. აი, რას წერდა გაზეთი „მარკა“: არის კი ფეხბურთში რაიმე სამართლიანობა? ჩვეულებრივზე ჩვეულებრივმა ელინურმა გუნდმა, რომელიც მხოლოდ ერთი გენიალური ფეხბურთელის ცარტასის გამო განაგრძობს არსებობას, ესპანეთის უძლიერესი ნაკრები მეორე ადგილზე „გადასწია“... მეტი რაღა გვინდობდა? - საბერძნეთი, უკრაინა, სომხეთი, ჩრდ. ირლანდია. ალბათ, მხოლოდ ისეთი გუნდი, რომელიც მინდორზე 10 კაცით გამოვიდოდა - ეს უკვე გაზეთ „აი“-ის მიმომხილველის სიტყვებია.

ჩვენ, რა თქმა უნდა, არ ვიცით, რამდენად გენიალურია ცარტასი, მაგრამ ის კი ცხადია, რომ საბერძნეთის ნაკრები შესანიშნავად მოამზადა გამოჩენილმა გერმანელმა მწვრთნელმა ოტო რეპაგელმა, რომელსაც ადრე ბუნდესლიგაშიც არაერთხელ მიუქცევია ყურადღება. რაც შეეხება ნორვეგიის ნაკრებს, მან მეორე ადგილი მხოლოდ რუმინელებთან შედარებით დამატებითი მონაცემებით მოიპოვა (გამარჯვება და ფრე). საინტერესოა, რომ ერთი მნიშვნელოვანი თამაშის წინ ნორვეგიელებს გამოაკლდათ თავიანთი შავკანიანი თავდამსხმელი ჯონ კარიუ. მწვრთნელმა ნილს იოჰანსემმა მკაცრად დასაჯა იგი, რადგან

რეუბლია, რომ მოგლანდიელებმა გააძლიერეს ნარინჯიანთა „არმადას“. დიკ ადვოკაატს ხომ ნამდვილად ვარსკვლავების გუნდი ჰყავს (ვან დერ სარი, რაიციგერი, ოვერმარსი, კლიუვერი, სკამი, მაკაი, ვან ნისკელერი). საინტერესოა, რომ ადვოკაატს, რომელიც ჩინებულად იცნობს ბრიტანულ ფეხბურთს, ნაკრებში პასუხაინკსაც კი არ იძახებს (რომელსაც, როგორც მიმომხილველები ხუმრობენ, ისეთი მრისხანე გამოემკვებება აქვს, რომ შეიძლება თვით მაიკ გაისონიც კი შეაშინოს). იგი შემოწყრა ვან ნისკელროისაც, რომელიც ერთ-ერთ მაგნიტო-სკორედში შეცვალა, უკმაყოფილო თავდამსხმელმა კი მწვრთნელის სკამს ბოთლი ესროლა. „მე მღვარი დავაწვიე, როთი მელსაც მოთამაშებებმა არ უნდა გადააყილონ. როცა ისინი უზრდელად იქცევიან, დარწმუნ

ყოველივე ეს კარგია, მაგრამ მაინც ძნელი წარმოსადგენია, რომ ლაგვიელებმა რაიმე გააწყონ თურქეთთან. მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევო პერიოდში შესარჩევ ჯგუფშიც საკმაოდ დამაჯერებლად თამაშობდა. რა მისი ბრალაია, რომ მაინცდამაინც ინგლისელებს გადაეყარა? შენოლ გიუნემმა აღიარა ინგლისელების უპირატესობა და თავისიანებს ალუთქვა, რომ პორტუგალიის საგზურს, რა თქმა უნდა, მაინც მოიპოვებს.

გივი ბაზრაიანი.

აპათურ-იძითური

მასლახინკოს დაფაზე რობერტ ფიშერის ხელნერა

1962 წელს საბჭოთა კავშირის ნაკრები ფეხბურთში მიფრინავდა მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობის მისაღებად, რომელიც წილში იმართებოდა. გზაზე დაგვიტყდა იყო კუნძულ კურასაზე შემხერება, ასე ვთქვათ, სულის მოსაქმეობად, ნაკრების მეკარე ვლადიმერ მასლახინკოს, კიდევ კარგი, ჭადრაკის წამოღება არ დაგვიწყებია და ფეხბურთელები თვითმფრინავში სიამოვნებით თამაშობდნენ, იგორ ნეტო და გალიმზიან პუსაინოვი ხომ ჭადრაკის დიდი მოყვარულები იყვნენ. საინტერესოა, რომ ნეტო და პუსაინოვი ერთი პარტიის დამთავრება, უბრალოდ, ვერ მოასწრეს,

მაგრამ როცა კურასაზე ჩაფრინდნენ (აქ ხომ პრეტენდენტების ცნობილი გურნირი მიმდინარეობდა), მისი ანალიზისათვის თვით მიხეიანი თი ავტოგრაფები შეიკრიბა ფეხბურთელებმა მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტებს სთხოვეს მასლახინკოს კუთვნილ ჭადრაკზე თავიანთი ავტოგრაფები აღენიშნათ. განთქმული მეკარე შემდეგშიც დიდხანს უჩვენებდა ნაცნობებს ამ უკვე ფართოდ ცნობილ საჭადრაკო დაფას, სადაც გარკვევით ეწერა: „რობერტ ფიშერი“.

დამაცადეთ, ვაგიზრდები და...

06 აგვისტო მოეწყო XIX საუკუნის დიდი მოჭადრაკის პოპარდ სტატუსის შემორჩენა. ორგანიზატორებმა მასში მონაწილეობისათვის მხოლოდ 4 მოჭადრაკე მიიწვიეს: 3 ცნობილი დიდოსტატი და... 12 წლის ფიდეოსტატი დევიდ პაუელი. შეჯიბრებას რაიმე მოლოდინი შედეგი არ მოუტანია. 6 შესაძლებელიდან 4,5 ქულით პირველ ადგილზე გამოვიდა მსოფლიო ჩემპიონობის ყოფილი პრეტენდენტი ჯონათან სპილმენი, ბიჭუნამ კი 1 ქულით ბოლო ადგილი დაიკავა. ამასთან, მიმოხილველებმა ერთხმად აღნიშნეს პაუელის გაღიზიანება: აი, ერთი წლის შემდეგ კი...

საფრანგეთის ჩემპიონი რომ ვახდებ...

... X-მ ყოფილი საბჭოთა კავშირიდან გადმოსახლებული დიდოსტატები უნდა დაამარცხო. ისინი კი საკმაოდ ბევრნი და ძლიერები არიან: მსოფლიო ჩემპიონობის ყოფილი პრეტენდენტი ანდრეი სოკოლოვი, განთქმული თეორეტიკოსი იოსებ დორფმანი, ანატოლი ვაისერ.

ეს რთული პრობლემა კარგად გადაწყვიტა 20 წლის ეტიენ ბაკრომ,

რომელსაც ადრე მურაბ ამბიფარამვილი ავარჯიშებდა. საფრანგეთის 2003 წლის პირველობაზე კი 10 დიდოსტატი, 1 საერთაშორისო ოსტატი და ერთი ქალი – ვეროპის ყოფილი ჩემპიონი ელმირა სკრიპჩენკო მონაწილეობს. წრიული გურნირი 11 შესაძლებელიდან 7,5-7,5 ქულით დაასრულეს ეტიენ ბაკრომ, ყოველ ლოტიმ და ანდრეი სოკოლოვმა. ჩემპიონის გამოსავლენად საჭირო გახდა დამატებითი, სწრაფი პარტიების დანიშვნა. მათი შედეგების მიხედვით ჩემპიონის წოდება ბაკრომ მოიპოვა, მეორე ადგილზე ლოტიე გამოვიდა, მესამეზე კი სოკოლოვი. სამივე მათგანი მომავალ მსოფლიო პირველობაზე გამოსვლისათვის ემზადება.

ყველაფერი შედარებითია!

მრმმა ფეხბურთის არბიტრმა შეადგინა იმ საგნების კოლექცია, რომელსაც მას გრიბუნებიდან ვსროდნენ.

ეს კოლექცია გვაძლევს საფუძველს დავასკვნათ, რამდენად ცივილიზებულია ამათუ იმ ქვეყნის გულშემატკივარი. თვითონ განსაკუთრებული თურქეთში მაგჩებს ვმსაჯობდი, გრიბუნებიდან ქვეებს მესროდნენ, ისლანდიაში, სადაც მაყურებელი დიდად ინტელიგენტურია – ჭადრაკის ფიგურებს.

კარპოვი გამოსავალს ვერ ხედავს

რა გამოსავალს ხედავთ მსოფლიო ჩემპიონატთან დაკავშირებული სიტუაციისაგან? – კითხვს ჟურნალისტებმა ანატოლი კარპოვს. ვერაფრითარ გამოსავალს ვერ ვხედავ. თუ ფიდე ასე განაგრძობს მუშაობას, მაშინ იგი უკვე აღარ იყოს სეპტებს. ეს შეიძლება კარგიც კი იყოს: სჯობს შექმნა ახალი ჯანმრთელი ორგანიზაცია, ვიდრე ძველი აუადმყოფის გამოჯანმრთელებას შეეცადო.

ფინანსში თყ ვავლენ

თუკი რუსეთის ფეხბურთელთა ნაკრები უელსელებს სძლეოს და ვეროპის ჩემპიონატის ფინალში გაგა, მისი წევრები 1 მილიონ 200 ათასი დოლარით დაჯილდოვდებიან. ამ შემთხვევაში დაიდება ახალი კონტრაქტი ნაკრების მწვრთნელ გიორგი იარცევთან, რომელიც ფეხბურთელებს უკვე მსოფლიოს 2006 წლის ჩემპიონატისათვის მოამზადებს.

რები 1 მილიონ 200 ათასი დოლარით დაჯილდოვდებიან. ამ შემთხვევაში დაიდება ახალი კონტრაქტი ნაკრების მწვრთნელ გიორგი იარცევთან, რომელიც ფეხბურთელებს უკვე მსოფლიოს 2006 წლის ჩემპიონატისათვის მოამზადებს.

თყკი ძირითადში არ მოხვდა...

მისამ რივალდოს თამაში უნახავს ბრაზილიის ნაკრების შემადგენლობაში, ცხადია, უკვირს, რომ მას ვერაფერი გამოუვიდა „მილანში“, თუმცა კლუბის მენეჯერისა და იტალიის პრემიერ-მინისტრ სილვიო

ბერლესკონის პირადი სიმპათიით სარგებლობდა.

რივალდოს ამჟამად აკლდა სათამაშო პრაქტიკა. ეს მასთან ერთად ადგილებს ბრაზილიის ნაკრების ხელმძღვანელობას. ახლა, როცა რივალდომ „მილანი“ დატოვა, თუ რომელიმე ახალ გუნდში იგი არ მოხვდა ძირითად შემადგენლობაში, მაშინ ბრაზილიის ნაკრებში აღარ მიიწვივებს.

თყ მთა არ მიდის მყუპამედთან...

სმმ გახსოვთ ეს გამოთქმა. რუსეთის ოთხგზის ჩემპიონი პეტრე სვიდლერის ყოველთვის ნიოდა, რომ მას არ იწვევენ ლინარესის (ესპანეთი) მეგად პრესტეკურნიონში. პოდა, იქნებ ახლა მაინც მიმიწვიონო, სვიდლერიც ადგა და ლინარესის ახლოს... სახლი იყდა.

ბევრი მიმოხილველი ფიქრობს, რომ ეს მეგად ნიჭიერი ახალგაზრდა დიდოსტატი უახლოეს ხანებში მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტი გახდება. თვით კი აბსოლუტურად დარწმუნებულია თავის ძალაში და ესპანეთში ნაყიდი ბინა ნამდვილ სახლ-მუშეუშად აქცია, რისთვისაც (თვითონ ხომ ესპანეთში იმუშავებდა ჩადის, ერთი გურნირი მეორეს მოსდევს) სპეციალური გიდი – ექსკურსია მძღოლი დაიქირავა. გიდი სიამოვნებით ხვდება ყველა მსურველს, ათვლიერებიანებს დიდოსტატის ოთხოთასს, სადაც ბევრი საჭადრაკო ექსპონატია, სვიდლერის 150 ფოტოსურათის წარწერები გვახსენებენ, რომ მან უკვე მოასწრო სხვადასხვა შეჯიბრებებში 27 პირველი ადგილის დაკავება. კედლებზე სვიდლერის ახლადღელი და მომავალი მეტოქეების ფოტოსურათებია, იქვეა ფიდეოს რეინგლისტი, რომელსაც სისტემატურად ცვლიან, რადგან სახლ-მუშეუშის პატრონი მუდმივად წინ მიიწვივს და უკვე ფრიალ საპატიო მერვე ადგილზეა. გულშემატკივრების „იდულოგიური მომზადებას“ ამას ჰქვია

ვასახდელში არ შეყშვა!

მწაწ სალანია ჯერ განთქმული მიმოხილველი გახდა, შემდეგ კი ასეთივე მწვრთნელი. საერთოდ კი პირიქით ხდება! ერთი საკმაოდ მხიარული შემთხვევა სალანია სამწვრთნელი პრაქტიკიდან: ბრაზილიის ნაკრებმა მსოფლიოს 1970 წლის ჩემპიონატის შესარჩევ თამაშებში ყველა ექვსივე შეხვედრა მოიგო ბურთების ასეთი სხვაობით 23:2.

ამ მაგჩებიდან მეხუთეში, როცა ვენესუელის ნაკრებს ხვდებოდნენ, სალანია „მაგჩებზე“ მეტოქე არაფრად ჩააგდეს, პირველ გაიმზი უგულოდ თამაშობდნენ და ანგარიშის გახსნაც ვერ შეძლეს.

როცა გაიმი დამთავრდა და ფეხბურთელებმა გახსნად მიაშურეს, კარები დაკეცილი დახვდათ. თვით ყოთ სალანია კარებთან იდგა. – თქვენ რა, დასასვენებლად მოხვედით? დაილაღეთ, დიქანცეთ არა? განა დასვენება დამისახურეთ! სადა არის თქვენი გატანალი გოლები? წადით, მოიგეთ მაგჩი, მაშინ მოგცემთ დასვენების ნებას! – უთხრა მან შესვენების მსურველებს.

ერთი სიგყვით, ფეხბურთელები გახსნადელი არ შეუშვა. მეტი რადა გმა ჰქონდათ, ბრაზილიელები მინდორზე დაბრუნდნენ და მეტოქეს 6 უპასუხო გოლი გაუტანეს.

ესმთდა პთზიციის საიდუმლოებები თყ არა?

წმმის განმავლობაში, როცა ვასილი სმისლოვი გურნირებში მონაწილეობდა, მას ყოველთვის თან ახლდა მეუღლე ნადეჟდა ანდრეევნა. მისი სიგყვით პირდაპირ აფორიზმა იქცა: – მე ჭადრაკს არ ვთამაშობ, მაგრამ პოზიციის საიდუმლოებები მესმის. ეს რომ მარტ გაიმანოვმა გაიგო, სახგად დარჩა: – მე კი პირიქით, ჭადრაკს კი ვთამაშობ, მაგრამ პოზიციას ხშირად ვერაფერს ვუგებ.

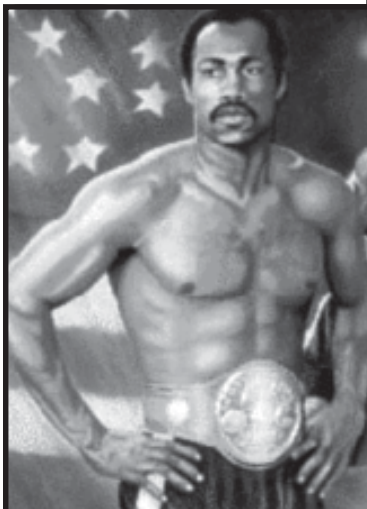
აი, ამის გაგრძელება: სმისლოვმა უიელო პოზიციამ გააღო პარტია ლეე არონინთან. უნდოდა მსაჯისთვის დაერეკა და თამაშის განუახლებლად დაეხებოდა. – არავითარ შემთხვევაში. შენ ბოლომდე უნდა იბრძოლო – უთხრა ცოლმა.

– პოზიციას რომ უიელოა? – გუეუნები, წადი და ითამაშე. სმისლოვი წადიდა სათამაშოდ და... მიადწია ყამს. შემდეგ სახლი დაერეკა: – ნადია, გილოცავ, შენ ჩემზე უკეთ შეაფასე ენდშილი...

კენ ნორცონის აზრით

60-70-იან წლების განთქმულმა მოკრივემ კენ ნორტონმა, რომელსაც ლეგენდარულ მუპამედ ალისთან ორი მაგჩი აქვს გამართული (და აქედან ერთში გამართვა კიდევ), სპორტული კარიერის დამთავრების შემდეგ მიმოხილველობა დაიწყო. იგი კარგად იცნობს მოკრივეთა თანამედროვე თაობასაც, რომლებზედაც... დაბალი წარმოადგენა აქვს.

ერთადერთ თანამედროვე მოკრივედ, რომელიც შეიძლება წარსულის კორიფეებს შეედაროს, ნორტონი ლენოქს ლუისს თვლის. მიუხედავად იმისა, რომ ლუისი ბრიტანელია, ნორტონს იგი მაინც ამერიკული სკოლის წარმომადგენლად მიაჩნია.

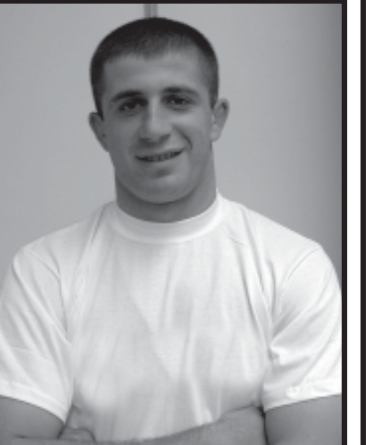

მს საინტერესოა

ორგზის საგინესოდ

ლაშა პაბარაია მსოფლიოს რაიონის სოფელ პირველ ჭოლამა დაიბადა და გაიზარდა. იქ ემიარა ბერძნულ-რომაული ჭიდაობის საიდუმლოებებს, ჭაბუკებს შორის საქართველოს ჩემპიონობა მოიპოვა.

უცნაურობებისადმი მიდრეკილება ბავშვობიდანვე აღმოაჩნდა. ჯერ კიდევ კარ-მიდამოს არ იყო გამოცდილებული, მდინარე დიჭყეს ნაპირიდან თავის ეზომდე საჯილდო ქვა რომ ამოიგანა. მემობლებიც დაინტერესდნენ, აწონეს და ის ქვა 159 კილოგრამი გამოვიდა.

გავიდა დრო, ლაშამ ქვეყანა ნახა, თსუ-ს სოხუმის ფილიალის პედაგოგიური ფაკულტეტი დაამთავრა, ბევრი რამ შეიგყო უცნაურ რეკორდებზე განსაკუთრებით ბათუმელი დიმიტრი ქიქელაძის საგინესო მიღწევამ დააინტერესა. 2000 წელს ამ ქართველმა ათლეტმა მსოფლიო რეკორდი დაამყარა – 10 წამის განმავლობაში ყურებით ეკავა ერთდროულად 32 და 16-კილოგრამიანი ვარები. 2001 წელს ეს რეკორდი ჩინელმა ლი ძიან სუამ გააუმჯობესა (მან ყურით 50 კილოგრამი სიმძიმე ასწია და 9,3 წამის განმავლობაში ეკავა).

ლაშამაც სცადა: ჯერ 25 კილოგრამი ასწია, მერ – 32, ბოლოს – 48 კილოგრამი. უფრო მეტიც, ორივე ყურით ჯერ კიგული გაათრია, შემდეგ – „მერსედესი“ და მიკროავტობუსი „ფორდი“.

მსოფლიო 23 წლის ჭაბუკი მიღწეულით არ კმაყოფილდება. გადაწყვიტა, რომ ოთხშაბათს, 29 ოქტომბერს, თბილისში მტკვრის მარტენს სანაპიროზე – რიფს საჭიდაო მოედანზე ორი მსოფლიო რეკორდი დაამყაროს: ჩინელი ლი ძიან სუას მიღწევა გააუმჯობესოს და ყურებზე რეკორდულ მიბმული ნეილონის თოკით მიკროავტობუსი გადაადგილოს, რითაც გინესის წიგნში რეკორდის ახალ სახეობას დაამკვიდრებს.

ასპარეზობის წინა დღეებში ლაშა პაბარაიამ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პირველ კლინიკურ საავადმყოფოში გაიარა სამედიცინო შემოწმება. კომისიის დასკვნით, იგი პრაქტიკულად ჯანმრთელია და შეჯიბრებაზე დამზადებულია.

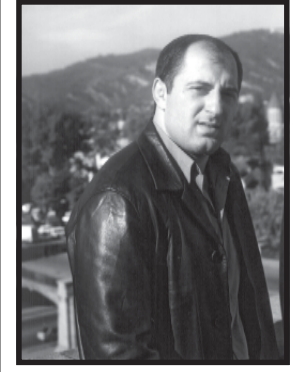
ლაშა პაბარაიას საგინესო განცხადი ვგზოგიკური, უჩვეულო და სახალისო რეკორდების კავთორიას განეკუთვნება. რიფსეს საინტერესო ასპარეზობა, რომლის ორგანიზატორები არიან სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტი და საქართველოს მსოფლიო მიღწევათა და მოგზაურთა ბათა ხელშეწყობი კავშირი (კლუბი „გიორგი“), 14.30 საათზე დაიწყება.

ისრაელი-საძარტველო

ჩემპიონი — კაცობასა და მეგობრობაშიც

საზრანგეთის ძალად პრემიუმში ბერძენულ-რომაული სტილით მუშაობისთვის მსოფლიო ჩემპიონატზე საძარტველოში გამარჯვებული ორი სალაგანი ანოლა კარაქის სალაგანი უმაღლეს საფეხურზე — ორშაბათიანი მანერა კვირკველია და ანდრეი გოგა სიბიბიძე, რომელსაც ამჟამად თავისი მსოფლიო საძარტველო — ისრაელის დირექტორი იხმანია.

გოგა სიბიბიძე 1973 წლის 7 ნოემბერს თბილისში დაიბადა, აქვე დაიწყო ცხოვრება. 13 წლისამ დაიწყო ვარჯიში ბერძენულ-რომაულ ჭიდაობაში ოთარ ტატიშვილის ხელმძღვანელობით. სამი წლის შემდეგ საბჭოთა კავშირის ჩემპიონობა მოიპოვა ჭაბუკეში, 1993 წლის მსოფლიო პირველობის პრიზიორია ახალგაზრდებს შორის.

1994 წლიდან ისრაელში, კერძოდ, ამდოლიმ გადასახლდა, მაგრამ საქართველოსთან არასდროს გაუწყვეტია კავშირი, რადგან მშობლები და ახლობლები აქ ცხოვრობენ. გოგა კვლავაც ოთარ ტატიშვილის შეგირდად დარჩა — ხშირად ჩამოდის თბილისში საწვრთნელ შეჯიბრებებზე და წარმატებით ასპარეზობდა საერთაშორისო სარბიელზე.

1994 წელს ევროპის ჩემპიონატზე ვერცხლის მედალი დაიმსახურა, მომდევნო წელსაც ანალოგიურ წარმატებას მიაღწია პრაღაში, ოღონდ ამჯერად მსოფლიო ჩემპიონატზე. ატლანტისა (V ადგილი) და სიდნეის (VI ადგილი) ოლიმპიური თამაშების მონაწილეა. 2003 წლის ოქტომბერში კი მსოფლიო ჩემპიონობა და ათენის ოლიმპიადის საძარტველო მოიპოვა. პყავს მეუღლე და ორი ვაჟიშვილი.

— კრედიტში გამართული ორთაბრძოლები არასდროს დამავეწყლება, — მითხრა 22 ოქტომბერს თბილისში ყველა დროის ოლიმპიელთა სპორტული მუშაობის ხელმძღვანელმა — ექვთის შეხვედრა გაუმართე და ყველა მოვიგე. განსაკუთრებით ფინალში გამიჭირდა ორგმის მსოფლიო ჩემპიონ არა აბარაპაიანთან, რომელიც შედეგის სახელით გამოდის. ბედნიერი ვარ, რომ ბავშვობის ოცნება ავისრულდა, 18 წლის შრომა დამიფასდა. ამ გამარჯვებაში უდიდესი წვლილი მიუძღვის ჩემს საქართველოს, სადაც დავიბადე და ვავიზარდებ, სადაც პირველად და სპორტსმენად ჩამოვყალიბდი. დიდი მადლობა ქართველ ერს და ბატონ ოთარ ტატიშვილს, რომელიც წლების განმავლობაში ერთგულად მედგა გვერდით კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურისკენ მიმავალ გზაზე.

— ფრანგული ბატალიებიდან კიდევ რა დეტალებს იხსენებ? — ცხადა, საქართველოს ნაკრების გუნდური პირველობა. ეს, მართლაც, უდიდესი მიღწევაა. ასევე მანუჩარ კვიციანიას ოქროს მედალი და რამზან ნოზაძის ბრინჯაოს ნადავლი. ეს ბიჭები ახალგაზრდა, ნიჭიერი ფალანგები არიან და კიდევ ბევრჯერ ასახელებენ საქართველოს.

გული დამწყდა იმაზე, რომ ჩემი ბავშვობის მეგობარმა, მსოფლიო ჩემპიონმა და სიდნეის ოლიმპიადის პრიზიორმა მუსრან ვახტანგაძემ მედალი ვერ მოიპოვა. თუმცა, იგი ხელყარა და მისივე არ დაბრუნებულა ჩემპიონატისა და ათენის ოლიმპიადის საძარტველო დაიმსახურა.

— სხვა დროსაც თუ დაგწვევებოთ რამეზე გული? — პირველად — 1995 წელს, როცა მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალში თურქ ერლიქასთან წავეგე, მეორედ — 1999 წელს. მაშინ მსოფლიო ჩემპიონატზე მკლავის სერიოზული ტრავმა მივიღე და სამი წელიწადი მოვეუდლი მის მოშუშებას. კიდევ კარგი, რომ ყველაფერი მშვიდობიანად დამთავრდა და საბოლოოდ აღვიდგინე სპორტული ფორმა.

— სხვადასხვა შეჯიბრებაში ვიასპარეშებ, მაგრამ ყველაზე უმთავრესი ელადის მიწაზე წარმატებული გამოსვლაა. საამისოდ ჩემს მწვრთნელთან ბატონ ოთარ ტატიშვილთან ერთად განვაგრძობ მომზადებას და ვეცდები, კვარცხლბეკზე ათენისკენ ავიღე.

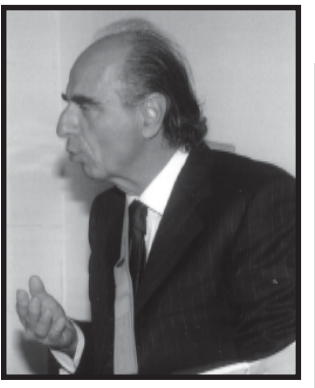
— ოთარ ტატიშვილი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი: გოგა ციციანი ვილი შესანიშნავი სპორტსმენი და ღირსეული პიროვნებაა. მისი წარმატება ქართული საჭიდაო სკოლის გამარჯვებაზე არის, რადგან გოგა თბილისში ემთხვევა ბერძენულ-რომაული ჭიდაობის საილუმინაციოს და დღესაც ჩვეთან განაგრძობს მომავალი ორთაბრძოლებისთვის მზადებას. ბედნიერი ვარ, რომ ასეთი შეგირდი მყავს. მართალია, მან ახლა მოიპოვა მსოფლიო ჩემპიონატის ოქროს მედალი, თუმცა, დიდი ხანია კაცობასა და მეგობრობაში ჩემპიონის ტიტულს ატარებს. მარტო ის რად ღირს, რომ ოთხმოცდაათიანი წლების დასაწყისში, როცა საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრები დამოუკიდებელი გუნდის სახელით ევროპის პირველობაზე მიემგზავრებოდა, ბიჭებმა კაპიტანად გოგა ციციანი ვილი დღემდე გრძელდება... ქართველებსა და ებრაელებს ოცდაექვსსაკუნოვანი მეგობრობა აკავშირებს. გოგა ციციანიშვილი მამა-პაპათა გრადიციების ღირსეული გამგრძელებელია.

— ვაჟა დანელია. სურათში: გოგა ციციანი ვილი თბილისში. ალექსანდრე კობორაძე-ვილის ფოტო.

მოვლენის შემდეგ

ბასულ ოთხშაბათს გაჩაბდა ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის საქართველოს მხრის ოლიმპიადის მხარეზე მხარეობის შესახებ განცხადებას. მათ შორის — ვეროპის ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი იტალიელი მარტო პესკანტი. ფრანგ ლაბორატორიული პროგრამის მუშაურობა, ბატონმა მარტომ ჩვენთან სასაპარტოვანო მოიხატა.

ვახუშტის გეოგრაფიული მუშაობა, 1500 მმეტრზე მაღალ მთაში ჩემპიონობა მოუპოვებდა ვეროპის პირველობაზე უსპარტოვანო. აზერბაიჯანში მრავალი რეპრეზენტაციული მუშაობა შორის. პყავს მეუღლე და სამი შვილი. მართი ვაჟი მორაბაძე, იტალიის ახალგაზრდული ნაკრების წევრი, მორაბაძე „ლასიოს“ მე-2 ტუნელის პარს იხმანს, ქალიშვილი საკმაოდ კლიერი მისუტავე მუშაობს, ამჟამად მუშაობს მწვრთნელად მუშაობს.

სპორტი ევროპაში უნდა გადაარჩინოს

— ჩემი კარიერა საუნივერსიტეტო კლუბის პრემიერლიგაში დაიწყო, — მითხრა ბატონმა მარტომ, — მერე იტალიის ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტში საერთაშორისო განყოფილებაში ვხელმძღვანელობდი, ვიყავი გენერალური მდივანიც. 1993 წლიდან ევროპის პრემიერლიგაში ვმუშაობდი. როცა ევროპის ოლიმპიურ კომიტეტებს ქვემოთ ხელმძღვანელობდა, მე გენერალური მდივანად ვმუშაობდი. ბატონი როგის სოკის პრემიერლიგა არჩევს შემდეგ ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების მეთაურობა მე დამაპყროს.

— იტალიაშიც არანაკლები პასუხისმგებელი პოსტი გიჭირავთ... — ორი წლის წინათ ბერლინში მოხდა, პოლიტიკური პარტიის სახელით კენჭი მეყარა პარლამენტში. სპორტსმენებმა აქტიურად დაამტკიცეს მხარი და რომში ხმათა დიდი უმრავლესობით გავიმარჯვე. მერე სპორტის დარგში სახელმწიფო მინისტრის მოადგილედ დამინიშნეს.

— საქართველოში პირველად ბრძანდებით. როგორი თბილისელი იქნება მოახდინა თქვენთვის მიზანმიმართული ხალხი და მომხილავი ბუნება ვიხილე. ხმელთაშუა ზღვის ქვეყნების მსგავსად, სტუმარ-მასპინძლობით ხართ ქეზული, რაშიც პირადად დავრწმუნდი. იტალიელი იქნებით გემპერამენტის ნიჭიერი ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტისა და სპორტის დეპარტამენტის ორგანიზაციის მუშაობაში გამოაოცა. რამდენიმე საათის განმავლობაში მე შევხვედი ოლიმპიულ სპორტს-

თების მიზნით უამრავი კომერციული შეჯიბრება იმართება. ათლეტები რობოტებად აქცივს, აღამიანური მხარე დაუკარგეს. რეკორდების დასამყარებლად არაფერს ვრიდებიან. ღიპინგის მიღება ჩვეულებრივ ამბად იქცა. ასე გაუბედურებულ სპორტსმენებს შემდეგ რა ბედი ეწყება, არაეინ ფიქრობს.

— ოლიმპიზმი ევროპაში დაიბადა 2700 წლის წინათ, აქ დაიწყო სპორტის კულტურა, ამიტომაც ჩვენი კონტინენტი უნდა აღუდგეს წინ ძალადობის, სპორტის იდეალების დაღატაკს. საამისოდ გვჭირდება ერთიანი ევროპა. საუბედუროდ, დასავლეთში სპორტი ძალიან დაბინძურდა, კორუფციის საგნად იქცა. დასმარების ხელი უნდა გამოვიწვიოთ და აღმოვაფრთხილოთ, სადაც სპორტის მახასიათებლებია, შედარებით, ბუნებრივი სახით არის შემორჩენილი. უმედავით ბრძოლაში ქვემოთ დარჩა სპორტი არ უნდა მივსვლოთ. საქართველოს დიდი იმედი გვაქვს, თუნდაც იმიტომ, რომ თქვენთან ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტისა და სპორტის დეპარტამენტი, როგორც ვხედავ, შესამატებელი უნდა მუშაობს, როცა ევროპაში ამ ორ სტრუქტურას შორის მუდმივი შუღლი და ქიშპობაა. საგულდისხარის იმედი, რომ ქვეყნის პრემიერლიგა ბატონი ელვარად შეგარდნაძემ მხარს უჭერს სპორტს და სპორტსმენებს, რაც 22 ოქტომბერს კიდევ ერთხელ დაგვასტურდა. გყავთ ისეთი ქველმოქმედი, როგორც ვახტანგ ბაგრატიონი, რომელიც პატივსაცემი იქნება. საოცრებებია ქვეყანა საკუთარი თვალთ უნდა შეინახოს და გამეანალიზებია თქვენი ფენომენი.

მე, როგორც ევროპის ოლიმპიური კომიტეტის პრემიერლიგის, მხარს უჭერ ქვემოთ მოლიტიკას — ეს არის სპორტის ძველი იდეალების აღდგენა. სამწუხაროდ, დღეს ფულის კუ-

ესაუბრა ვაჟა ნოსირაძე.

ათლეტიკაში

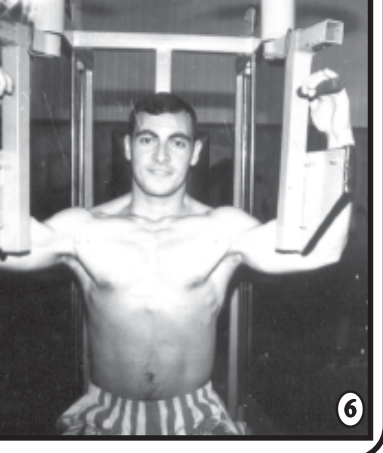
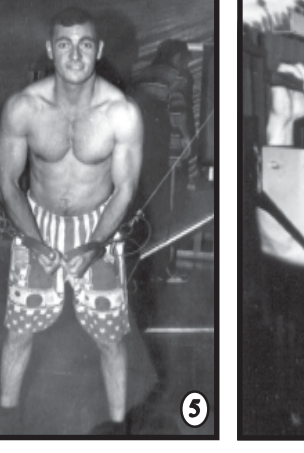
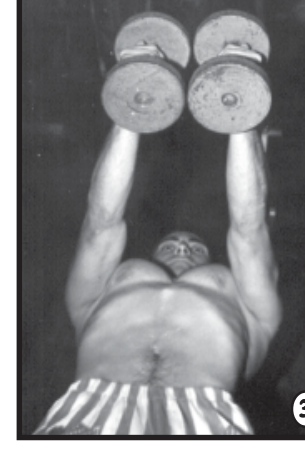
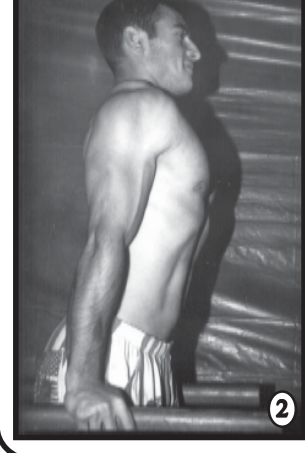
ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად

ანალოგიური ოსტაში სპორტმწიფოს გენიკური უნივერსიტეტის სტუდენტი, ათლეტიკის ოსტატი ვაჟა დონელია (დაიბადა 1982 წელს) ქვეყნის ჩემპიონი და თასის მფლობელია ძალისმიერ სამჭიდში. იგი მიმდინარე წლიდან ეროვნული

ნაკრები გუნდის წევრია მსუბუქ (67,5 კგ-მდე) წონით კატეგორიაში. პერსპექტიულ ახალგაზრდას ცნობილი სპეციალისტი, საქართველოს ათლეტიკის ფედერაციის მსახურთა კოლეგიის თავმჯდომარე ნუგზარ დავითური წვრთნის. გთავაზობთ რამდენიმე ვარჯიშს მკერდისა და ხელის კუნთებისათვის:

სრულდება 4 მისვლა 8-8 გამეორებით. 4. ბლოკის სახელურების ერთმანეთთან მიზიდვა პორიზონტალურ სკამზე (სურ. 4). 5. ანალოგიური ვარჯიში დეკოში (სურ. 5). 6. გრუნაგორების სახელურების ერთმანეთთან მიზიდვა ჯდოში (სურ. 6). მეოთხე, მეხუთე და მეექვსე ვარჯიშებს ეთმობა 4-4 მისვლა 12-12 გამეორებით. **სურათი ტატიშვილი. ჯამარ ლომაძის ფოტო.**

ლიტერატორი

პუსკინთან ყოფნა დიდი პატივია. თუ რომელიმე კალი გა-
ნაყვამა უარის მიხედვით, მას აუბაბოვრებადნი და კლავდნი.

9 თებერვლიან მესრულად მუსტაფა
ნახევარი წელი მას შემდეგ, რაც
ერაყი პუსკინის გარეშე ცხოვრობს.
ის, რაც ასე ვირტუოზულად და
იოლად შეძლო უმცროსმა ბუნებამ,
რომელმაც ამერიკელთა რისხვა ბუნ-
დადანიდან სადამ პუსკინზე გადა-
იტანა, ნებისმიერი ექსტრაკლასის
პიარისშემქმნელსაც კი შეუძლებ-
ბოდა. ამერიკელებმა თითქმის და-
ივიწყეს უსამას არსებობის ამბა-
ვი, იგი, ჩაპაევივით, ახლა მხოლოდ
ანტიგლოტების გმირი და უბრალო
საფრთხობელა თუ არის. 11 სექტემ-
ბრის მოვლენების გამო ამერიკელ-
თა რისხვა თავს დაატყდა სადამს.

თათრი პარდი -
მუსარაზის ეპიკა

სალამ პუსკინის პირველი, და მისი
თანამოსაგრეების მტკიცებით, ერ-

თადერთ ცოლს საჯიდა პეირალა
თულუაბი პეკია. იგი, ისევე, როგორც
პუსკინი, 66 წლისაა. ეს ქალბატონი
გახლავთ არა მარტო პუსკინის
მეუღლე, არამედ მისი დეიდაშვი-
ლიც. და მისიც, მან ამ ქვეყანას მო-
აღვლინა ხუთი ჯანმრთელი ბავშვი
- სამი ქალიშვილი - რაგდა (35
წლის), რანა (33 წლის) და პალა (31
წლის), და ორი ვაჟი - უდი (38
წლის) და ქუსეი (36 წლის).

მათი შვილების ბედი გრატიკუ-
ლი გამოდგა. ვაჟები, აგრეთვე, 14
წლის შვილიშვილი მუსტაფა, ქუსეის
შვილი, მიმდინარე წლის მაგისტრ-
ში დახტეს ამერიკელებმა. მათი
ადგილსამყოფელი გასცა პუსკინის
ბიბაშვილმა ნავაფ მუჰამედ ალ-ზა-
იდნმა, რომელსაც დალაგისათვის
30 მილიონი დოლარი გადაუხადეს.
უფროსი ქალიშვილების ქმრები -
ძმები ქამელები - თვით პუსკინმა
დახვრია, როცა ისინი სახელმწიფო
დალაგში დააბანაშაულა. სადამის
დამხობის შემდეგ კლანის ქალები
ცდილობდნენ თავშესაფარი ეპოვოთ
სირიაში, მაგრამ ამ ქვეყანამ, ამე-
რიკელთა შიშით, უარით გამოის-

ტუმრა ისინი. დიპლომატიური არხე-
ბით, მუამაყალთა მეშვეობით ცდი-
ლობდნენ ისინი შესაძლო თავშესაფ-
რის მიღების საქითში მოეხინჯათ.
ნიადაგი ერთ-ერთ არაბულ ქვეყანაში,
თუმცა, იქაც კარი მოუხურეს ცხვირ-
წინ, რადგან, რომელი სულელი გა-
დაიკიდებს ამერიკელებს? პუსკინის
მეორე ბიბაშვილმა - იმიდინ მუჰა-
მედ პასან ალ-შაჰიდმა, რომელიც 1995
წლიდან ცხოვრობს დიდ ბრიტანეთ-
ში, მოამზადა თხოვნა ინგლისის მთავ-
რობის სახელზე სადამის მეუღლისა

მეუერთებდა. ჯერჯერობით კი იგი
დედასთან ერთად ცხოვრობს თიქ-
რეთში, პუსკინის მშობლიურ ქალაქში.
არაფინ უწყის, სად არის თვით პუ-
სკინი და ცოცხალია თუ არა იგი სა-
ერთოდ. საჯიდა დარწმუნებულია,
რომ მისი ქმარი ცოცხალია, და ამი-
გომ, არსად არ აპირებს გამგზავრე-
ბას, ელის მას. ბაასის პარტიის ყო-
ფილი ოპოზიციონერები, აგრეთვე,
ბრიტანეთის საიდუმლო სამსახურე-
ბისა და თვით ამერიკელთა და-
ვერვის წარმომადგენლებიც ასევე გა-
მთქვამენ ვარაუდს იმის თაობაზე,
რომ სადამი ცოცხალია. როგორც
ერთ-ერთმა ერაყელმა პოლკოვნიკმა

სინამდვილეში
რა ბედი ეწია
პუსკინს, ან არ
დარწმუნებთან
ერაყელები,
რომ იგი ცოცხა-
ლი აღარ არის,
ყოფილი დიქტა-
ტორი არ გაქ-
რება მათი გუ-
ლებიდან.
სწორედ ამ
ბუნდოვან ვითა-
რებაში სისხა-
ლის შეგანა და
გარკვევა სურს

დის ბიბაშვილისა და სიბისგან. არა-
და, პუსკინის პლეუელ წარმომობას
ბევრი რამ მოწმობს. მაგალითად,
სეირინგი მის მარჯვენა მკაბზე, ნი-
შანი, რომელსაც ადებენ ერაყში
სოფელ ბიჭებს, რათა გაარჩონ,
თუ რომელ ფენას მიეკუთვნება იგი.
არისტოკრატებისთვის, უბრალოდ,
უცხოა ასეთი წეს-ჩვეულებები და
გემოვნება, როგორც პუსკინს აქვს.
მისი კერპი მუდამ იყო სტალინი.
ცდილობდა რა სტალინისთვის მი-
ებაბა, პუსკინმა სპეციალურად სა-
კუთარი თავის დასაჯილდოებლად
დააწესა სახლის ორდენი, რომელიც
ოქროსგანაა ჩამოსხმული და მო-
ჭვილია ზურმუხვებითა და ბრი-
ლიანტებით. ერაყის ეროვნულ მუ-
ზეუმში დაცულია ყურანი. იგი თით-
ქოს დაწერილია პუსკინის სისხლით,
რომელსაც დიქტატორი სამი წლის
განმავლობაში აბარებდა. განათლე-
ბის მიღება მისთვის საკმარის მძიმე
საქმე იყო, ამიტომ წიგნების კითხვას
კინოფილმების ყურებას ამჯობინებ-
და. მისი უსაყვარლესი ფილმებია
„ტურის დღე“ და „ნათლია“. საკუ-
თარ თავს პუსკინი დიდ მელომან-
ად მიიჩნევს, რადგან ძალზე უყ-
ვარს ხალხური მუსიკა და მუსიკის
ცეკვა.

სადამის ცოლი

და ქალიშვილებისათვის დაერთო
ცხოვრების ნება უესტ-ორქიშირის
საგრაფოს ქალაქ ლიდსში, სადაც თვი-
თონაც ცხოვრობს. არც ეს თხოვნა
დაუკმაყოფილებიათ. და როგორც
ლონდონის ოფიციალურმა წარმომად-
გენელმა აღნიშნა, ისინი არ აპირებ-
დნენ განიხილონ არც პუსკინის ცო-
ლის, არც მისი ქალიშვილებისა და
არც ამ ოჯახის რომელიმე სხვა წევ-
რის თხოვნა, რადგან მათ, შესაძლოა,
მიუძღოდნენ ბრაღი ადამიანის უფლე-
ბათა დარღვევაში.

მაშინ საჯიდამ თვითონ მიმართა
ეგვიპტეს, ყაბარსა და გაერთიანე-
ბულ არაბულ საამიროებს. და მხო-
ლოდ ამის შემდეგ დათანხმდა გა-
ერთიანებული არაბული საამიროების
პრეზიდენტი შეიქმნა ბუნდოვანი
ალ-ნაჰაიანი მიეცა თავშესაფარი არა
მარტო საჯიდასა და მისი ქალიშვი-
ლებისათვის, არამედ დამოხილი სა-
დამისთვისაც კი. მოგვიანებით ასე-
თივე წინადადებით მიმართეს საჯი-
დას ბაჰრეინის, იორდანისა და სა-
უდის არაბეთის მეთაურებმაც. ორ-
მა უფროსმა ქალიშვილმა საცხოვ-
რებლად აირჩია იორდანია, სადაც,
როგორც ამბობენ, სურთ სამუდამოდ
განერიდონ ამერიკელებს. ახლა ორი-

აღნიშნა, პუსკინი შეიძლება იმაღე-
ბოდეს ბაღდადის რომელიმე უბრა-
ლო სახლში, ან კიდევ, მან, შესაძ-
ლოა შეიცვალა გარეგნობა პლასტი-
კური ოპერაციის შემდეგ, თითქოს
ახლა ცხოვრობს ისე, თითქოს უბ-
რალო გაქსის მძღოლი იყოს. სხე-
ბი ამბობენ, რომ იგი გაიქცა ერა-
ყის ჩრდილო-დასავლეთ რაიონებში,
სირიის საზღვრისაკენ. არიან ისეთე-
ბიც, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ პუ-
სკინმა, პირიქით, თავი შეაფარა ქვეყ-
ნის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილს,
ირანის საზღვრის მახლობლად მდე-
ბარე დიბალას პროვინციას. ოპოზი-
ციონერთა ლიდერი აჰმედ ჩაბაბი
ამტკიცებს, რომ პუსკინი ატარებს კა-
მიკაძე-შაჰიდის ქაბარს, რათა მისი
დაკავების შემთხვევაში, ამერიკელებ-
თან ერთად აიფეთქოს თავი. ერთი
სიგყვით, ასეთი გაურკვევლობა ძალ-
ზე ნერვულ ვითარებას ქმნის ქვე-
ყანაში. პუსკინის პორტრეტი უკვე
აღარ ამშვენებს ერაყელთა კეთილ-
დღეობის მთავარ სიმბოლოს - დი-
ნარს. ყოფილი დიქტატორის ნაცულად
ერაყულ ფულზე ახლა გამოსახულია
ბაბილონელ მეცნიერთა პორტრეტები
და შუამდინარეთის პეიზაჟები. მაგრამ,
სანამ საბოლოოდ არ გაირკვევა, თუ

საჯიდასაც, რომელიც თქირითი რჩე-
ბა. მისთვის პუსკინი, უწინარეს ყოე-
ლისა, ახლოელი და საყვარელი ადა-
მიანია, რომელსაც ახლა, როგორც
არასდროს სჭირდება საჯიდას მხარ-
დაჭერა და თანადგომა. ისინი და-
ქორწინდნენ 44 წლის წინ ეგვიპ-
ტეში, სადაც პუსკინი გაიქცა 1959
წელს ერაყის პრემიერ-მინისტრზე აბ-
დულ ქერიმ ქასილზე თავდასხმის წა-
რუმატებული მცდელობის შემდეგ.
მკაცრი მამინაცვლის მიერ გამრიდო
22 წლის პუსკინის მთელი სულითა და
გულით უყვარდა თავისი საცოლე და
მის გარეშე ვერ წარმოედგინა სი-
ცოცხლე. როცა ქვეყნის სრულყოფე-
ლიანი ბატონ-პატრონი გახდა, მას მუს-
ლიმანური წეს-ჩვეულებების თანახ-
მად და სხვა არაბული ლიდერების მა-
გალითისამებრ, შეძლო ოფიციალურ-
რად მყოლოდა კიდევ სამი ცოლი,
მაგრამ სადამს სურდა, რომ საჯი-
და დარჩენილიყო მის ერთადერთ მე-
უღლედ და ხალხი მას სიყვარული-
თა და პატივისცემით მოაყრობოდა.
ერთ-ერთი სასახლის ბაღში სადამმა
საკუთარი ხელით დარგო იშვიათი ჯი-
მის თეთრი ვარდის ბუჩქი, რომელსაც
მეუღლის სახელი უწოდა, და რომელსაც
ცივ ნიაფსაც არ აკარებდა. როგორც
ყველა გირანი, პუ-
სკინიც გულჩვილი
და სენტიმენტალუ-
რი იყო.

მისი მამა, რო-
მელიც გარდაიც-
ვალა მაშინ, როცა
სადამი სულ რამ-
დენიმე თვის იყო,
ჩვეულებრივი იგი
გლები გახლდათ.
მაგრამ პუსკინის
19-გომიან ოფიცია-
ლური აღნიშნულია,
რომ მისი მოღე-
მა სათავეს იღებს
იმამ ალისგან,
თვით წინასწარ-
მგყველ მუჰამე-

ქვეყნისგან მოკლე დროში გა-
ნახორციელდა სამი მნიშვნელოვანი
ლონისძიება: მოსპეს სასულთნო, გა-
მოაცხადეს რესპუბლიკა, გააუქმეს სა-
ხალიფო და შეუდგნენ ფეოდალური
გაღმონათების ლიკვიდაციას, ეროვ-
ნულ-ბურჟუაზიული სახელმწიფოს მშე-
ნებლობას, ქვეყნის ევროპიზაციას.
ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბურ-
ჟუაზიული რევოლუცია ბურჟუაზიულ-
დემოკრატიულ რევოლუციაში გადა-
იზარდა. ეს იყო თურქეთის მშვიდო-
ბიანი გზით რევოლუციური გარდაქმნა
- ხავერდოვანი რევოლუცია. მსოფ-
ლიოს ისტორიაში ეს იყო პირველი
შემთხვევა, როდესაც რევოლუცია
მოსხდა პარლამენტის გზით, სისხლის
ღვრის გარეშე. გავეხსენოთ რა დიდი
მსხვერპლი მოჰყვა ინგლისის, საფ-
რანგეთის, რუსეთისა და სხვა ქვეყ-
ნების რევოლუციებს.
მართალია, მუსტაფა ქემალის სამ-
ხედრო პირი იყო და მას მრავალი
გამარჯვება ჰქონდა მოპოვებული, მაგ-
რამ კონფლიქტის მოსაგვარებლად

სანამ 1979 წელს დაიკავედა პრე-
ზიდენტის საჯარბელს და ერაყის
სრული ბატონ-პატრონი გახდებოდა,
პუსკინმა განვლო ღარიბი, თუმცა,
სხლისუფლებას მოწყურებული რე-
ვოლუციონერის კლასიკური გზა -
დევნილი, ინტრიგებითა და მკვლე-
ლობებით აღსავსე. მასთან ერთად
ეს გზა განვლო ქმრის ერთგულ-
მა საჯიდამაც, რომელიც, რეგულა-
რულად, ორ წელიწადში ერთხელ,
ანენდა ბავშვებს. მაღლიერ სადამს
ეს არასდროს დაეწიყვია და ოცი
წლის შემდეგ, 2001 წელს, თავის
მეუღლეს მიანიჭა „უპირველესი მე-
ძმობილი ამხანაგის“ წოდება. მარ-
თლაც რომ ჯილდოს იმსახურებს
ადამიანი, რომელიც ორმოც წელს
გაუძლებს პუსკინს.

სადამის შესახებ იმდენი შემზა-
რავი ამბავი და ჭორია გაერცელე-
ბული, რომ შეუძლებელიც კია გა-
ერკვე კაცი, რომელია მართალი
და რომელი - ცრული. მაგრამ თე-
ით ისიც კი, რაც დანამდვილებით
ცნობილია, საშინელებათა ფილმის
არც ერთი სერიისათვის იკმარებს.

იხ. 80-12 83.

თურქეთის რესპუბლიკის გამოცხადების 80 წლისთავი

მშვიდობიანი გზით
რევოლუციის განხორციელების
საუკეთესო მაგალითი

(მასამ გემრდიანი)
საერთაშორისო თვალსაზრისით,
ისმეთ ფაშამ შეძლო მიეღო ყვე-
ლაფერი ის, რისთვისაც იბრძოდნენ
მუსტაფა ქემალის და მისი ჯარის-
კაცები ოთხი წლის განმავლობაში.
1923 წლის 23 აგვისტოს თურქე-
თის დიდმა ეროვნულმა კრებამ მო-
ახდინა ლომანის ხელშეკრულების
რატიფიკაცია. ანტანტის სახელმწი-
ფოებმა დაიწყეს თავიანთი ჯარების
გაყვანა თურქეთის ტერიტორიიდან.
1923 წლის 6 ოქტომბერს თურ-
ქეთის ჯარები სტამბოლში შევიდნენ.

1923 წლის 13 ოქტომბერს ანკარა თურ-
ქეთის დედაქალაქად გამოცხადდა.
1923 წლის 29 ოქტომბერს სადა-
მოს 8 საათისა და 30 წუთზე თურქეთის
დიდმა ეროვნულმა კრებამ მიიღო
თურქეთის რესპუბლიკად გამოცხა-
დების დადგენილება, 15 წუთის შემდეგ
მუსტაფა ქემალის თურქეთის რესპუ-
ბლიკის პირველ პრეზიდენტად აირ-
ჩიეს. ეს ამბავი იმავე დღეს ანკო-
ბეს ქვეყანას 101 საარტილერიო სა-
ლუგით. 30 ოქტომბერს შედგა რეს-
პუბლიკის პირველი მთავრობა, ის-
მეთ ფაშას მეთაურობით.
რესპუბლიკის გამოცხადების შემ-

დეგ, სახალიფოს გაუქმების საქითში,
ფაქტობრივად, გადაწყვეტილი იყო.
1924 წლის 3 მარტს თურქეთის დიდმა
ეროვნულმა კრებამ სახალიფოს გაუქ-
მების შესახებ დადგენილება მიიღო.
უკანასკნელმა სალიფამ აბდულ-მჯიდიმ
თურქეთი დატოვა. მასთან ერთად ქვეყ-
ნიდან გააძევეს ოსმალეთის სასულ-
თნო დინასტიის ყველა წევრი და მო-
ახინეს მათი ქონების კონფისკაცია.
ამგვარად, საბოლოოდ გაუქმდა
ოსმალეთის სულთნის როგორც სა-
ერო, ისე სასულიერო ხელისუფლება.
დაიწყო ახალი ერა თურქეთის ის-
ტორიაში.

ქვეყნისგან მოკლე დროში გა-
ნახორციელდა სამი მნიშვნელოვანი
ლონისძიება: მოსპეს სასულთნო, გა-
მოაცხადეს რესპუბლიკა, გააუქმეს სა-
ხალიფო და შეუდგნენ ფეოდალური
გაღმონათების ლიკვიდაციას, ეროვ-
ნულ-ბურჟუაზიული სახელმწიფოს მშე-
ნებლობას, ქვეყნის ევროპიზაციას.
ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბურ-
ჟუაზიული რევოლუცია ბურჟუაზიულ-
დემოკრატიულ რევოლუციაში გადა-
იზარდა. ეს იყო თურქეთის მშვიდო-
ბიანი გზით რევოლუციური გარდაქმნა
- ხავერდოვანი რევოლუცია. მსოფ-
ლიოს ისტორიაში ეს იყო პირველი
შემთხვევა, როდესაც რევოლუცია
მოსხდა პარლამენტის გზით, სისხლის
ღვრის გარეშე. გავეხსენოთ რა დიდი
მსხვერპლი მოჰყვა ინგლისის, საფ-
რანგეთის, რუსეთისა და სხვა ქვეყ-
ნების რევოლუციებს.
მართალია, მუსტაფა ქემალის სამ-
ხედრო პირი იყო და მას მრავალი
გამარჯვება ჰქონდა მოპოვებული, მაგ-
რამ კონფლიქტის მოსაგვარებლად

ქვეყნისგან მოკლე დროში გა-
ნახორციელდა სამი მნიშვნელოვანი
ლონისძიება: მოსპეს სასულთნო, გა-
მოაცხადეს რესპუბლიკა, გააუქმეს სა-
ხალიფო და შეუდგნენ ფეოდალური
გაღმონათების ლიკვიდაციას, ეროვ-
ნულ-ბურჟუაზიული სახელმწიფოს მშე-
ნებლობას, ქვეყნის ევროპიზაციას.
ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბურ-
ჟუაზიული რევოლუცია ბურჟუაზიულ-
დემოკრატიულ რევოლუციაში გადა-
იზარდა. ეს იყო თურქეთის მშვიდო-
ბიანი გზით რევოლუციური გარდაქმნა
- ხავერდოვანი რევოლუცია. მსოფ-
ლიოს ისტორიაში ეს იყო პირველი
შემთხვევა, როდესაც რევოლუცია
მოსხდა პარლამენტის გზით, სისხლის
ღვრის გარეშე. გავეხსენოთ რა დიდი
მსხვერპლი მოჰყვა ინგლისის, საფ-
რანგეთის, რუსეთისა და სხვა ქვეყ-
ნების რევოლუციებს.
მართალია, მუსტაფა ქემალის სამ-
ხედრო პირი იყო და მას მრავალი
გამარჯვება ჰქონდა მოპოვებული, მაგ-
რამ კონფლიქტის მოსაგვარებლად

მიღვნიან, მოიგონებენ...

ბამონიანი მენიურისა და სპორტული მოდების, ცნობილი გეოლოგის, აკადემიკოს პეტრე ბამონიანის სახელი ქართული გეოლოგიური სკოლის წარმატებისა და საერთაშორისო აღიარების წლებს უკავშირდება.

24 წელიწადია, რაც იგი დაემშვიდობა ცხოვრებას, მაგრამ მისი აღზრდილი თაობების გულწრფელი პატივისცემა ამ ბიოგრაფიულ ადამიანსა და მისი მემკვიდრეობის განვითარებას არ განუღებულა. არ შეიძლება დაივიწყება მისი უბადლო ნიჭი, უცუარი გეოლოგიური აღმოჩენები და უმრავლეს შემთხვევაში ენერჯია, რამაც მსოფლიოში ცნობილი მენიურ-გეოლოგთა შორის დამსახურებული ადგილი მიუჩინა.

პეტრე ბამონიანის კავკასიაში შესრულებული ფუნდამენტური შრომები თითქმის ყველა მნიშვნელოვანი კვლევის დასაყრდენს წარმოადგენს. შრომებში ბუნებაში მიმდინარე გეოლოგიური მოვლენების წარმოქმნისა და განვითარების კანონზომიერებანი და მათი როლი აღნიშნული მიწის ქერქის თანამედროვე სტრუქტურების ჩამოყალიბებაში. ამ მეცნიერის გამოკვლევებმა დიდად შეუწყვეს ხელი საქართველოს და მისი მხარე რეგიონების გეოლოგიური აგებულების დეტალურ შესწავლასა და სასარგებლო წიაღისეული რესურსების გამოვლენას.

მან პროფესიის დაუფლების პირველი წლებიდანვე თავის უმთავრეს ამოცანად სავსე გეოლოგიური კვლევა დასახა, გამოავლინა საოცარი უნარი, დამაჯერებლად აღედგინა მილიონობით წლების წინ გეოლოგიურ წარსულში მიმდინარე მოვლენების ბუნება და მათი თანმიმდევრობა. მის დაკვირვებულ თვალს არ გამოუპარებდა გეოლოგიური პროცესების ასახსნელად გამოსადევი თუნდაც უმნიშვნელო დეტალიც კი. პეტრე ბამონიანი თავის განავალირებულ გამოკვლევებში განსაკუთრებული დამაჯერებლობით იყავდა მის მიერ შემოთავაზებული მოსაზრებების სისწორეს, ხოლო მის მიერ მიღებულმა მეცნიერულმა შედეგებმა, წარმოადგინილი კონსტრუქციების ობიექტურად შეფასებასა და დასაბუთების უნარმა, პრინციპულად, მაღალდონეზე მოქმედებდა მოქალაქეობრივად პოზიციამ მისი შემოქმედებით მიღწევების შენიჭებში იგი ქართული გეოლოგიური სკოლის აღიარებულ ლიდერად აქცია.

პეტრე ბამონიანი მთიანი რაჭის სოფელ სომიწორეში დაიბადა. ეს სოფელი დღეს უკვე აღარ არსებობს, იგი მეწყერმა შეიწირა. ბედის დაყენება თითქოს - სახელგანთქმული გეოლოგის დაბადების კერა სტიქიურმა გეოლოგიურმა მოვლენამ იმსხვერპლა.

ონში საშუალო განათლების მიღების შემდეგ მან 1930 წელს საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი იმდინერ-გეოლოგის სპეციალობით დაამთავრა. ბუნებაზე და გეოლოგიურ გარემოზე უსაზღვროდ შეყვარებულმა გონიერმა და შრომისმოყვარე ახალგაზრდამ იმთავითვე მიიქცია პედაგოგთა ყურადღება. პროფესორმა კალისტრატე გაბუნიაძემ ჯერ კიდევ სტუდენტობის წლებში მიიღო იგი პრეპარატორის თანამდებობაზე გამოყენებითი გეოლოგიის კათედრაზე. მეცნიერი შემდგომში საიმპაყით იგონებდა ამ ფაქტს, რომელმაც მნიშვნელოვანწილად განსაზღვრა მისი მომავალი ცხოვრების გზა.

პრაქტიკული მუშაობის უნარი. საქართველოს ყველა კუთხეში სისტემატურად ხელმძღვანელობდა გეოლოგიურ პარტიებს და ექსპედიციებს. ძირულის კრისტალურ მასივზე ჩატარებული სამუშაოების შემდეგ, რომლის დროსაც გადაიტარა საქართველოს ცენტრალური ნაწილის გეოლოგიური აგებულების ბევრი სადავო საკითხი, იგი კავკასიონის ფიქლების სერიის სტრატეგიაფიას იკვლევდა. საინტერესო შედეგებით დამთავრდა სამხრეთ-აღმოსავლეთ საქართველოში ლოქის კრისტალური მასივის, ახალქალაქის მუხის და მომიჯნავე რაიონების გეოლოგიური განვითარების ისტორიის სა-

ვირთვის მიუხედავად, პეტრე ბამონიანი არ წყვეტს ინტენსიურ მეცნიერულ მუშაობას. იგი საქართველოსა და მთელი კავკასიის გეოქეტიკონიკური დარბიონების სქემას ადგენს სტრუქტურული ფორმების ხასიათი-

კოლოკევიში მაღალმეცნიერულ დონეზე გაიმართა. გადამუშავებულად შეიძლება ითქვას, რომ სტრუქტურულ განსაკუთრებული მთავრულიება მოახდინა ხელმძღვანელის პიროვნებამ, მისმა გეოლოგიურმა აზროვნებამ, შესაშურმა ენერჯიამ, უსაზღვრო ენთუზიაზმმა და პროფესიის ღრმა ცოდნამ. მისი მაღალი მეცნიერული ავტორიტეტის შედეგი

სახელოვანი გეოლოგის დაბადების ადგილი კი გეოლოგიურმა მოვლენამ შეიწირა

ათიოდე წლის შემდეგ იგი უკვე სათავეში ჩაუდგა აღნიშნულ კათედრას, რომელსაც ორ ათეულ წელიწადზე მეტ ხანს ხელმძღვანელობდა და თავდადებით ემსახურებოდა გეოლოგთა ახალგაზრდა თაობის აღზრდას. ამჟამად მისი მადლიერი მოწაფეები აგრძელებენ დიდი მასშტაბების მიერ გაკვალებულ გზას, როგორც მეცნიერებაში, ასევე პრაქტიკულ გეოლოგიაში.

პეტრე ბამონიანის პროფესიული თვალსაწიერი მეტად ფართო იყო. მისი კვლევების შედეგები ბუნებრივ გარემოში მიმდინარე გეოლოგიური პროცესების ღრმა მეცნიერული ანალიზისა და მუსტი დაკვირვებების შესანიშნავ ნიმუშს წარმოადგენს. მისი შრომები გეოქონიკაში, გეოლოგიის ამ საინტერესო დარგში, ფართოდ არის ცნობილი.

მისი კვლევების ძირითადი მიმართულება გეოქონიკა და რეგიონული გეოლოგია იყო, თუმცა მათი შესწავლის პროცესში იგი უდიდეს მნიშვნელობას სტრატეგიაფიასა და პალეონტოლოგიას ანიჭებდა. მის შრომაში დიდი ადგილი ეთმობა სტრატეგიაფიულ დასკვნებს, დამაჯერებლად დასაბუთებულს მის მიერვე მოპოვებული მდიდარი პალეონტოლოგიური მასალით, რომლის აღმოჩენაში მას ბადალი არ ჰყავდა და რომლის გამოყენებით მან მრავალი „მუნჯი“ მრე ალაპარაკა.

გეოლოგიურ ინსტიტუტში, სადაც იგი 1933 წელს მიიწვიეს, თვალსაჩინოდ გამოვლინდა მისი მეცნიერული და

კითხვების შესწავლა სეისმურ პროგნოზირებასთან დაკავშირებით და მრავალი სხვა.

განსაკუთრებული ადგილი ამ მეცნიერის მოღვაწეობაში აჭარბ-თრიალეთის ქედის და მიმდებარე გერეტიკონიკური გეოლოგიური აგებულების შესწავლას უკავია. ამ მასშტაბური კვლევის შედეგები მის მონოგრაფიაში შეჯამდა, რომელშიც გადაწყვეტილია მიწის ქერქის აღნიშნული მონოგრაფიული ერთეულის უმნიშვნელოვანესი გეოლოგიური პრობლემები. ეს კვლევები შემდეგ საფუძვლად მის საღოქტორო დისერტაციას დაედო.

1955 წელს აკადემიკოს ალექსანდრე ჯანელიძის წარდგინებით ის დანიშნა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გეოლოგიური ინსტიტუტის დირექტორად და ამ თანამდებობაზე თითქმის მეოთხედი საუკუნის განმავლობაში მოღვაწეობდა. იმავე წელს ის საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად, ხოლო ხუთი წლის შემდეგ ნამდვილ წევრად აირჩიეს.

გეოლოგიური ინსტიტუტი მისი უნარიანი ხელმძღვანელობით მნიშვნელოვნად გაფართოვდა და ყოფილ საბჭოთა კავშირში ერთ-ერთი მოწინავე, სამეცნიერო გეოლოგიურ ცენტრად იქცა. გაფართოვდა თანამშრომლობა სამეცნიერო და საწარმოო დაწესებულებებთან, უცხოეთის გეოლოგიურ ორგანიზაციებთან. სერიოზული აღმინისტრაციული და-

სა და მათი განვითარების ანალიზის საფუძველზე, თითოეული მათგანის სტრატეგიაფიის, ლითოლოგიის, მეტამორფიზმისა და შიდა სტრუქტურების დეტალური აღწერით გამოყოფს გეოქეტიკონიკურ ერთეულებსა და გექტონიკურ მონებს. მისი ხელმძღვანელობით და უშუალო მონაწილეობით მოსკოვში იმეჭდება სხვადასხვა მასშტაბის საქართველოს გეოლოგიური და გექტონიკური, აგრეთვე კავკასიისა და ევროპის გექტონიკური შრომა ქვეყნდება საქართველოს გეოლოგიური აგებულების შესახებ, რომელსაც საქართველოს სახელმწიფო პრემია მიენიჭა.

აკადემიკოსი პეტრე ბამონიანი მრავალ საერთაშორისო კონგრესებზე და სამეცნიერო სესიაზე ღირსეულად წარმოაჩინდა ქართული გეოლოგიის მიღწევებს, აგრძელებდა იმ გრადიციებს, რომელსაც საფუძველი მისმა მასწავლებელმა, ქართული გეოლოგიური სკოლის ფუძემდებელმა, აკადემიკოსმა ალექსანდრე ჯანელიძემ ჩაუყარა.

1965 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გეოლოგიურ ინსტიტუტში უმნიშვნელოვანესი მოვლენა მოხდა - აქ გაიმართა პირველი დიდი მასშტაბის საერთაშორისო კოლოკევიში, რომელიც ევროპისა და მცირე აზიის ალპური ნაოჭა სისტემის გექტონიკის მიეძღვნა. კოლოკევიში მუშაობაში მონაწილეობდა თით-

ქმის ყველა კონტინენტის წამყვანი გეოლოგიური დაწესებულებების 100-მდე წარმომადგენელი, მათ შორის მსოფლიოში აღიარებული მეცნიერები. ამ საერთაშორისო ღონისძიების ხელმძღვანელი პეტრე ბამონიანი იყო.

კოლოკევიში მაღალმეცნიერულ დონეზე გაიმართა. გადამუშავებულად შეიძლება ითქვას, რომ სტრუქტურულ განსაკუთრებული მთავრულიება მოახდინა ხელმძღვანელის პიროვნებამ, მისმა გეოლოგიურმა აზროვნებამ, შესაშურმა ენერჯიამ, უსაზღვრო ენთუზიაზმმა და პროფესიის ღრმა ცოდნამ. მისი მაღალი მეცნიერული ავტორიტეტის შედეგი

გასლდათ ის, რომ პეტრე ბამონიანი ყოფილი საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიისთან არსებული ევროპის გექტონიკური რუკის შემდგენელი კომისიის წევრად, საბჭოთა კავშირის გექტონიკური კომიტეტის კავკასიის სექციის თავმჯდომარედ, ლენინური პრემიების კომიტეტის გეოლოგიისა და გეოგრაფიის სექციის და საბჭოთა კავშირის საუწყებოთაშორისო გექტონიკური კომიტეტის წევრად, ხოლო 1971 წელს - საფრანგეთის გეოლოგიური სამოგადობის წევრად აირჩიეს. მისი დიდი დამსახურება სამშობლოს წინაშე მაღალი ჯილდოებით - ორდენებით და მედლებით აღინიშნა.

პეტრე ბამონიანი გამოირჩეოდა უადრესად მაღალი ადამიანური თვისებებით, იყო საოცრად კეთილი, გულმხმარებელი, ყურადღებაანი და მზრუნველი თავისი მოწაფეებისა და კოლეგების მიმართ. მის სახელს ყოველთვის სიყვარულით იხსენებს ყველა, ვისაც მასთან სამსახურბრები თუ მეგობრული ურთიერთობა ჰქონია.

მისი ნათელი სოფლის აღსანიშნავად გეოლოგიური ინსტიტუტში 27 ოქტომბერს სამეცნიერო სესია ჩატარდება, რომელშიც ქართველი სპეციალისტების გარდა, მონაწილეობას მიიღებენ რუსეთის, აზერბაიჯანის, სომხეთის და თურქეთის მეცნიერები, რომლებიც კარგად იცნობენ და აფასებენ პეტრე ბამონიანის მეცნიერულ მემკვიდრეობას.

მირიან თოფჩიშვილი,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი.
დევი ჩხიკიძე,
პროფესორი.

ლიტბატორი

(ვათამთავრებამ გვირგვინი)

„ხალხის მამა“, რომელმაც მღვა სისხლი დაღვარა, თავისი კერპივით განუჭვრეტელი იყო და არასდროს არ ათევადა ღამეს თავის უამრავ სასახლეებში, ერთი ბუნკერიდან მეორეში გადადიოდა, რადგან არ ასვენებდა თავდასხმის შიში. თვითმხილველთა გადმოცემით, ეს ბუნკერები მნახველს აოცებს თავით აღმოსავლური სამომთიაც კი არ ნახული ფუფუნებითა და სიდადით. მათ აპროექტებდნენ მსოფლიოს საუკეთესო არქიტექტორები, ძირითადად - ევროპელები. ყველა ბუნკერი ალჭურვილია პაერის გაჭმენდისა და გაყვების, ენერჯია და წყალმომარაგების თანამედროვე სისტემებით. საჭმლის მარაგი ერთი წლისთვის იყო გათვალისწინებული. საძინებელი ოთახები ხელით ნაქსოვი ხალჩიებითაა მორთული, სააბაზანოები მოპირკეთებულია ძვირფასი მარმარილოს ფილებით, ტუალეტის ქადალდის დასამაგრებელი გორგოლაჭები სადაფისაა, ელექტროამორთველები კი - ოქროსი. რო-

გორც მისი ცოლი ამბობს, პუსეინი პატივს სცემს კომფორტს, როგორც მიწაზე, ისე - მიწის ქვეშ.

იგი მოღურად არ იცვამს, თუმცა, იცის ძვირფასი კოსტიუმების ფასი. სამაგიეროდ, ნამდვილი გურბანია, უყვარს მთელ მსოფლიოში მოღური

ჯერ. სანამ ნებისმიერი პროლექტი საღამის სუფრაზე მოხვებოდა, მას გულდასმით ამოწმებდნენ პირადი მკვლელები და მეცნიერები მთელი შტატი - ხომ არ შეიცვდა ეს პროლექტი ქიმიურ ელემენტებს, რადიაციას ან რაიმე სხვა მხამს.

ჭრილობა, ფეხის ტკივილის დროს, ცურავს შუბას პეგრად.

პუსეინის სასიყვარულო თავგადასავლებზე ლეგენდებს ჰყვებიან. მართალია, ოფიციალური ვერსიით, მას ჰყავს მხოლოდ ერთი კანიონიერი ცოლი, „უპირველესი მებრძოლი ამხა-

ქალბატონმა ჩინებულად იცის, რომ პუსეინს მათ გარდა, კიდევ მრავალი სხვა ღამამზანიც ჰყავდა, რომლებითაც დიქტატორს უახლოესი გარემომცველი პირები „ამარნებდნენ“. პუსეინთან ყოფნა ხომ ნებისმიერი ქალისთვის დიდი პატივი იყო, მაგრამ, თუ რომელიმე გახვდა და უარს იცყოდა, ასეთეს აუპატიურებდნენ და კლავდნენ.

საჯილდო, როგორც საყვარელმა ცოლმა, ყოველივე ამის შესახებ ბოლოს შეიგყო. მაგრამ თავისი ჯვარი, უფრო სწორედ კი - ნახევარმთავრად ირსეულად ატარა ბოლომდე. პუსეინის ოჯახური კლანის 150 წევრს შორის, იგი დიდი პატივისცემითა და ავტორიტეტით სარგებლობს.

როგორც ყველა სიბერეშობიური ამიკი, საღამოც ცდილობს დამალოს თავისი წლები - იღებავს ჭაღარა თმებს, არ უყვარს სათვალის გაჩენა, თუმცა, კარგად უკვ ევარდს ხედავს, არც ხელჯოხს სმარობს, თუმცა, კი კოჭლობს. იგი უკვე კარგა ხანია კრძალავდა მისთვის სურათის ახლოდან გადაღებას და არავის ადარ ენლობა. ერთადერთი ადამიანი, რომელთანაც პუსეინი თავს დაეცულად ქრძნობს ყველგან, ეს გახლავთ ევრაღმელებილი საჯილა, მასავით ჭკნობამეპარული და უბედური.

„ომონიში“, № 38.
2003 წლის 20-26 ოქტომბერი.

სადამის სოფლი

მღვის პროდუქტები, დელიკატესები მისთვის სამღვარგარეთიდან სპეციალურად შემოქონდათ კვირაში ორ-

საჯილა, აგრეთვე, აღნიშნავს, რომ მის ქმარს ძალზე ცოტა ეძინა - დღე-ღამეში 4-5 საათი, ღებოდა ძალიან ადრე, ღამის სამ საათზე. მაგრამ დღის განმავლობაში რამდენჯერმე ჰქონდა ნახევარსაათიანი სიესტები - წათვლემად ცოგას, რათა საღამოსათვის მოეკრიბა ძაღები. პუსეინი წყლის დიდი მოტრფილად გახლავთ. მისი ყველა სასახლე და რემიდენცია დამშვენებული იყო მადრენებით, ხელოვნური კასკადებითა და აუზებით. წყლის პროცედურები მას არა მარტო სიამოვნებას ანიჭებდა, არამედ სამკურნალო მიზნებსაც ემსახურებოდა. რეოლუციურმა წარსულმა შეეკვიდრებით დაუტოვა დამიანებული ხერხემალი და

ნაგი“ საჯილა, მაგრამ ყველამ, მათ შორის თვით საჯილადაც, იცის, რომ იყენენ სხვა „მებრძოლი ამხანაგებიც“, რომლებიც არც დაუჯილდოებით და არც ნომრებით აღნიშნავთ. ერთი მათგანია 35 წლის მანსია პამერი, რომელიც ასევე თავის თავს პუსეინის ცოლს უწოდებს და ამტკიცებს, რომ მასთან ქორწინებაში 17 წელი დამაყო, თუმცა პუსეინმა დააფიცა, რომ ეს საიდუმლო შეენახა, რადგან არ სურდა, რომ ადამიანებს მასზე რაიმე ცუდი ეფიქრათ. მეორე ქალბატონი კი აცხადებს, რომ სადამისგან მას ჰყავს ვაჟი, რომელიც ასევე დახვრიტეს ამერიკელებმა. მესამე ქალის თქმით, მან საღამს ქალიშვილი აჩუქა. მაგრამ ყველა ამ

კარგი ხასიათი

2.

ფადის კლუბის მზესი - „წა აშხვიას“

საინფორმაციო გადაცემა სტუმრით, პირდაპირი ჩართვებითა და რეკლამებით.

სცენაზე გყუბი მძებნი გამოდიან. რეკლამა - „ერთი თომიციანია, მეორე - ხელისუფლებაში. ხელაუთ რაიმე განსხვავებას? ნუ დაიბნევი!“ მორბენალ სტრიქონში კი წერენ: „ყვილი საარჩევნო ბიულეტენებს ცალკობით და ბითუმად“.

წინასაარჩევნო აქ ერთმანეთს ფერად „ქეებს“ ესერიან (ბოლნისის ინციდენტის შარკი). სწორედ ამგვარი მოვლენების გამო გვესტუმრა ქარიშხალი ელაიზა (ქურნალისტი ელმა ჯმუხაძე). უნდა გაარკვიოს, მიწის პირიდან აღსავლელეები ვართ თუ არა. მაგრამ ქვეყანაში მხოლოდ მუქი ფერები არ არის. მარცხა კახაძე ქარიშხალს საინტერესო პიროვნებებს აცნობს.

ბონდო მძინარაშვილი - ლარბანიანი.

მამია ლუწინაშვილი - ოტელი.

ღამის კლუბი „ნოა-ნოა“ - აღმოსავლურად მოსაზრებელი კედლები და პოლ გოგენის მონაბრევა. თითქოს „ბე რაჩიოა“ (ზმანებანი)

1.

ფაშისტი და ბონაპარტე ტაიტზე

სპრამბში, თონდ არა ფერ-წერა, არამედ ფოტოგრაფია. ვის არ ნახავთ აქ: თეოდოს, დარბანიანს, ანგელა დევისს, შოროს, ნაპოლეონს, ფაშისტი გენერალს... გაიგურ ატმოსფეროში გვირგვინდება „ახალი ქურნალის“ წინასაარჩევნო შოუ - ვინ როგორ „უბერავს“ (კარგი გაგებით, რა თქმა უნდა). იდეის ავტორები - ქურნალისტი მარია კახაძე და ფოტოგრაფი-პორტრეტისტი ლევან ლომაძე. პოლიტიკოსთა და სხვა ცნობილ ადამიანთა უმეტესობა ფოტოების დათვალიერებაში დრო დიმილ-დიმილით გაივდა. ლევანი მართლაც პროფესიონალია (სხვათა შორის, იგი მუშაობს ფოტოგრაფი-პორტრეტისტი).

მარცხა კახაძე სტილიზაციას ფორმაში არის გამოკვარული. სტუმრებს მიმტანი პეონიათა და შოგი საფერფლის გამოცვლას სთხოვს, შოგიც - ფორთოხლის წვეს. ნამდვილი მიმტანები კი ჭრელი კახაძითა და გარდაღებებით თითქოს ეს-ესაა გადმოვიდნენ გოგენის ტაიტზე გილოებიდან.

შოუ დაიწყო.

აუქციონზე გატანილი ათას მეორე ღამე

ქარიშხალმა ელაიზამ უნდა ბაარკობოს, მიწის პირიდან აღსავლელეები ვართ თუ არა.

ელმა ჯმუხაძე - ქარიშხალი.

4.

იყიდეთ, იყიდეთ, იყიდეთ... ოტელი!

ფოტოსპრამბში საწყისი ფასი 40 ლარია. ვნახოთ, საბოლოოდ, მეგობრების ხელით ვინ რამდენად იყიდის საკუთარ თავს.

სანაიური (კობა ამირხანაშვილი) და მუშნი მარანდია (მიხეილ ოსაძე) - 50 ლარი.

მონადირე (გოგი თოფაძე) - 55. მე თუ მკითხავთ, მეტის გადახდაც ღირდა. საუცხოო ფოტო იყო. ქართული მეწარმე გიპიურ რუს „მუქიკს“ ჰგავდა „უშანკასა“ და „ვალინკეში“. მაგრამ თავად გოგი თოფაძე დარბაზში არ იმყოფებოდა...

ფეხბურთელისა („მესისტი“ ნიკო ლეკიშვილი) და ნაპოლეონის (ვახტანგ თარხნიშვილი) ფოტოები 50 ლარად შეიძინეს.

მუშეკერი (ბონდო მძინარაშვილი) 60 ლარად დაისაკუთრა მუშეკერი ქალბატონმა და, როგორც თავად დარბაზიანის კომენტარიდან გაირკვა, მწარედაც შეცდა - ეგონა, 60

შეიძინა... „დადიანი-ნაციონალიზმი“ ფაშისტი გენერლის მუნდირში გამოწვევით ლევან პირველი და ოტელი...

მეზღა დუღუნისთვის მავანს უკითხავს, რატომ გაქვთ პარლამენტარებს ასე მაღალი ხელფასები?

თონი წელიწადია, ყოველდღე გართობთ და არ გვეკუთვნისო? - კითხვითვე უპასუხია ბატონ მეზღას. იმ ტაიტური დარბაზის დაბითაც იუმორითა და ცეკვით ისე გაგვართო, რომ პრემიის დაბითაც უნდა ვიყავი. დაბოლოს, ოტელის მონოლოგი: „ჯერ შეიცადეთ...“

თუმცა ხანჯალი საკუთარ მკერდს კი არა, ელაიზას მოუღებდა. სანამ დარბაზში უსაზღვრო ოჯახით გამოხატავდა აღტაცებას, „ქარიშხალმა“ გაარკვია, რომ ჩვენს ქვეყანაში გულდრბობას ხალხს იუმორი და კეთილშობილება სჭარბობს და იგი დასანგრევად არ არის გასაშეგებელი. აუქციონის დროც დადგა.

ლარად თავად ამ სიმპათიურ მამაკაცს იძენდა. დარბაზში მსდომი ახალგაზრდა ქალბატონების რეაქციიდან კი ჩანდა - შესაძლებელი რომ ყოფილიყო, ისინი ბატონ ბონდოს ტაიტებით ძვირად იყიდებდნენ.

მამაკაცებო, გსურდათ შეგვიძინათ მომღიმარი ანგელა დევისის ფოტო? დაგაგვიანდათ. სუჰუჰა შავი ქალბატონი (მაია ნიკოლეიშვილი) 80 ლარად გაიყიდა.

ნაღვლიანი მოკრივის (თემურ მღებრიშვილის) ფასი 90 ლარამდე ავიდა. ბატონ მეზღა დუღუნისთვის მიკინას ფოტო მოეწონა, მაგრამ რადგან მუშეკერი თან ახლდა, თავი შეიკავა. მიკინა (ნანა დადიანი) 90 ლარად გაიყიდა.

თუ თქვენ ბავშვობიდან ისევე გიმიდავდათ მეგობრის სახე, როგორც ცნობილ ქართველ ალპინისტს, აუქციონზე აუცილებლად შეიძენდით „სამიშ“ ფოტოს. მეკობრე (გია თორთლაძე) 100 ლარად იყიდეს.

ოტელი შეუფასებელია და ამიტომ საწყისი ფასში მომყვითო, - ითხოვა კობა ამირხანაშვილი. მაგრამ გარდა იმისა, რომ ფოტო მართლაც გამოჩვეულად საინტერესო იყო, თან დაერთო განმასახიერებლის ოსტატობა, მონოლოგი და ცეკვა. ამდენად...

ლევან პირველმა ოტელის (მეზღა დუღუნისთვის) ფოტოსურათი 105 ლარად და 4 თეთრად შეიძინა. რაკი ერთთეთრიანები, რა თქმა უნდა, არ აღმოაჩნდა, სურდა ოცამდე დაამრგვალა და 16 თეთრი სხვა ფოტოში გაქვითა.

ყველაზე ძვირად კი მას, როგორც ჩანს, საკუთარი თავი უღირს. ფაშისტი (ლევან პირველი) 120 ლარად გაიყიდა.

იყიდეთ, იყიდეთ, იყიდეთ რამე! წიგნის თაროებს შორის ხელაწევით მორბენალი ლევან ბერძენიშვილი, მორო (თემურ ხაჩიშვილი), მარო (ვასილ მაღლაფერიძე), კოვბო (ირაკლი წერეთელი), კახაკი გენერალი (ავთანდილ მარგარიანი)...

დარბაზში არც ამ ფოტოსურათზე გამოხატული პიროვნებები აღმოჩნდნენ და არც მათი წარმომადგენლები. ამდენად, ფოტოები აუქციონზე არ გამოუგანიათ.

ამ დროს კი ავთანდილ მარგარიანი თურმე სასტუმრო „მერიოტში“ ეძებდა ვინმე ნია-ნიას.

თუ თქვენ ცეკვის გრფიალი ხართ, ალბათ, დილაზე დარბაზით „ნოა-ნოაში“, მე კი პაცივი მქონდა, დარბაზიანს მივეცილებინე შინ.

რუსუდან ბახარია. ლევან ლუწინაშვილი ფოტო.

„ჯერ შეიცადეთ... მათქმევინეთ თრიოდ სიტყვა“...

ქალბატონმა მარიაკამ დარბანიანი გამოიხმო. ბონდო მძინარაშვილი საქართველოს პრემიენგთან მუშაობს, მაგრამ... დღევანდელ სანახაობაში მონაწილეობის შემდეგ თავის მონაგვალს ეჭვით უყურებს (როგორც ვიცი, გადარჩა - არ მოუხსნიათ).

ბატონ ბონდოს დარბანიანის კოსტიუმი მუშეკერების პრინციპის (ერთი - ყველასათვის, ყველა - ერთისათვის) დასაცავად აურჩევია. მით უფრო, რომ საქართველოში ეს პრინციპი ასე გადაგვარდა - ერთი ყველასათვისაა, ამ ერთის წინააღმდეგ გალაშქრებას კი თითქმის ყველა ცდილობს.

მარცხა კახაძემ ელაიზას ფოტოებზე გამოხატული სხვა

ბონდო მძინარაშვილი - მონადირე.

3.

პიროვნებებიც გააცნო: ანგელა დევისი (მაია ნიკოლეიშვილი), რომელიც ვახტანგ გორგასლის ორდენზე ოცნებობს (სიკვდილის შემდეგ); ავტობიოგრაფი კობა ამირხანაშვილი; სიყვარულით დედამიწის დაპყრობის მოსურნე აკაკი სისარულიძე; ნაპოლეონ ბონაპარტე (ვანო თარხნიშვილი); მიკინა (ქურნალისტი ნანა დადიანი), რომელმაც გულში მამაწვედო მად გვიმღერა, უშენოდ მზე არ მშობსო და იქვე გამოაჩნდა, ნ თვეში საპრემიენგო კამპანიას ვიწყებ და არჩევნებში თქვენი მხარდაჭერის იმედი მაქვსო, რასაც დარბანიანის მოსწრული რეპლიკა მოაყვება, მაშინ ახალი საარჩევნო ბლოკი უნდა

შეიქმნასო - „დადიანი-ნაციონალიზმი“ ფაშისტი გენერლის მუნდირში გამოწვევით ლევან პირველი და ოტელი...

მეზღა დუღუნისთვის მავანს უკითხავს, რატომ გაქვთ პარლამენტარებს ასე მაღალი ხელფასები?

თონი წელიწადია, ყოველდღე გართობთ და არ გვეკუთვნისო? - კითხვითვე უპასუხია ბატონ მეზღას. იმ ტაიტური დარბაზის დაბითაც იუმორითა და ცეკვით ისე გაგვართო, რომ პრემიის დაბითაც უნდა ვიყავი. დაბოლოს, ოტელის მონოლოგი: „ჯერ შეიცადეთ...“

თუმცა ხანჯალი საკუთარ მკერდს კი არა, ელაიზას მოუღებდა. სანამ დარბაზში უსაზღვრო ოჯახით გამოხატავდა აღტაცებას, „ქარიშხალმა“ გაარკვია, რომ ჩვენს ქვეყანაში გულდრბობას ხალხს იუმორი და კეთილშობილება სჭარბობს და იგი დასანგრევად არ არის გასაშეგებელი. აუქციონის დროც დადგა.

ორშაბათი 27 ოქტომბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჩემი პატარა, ძვირფასი პლანეტა" 10.00 საპარლამენტო არჩევნები 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 სატელევიზიო კინოდარბაზი "რამინის ბიჭები" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ოქროს მართვე 14.55 დოკ. ფილმი "მსოფლიოს ქალაქები" 15.15 მხ. ფილმი "საბრალო" 16.30 დოკ. სერიალი "გაცოცხლებული ქვეყნი" 17.05 რამბა 17.10 50-50 17.45 მულტსერიალი "კრძალვების რუკები" 18.00 ვესტნიკი 18.25 ტელესერიალი "პროფესორი რუკა" 19.15 მრავალფაზიანი 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 სტუმრად მსახიობთა სტუდიები 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "ჯარი და ტრიუნი"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსერიალი "მისი სახელია" 21.00 ვესტნიკი 21.30 მრავალფაზიანი სასტუდენტოში 22.10 მხ. ფილმი "ქიკოპის ბიჭები"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "პანანინა ონაერები" 09.40 სერიალი "სპულ ბაიკა" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგობარი" 11.00 ლამის შოუ დ.გოგინიაშვილთან ერთად 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.00 სერიალი "სპულ ბაიკა" 17.30 სერიალი "ჯადოქარი" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.20 ჩვენი ეზო 18.30 სერიალი "აპოკალიფსი" 19.15 დოკ. ფილმი "ჯაზი" 19.50 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.00 სერიალი "ჯაზი" 22.50 ლამის კურიერი 00.10 ფილმი "ალაიანი, როპალინი პარკი" მთ. რ-ში: ბილი ბობ ტორნტონი, ფრენსის მაკდორმანდი.

08.00 ანონსი, მულტფილმი 08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 19.30, 23.30, 01.05 მუსიკა 08.30 მხ. ფილმი "რადიო საბჭოთაო ანაპროვი" 10.20 მხ. ფ. "მელოდია საბჭოთაო" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმონი და კოსმოური მიომუნები" 13.30 დოკ. ფილმი 14.10 დოკ. ფილმი 18.00, 20.00 დოკ. ფილმი 19.45 მუსიკა 20.00 ბურთი და მოედანი 21.00 სერიალი "საპარკო პოლიცია" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფ. "თიშოვანის პარკი"

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 ქრონიკა 07.15, 09.10, 13.15, 17.45, 02.10 იმედის მელოდები 07.45 "იმედის" დილა 09.30 დროება 11.05 დოკ. სერიალი "ბრძოლა გადარჩენისთვის" 12.10 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო ანაპროვი" 13.30 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 14.05 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 15.15 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 16.00 ფეხბურთი. "დინაო" (თბილისი) - "კოლხეთი" (ფოთი) 16.45, 18.00, 19.00, 22.00, 01.05 ქრონიკა 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.20 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 20.15 სპორტ. პროგრამა "გოლი" 20.45 დოკ. ფილმი "ალპური ვარსკვლავი" 23.15 მხ. ფილმი "ოქსიანი" 01.15 "გოლი" - სერია "3"

09.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "არგაი" 19.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 20.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "ბარბა პოლია" 22.45 საინფ. გამომშვება "ლამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "პარკი"

12.00 ინდური მხ. ფილმი "ლაპტოპი იმის" 15.00 მხ. ფილმი "პარკი" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "მზერა" 19.20 სექტრი 21.00 მხ. ფილმი "პარკი"

10.30 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 ვარსკვლავები გამომშვება 13.00 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 14.00, 23.00 სერიალი "მელოდია" 14.30 მუსიკალური კოლაჟი 15.00, 21.00 ვესტი 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 19.30 ექსტრადინამიკური 20.00, 22.00 საქართველოს პოლიტიკური ანტიპოზი 21.30 მუსიკალური პაუზა 23.15 ინდური მხ. ფილმი "პარკი"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "ინფორმაციო თეატრი" მთ.რ-ში: ჯეიმს სპიდერი, კორა სევიკი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციო 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხოური მუსიკალური 22.35 პაპარაცი 23.00 აბა გამოცანა კადრი 00.00 "ბრაგო" "პარკი" სიყვარული მთ.რ-ში პრინცი მერვი, მიმი როჯერსი. 01.40 "ლაპტოპი" "სიყვარული უდაბნოში" მთ.რ-ში რასელ ქროუ, მეგ რაინი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "მზერა" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.10 ანონსი ჩანახატი "ნეკრესი" 10.15, 13.15, 17.50, 20.15 მუსიკა 10.30 რუს. სერიალი "დავით აღმაშენებლის ძეგლები" მე-3 ს. 11.20 მულტფილმი "ნორდინგის კუხიანი" 12.15 დოკ. სერიალი "ქალაქი ლევი" - უდიდესი მუზეუმები 13.40 "ბელისიმი" - მემორიალის თბილისი 14.15 "ჩემი ქვეყანა" - ბიო-ენერგოტიერაფი 14.50 "მსოფლიო ფეხბურთი" 15.20 მხ. ფილმი "საბჭოთა ომის საბრძოლო" 17.00 მხ. სერიალი "საბჭოთა სიყვარული" 18.00 მულტსერიალი "უმცროსი დრაკულა" 18.30 სერიალი "პარკი" 19.00 სერიალი "ლამის პოლიცია" 20.00 "ოსტატი" - შიშლითევიანი 21.15 სერიალი "მრავალფაზი" მე-11 ს. 22.15 "ლამის მატარებელი" 00.30 მხ. ფილმი "გადასარჩევანი უსიყვარულო"

სამშაბათი 28 ოქტომბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჩემი პატარა, ძვირფასი პლანეტა" 10.00 საპარლამენტო არჩევნები 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "პროფესორი რუკა" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ლერერის შოუ 15.15 მხ. ფილმი "საბრალო" 16.40 ჩვენი ფეხბურთი 17.15 მულტსერიალი "კიტუ" 17.30 საქართველო და გარე სამყარო 18.25 ტელესერიალი "პროფესორი რუკა" 19.15 და არს მუსიკა 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 ავიამოუ 21.45 სათავეებიდან 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "რისის საბრძოლო"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 კინოსერიალი "მისი სახელია" 21.00 ისტორიანი 21.30 პალიტრა - ვან გოგი 22.10 მხ. ფილმი "სიყვარული უდაბნოში"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "პანანინა ონაერები" 09.40 სერიალი "სპულ ბაიკა" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგობარი" 11.00 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.00 სერიალი "სპულ ბაიკა" 17.30 სერიალი "ჯადოქარი" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.20 ბუნება 18.50 პერეკოსტოვი 19.15 დოკ. ფილმი "ჯაზი" 19.50 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.00 ლამის შოუ დ.გოგინიაშვილთან ერთად 22.50 ლამის კურიერი 00.10 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 00.40 მხ. ფილმი "პარკი" მთ. რ-ში: ემა ტომპსონი, ჯონათან პრაისი.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 10.00 ბურთი და მოედანი 10.45, 14.50, 19.30, 20.30, 23.30 მუსიკა 11.00 სერიალი "საპარკო პოლიცია" 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმონი და კოსმოური მიომუნები" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.30 დოკ. ფილმი 15.15 მხ. ფილმი "თიშოვანის პარკი" 18.00, 20.00 დოკ. ფილმი 21.00 მხ. ფილმი "საპარკო პოლიცია" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფ. "პარკი" 00.55 მუსიკა

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 09.10, 12.10, 17.20, 01.45 იმედის მელოდები 07.45 "იმედის" დილა 09.30 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 10.30 სპორტ. პროგრამა "გოლი" 11.05 "გოლი" - სერია "3" 12.30 რაბები. საქართველო - ურგუვაი. 14.10 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 15.15 მხ. ფილმი "გაოქმადის საბჭოთაო" 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 01.30 ქრონიკა 17.25 დოკ. სერიალი "ისტორიის ერთი კვირა" 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.20 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 20.15 ლამის მახე 20.40 დროებითი ზღვარი 23.15 მძაფრსიუჟეტინი კინო "მთიანი-2" 01.10 რაბების მსოფლიო ჩემპიონატის მიმობილვა

09.00 "ლამის მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "არგაი" 19.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 20.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "ბარბა პოლია" 22.45 საინფ. გამომშვება "ლამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "პარკი"

12.00 მხ. ფილმი "პარკი" 15.00 მხ. ფილმი "ინფორმაციო" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "მზერა" 19.20 სექტრი 21.00 მხ. ფილმი "პარკი"

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 დოკ. ფილმი "ფანჯარა ვეროპაში" 12.30 სალონი 14.00 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 15.00, 21.00 ვესტი 15.15, 23.45 სერიალი "მელოდია" 19.00, 20.00 საქართველოს პოლიტიკური ანტიპოზი 21.30 სპორტის სამყარო 22.30 სალონი 00.00 მხ. ფილმი "პარკი"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "ინფორმაციო თეატრი" მთ.რ-ში: ჯეიმს სპიდერი, კორა სევიკი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციო 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხოური მუსიკალური 22.35 პაპარაცი 23.00 აბა გამოცანა კადრი 00.00 "ბრაგო" "პარკი" სიყვარული მთ.რ-ში პრინცი მერვი, მიმი როჯერსი. 01.40 "ლაპტოპი" "სიყვარული უდაბნოში" მთ.რ-ში რასელ ქროუ, მეგ რაინი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "მზერა" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.10 ანონსი ჩანახატი "ნეკრესი" 10.15, 13.15, 17.50, 20.15 მუსიკა 10.30 სერიალი "დავით აღმაშენებლის ძეგლები" მე-3 ს. 11.20 მულტფილმი "ნორდინგის კუხიანი" 12.15 დოკ. ფილმი "ქალაქი ლევი" - უდიდესი მუზეუმები 13.40 "ბელისიმი" - მემორიალის თბილისი 14.15 "ჩემი ქვეყანა" - ბიო-ენერგოტიერაფი 14.50 "მსოფლიო ფეხბურთი" 15.20 მხ. ფილმი "საბჭოთა ომის საბრძოლო" 17.00 მხ. სერიალი "საბჭოთა სიყვარული" 18.00 მულტსერიალი "უმცროსი დრაკულა" 18.30 სერიალი "პარკი" 19.00 სერიალი "ლამის პოლიცია" 20.00 "ოსტატი" - შიშლითევიანი 21.15 სერიალი "მრავალფაზი" მე-11 ს. 22.15 "ლამის მატარებელი" 00.30 მხ. ფილმი "გადასარჩევანი უსიყვარულო"

ოთხშაბათი 29 ოქტომბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჩემი პატარა, ძვირფასი პლანეტა" 10.00 საპარლამენტო არჩევნები 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15, 18.25 ტელესერიალი "პროფესორი რუკა" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ქართული ენის გაკვეთილი 14.30 დოკ. სერიალი - "მსოფლიოს ქალაქები" 14.45 თქვენი უფლებები 15.15 მხ. ფილმი "საბრალო" 16.35 დოკ. სერიალი - "მოგზაურობა დედამიწის გარშემო" 17.10 50-50 17.45 მულტსერიალი "კიტუ" 18.00 მხევედრა ოლიმპიელებთან 19.15 ენერჯია 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 ავიამოუ 21.45 "მათი შვილები" 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "რადიო საბჭოთაო"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 მხ. ფილმი "მზანი" 21.00 და არს მუსიკა 21.20 ჩვენი მისამართია 22.10 მხ. ფილმი "პროფესორი რუკა"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "პანანინა ონაერები" 09.40 სერიალი "სპულ ბაიკა" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგობარი" 11.00 ლამის შოუ დ.გოგინიაშვილთან ერთად 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.00 სერიალი "სპულ ბაიკა" 17.30 სერიალი "ჯადოქარი" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.25 სერიალი "აპოკალიფსი" 19.15 დოკ. ფილმი "ჯაზი" 19.45 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.00 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.50 ლამის კურიერი 00.10 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 00.40 მხ. ფილმი "პარკი" მთ. რ-ში: ჯეიმს მარშალი, ნაომი უოტსი.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 10.00 დოკ. ფილმი 11.00 სერიალი "საპარკო პოლიცია" 12.50, 14.50, 19.30, 23.30, 01.05 მუსიკა 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმონი და კოსმოური მიომუნები" 13.30, 18.00 დოკ. ფილმი 15.15 მხ. ფილმი "თიშოვანის პარკი" 18.45 ბუნების ფერები 19.45 გადაცემა - მურადა 20.00 დოკ. ფილმი 21.00 მხ. ფილმი "საპარკო პოლიცია" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "პარკი"

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა 07.15, 09.10, 13.15, 17.40, 02.15 იმედის მელოდები 07.45 "იმედის" დილა 09.30 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 10.30 მერიდიანი (თურქეთი) 11.05 თამაში "ბიოარის ციხესიმაგრე" 12.10 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 13.30 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 14.05 სერიალი "გაოქმადის საბჭოთაო" 15.15 ეროვნული საკულტურული ასოციაცია. დაღას მეგრეთის-ლოს ანჯელოს ლეკერსი. 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 02.00 ქრონიკა 17.20 რაბების მსოფლიო ჩემპიონატის მიმობილვა 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.20 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 20.15 არტ-ბულვარი 20.40 დროებითი ზღვარი 23.15 პრემიერა: "ღმერთო რისი გულისათვის" 1-ლი ფილმი. 00.20 ფანების კინოკლუბი "ღმერთო რისი გულისათვის" მე-2-3 ფილმები

09.00 "ლამის მზერა" (გან) 10.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "არგაი" 19.00 სერიალი "ბარბა პოლია" 20.00 საინფ. გამომშვება "მზერა" 20.45 მხ. ფილმი "ბარბა პოლია" 22.45 საინფ. გამომშვება "ლამის მზერა" 23.45 მხ. ფილმი "პარკი"

12.00 მხ. ფილმი "საპარკი" 15.00 მხ. ფილმი "ბარბა პოლია" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "მზერა" 19.20 სექტრი 21.00 მხ. ფილმი "პარკი" მე-2 ნაწილი

10.30, 18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი 12.00 სალონი 13.30 ექიმი გვიჩვენებს 14.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი 15.00, 21.00 ვესტი 15.15, 23.45 სერიალი "მელოდია" 19.00, 20.00 საქართველოს პოლიტიკური ანტიპოზი 21.30 თინეიჯერი "მელოდია" 22.30 სალონი 00.00 მხ. ფილმი "პარკი"

08.00 მუსიკა 09.00 ტოროლა 12.00 ფილმი 14.00 მუსიკა 16.00 ფილმი "ინფორმაციო თეატრი" მთ.რ-ში: ჯეიმს სპიდერი, კორა სევიკი. 18.00, 19.15 ქართული მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციო 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 20.50 ათი ლექსი 21.15 უცხოური მუსიკალური 22.35 პაპარაცი 23.00 სოლო 00.00 "ბრაგო" "პარკი" სიყვარული მთ.რ-ში პრინცი მერვი, მიმი როჯერსი. 01.40 "ლაპტოპი" "სიყვარული უდაბნოში" მთ.რ-ში რასელ ქროუ, მეგ რაინი. 03.00 პაუზის გარეშე

08.00 პროგრამა "მზერა" 10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.10 ანონსი ჩანახატი "ნეკრესი" 10.15, 20.20 მუსიკა 10.30 სერიალი "დავით აღმაშენებლის ძეგლები" მე-3 ს. 11.20 მულტფილმი "ნორდინგის კუხიანი" 12.15 დოკ. ფილმი "ქალაქი ლევი" - უდიდესი მუზეუმები 13.40 "ბელისიმი" - მემორიალის თბილისი 14.15 "ჩემი ქვეყანა" - ბიო-ენერგოტიერაფი 14.50 "მსოფლიო ფეხბურთი" 15.20 მხ. ფილმი "საბჭოთა ომის საბრძოლო" 17.00 მხ. სერიალი "საბჭოთა სიყვარული" 18.00 მულტსერიალი "უმცროსი დრაკულა" 18.30 სერიალი "პარკი" 19.00 სერიალი "ლამის პოლიცია" 20.00 "ოსტატი" - შიშლითევიანი 21.15 სერიალი "მრავალფაზი" მე-11 ს. 22.15 "ლამის მატარებელი" 00.30 მხ. ფილმი "გადასარჩევანი უსიყვარულო"

ხუთშაბათი 30 ოქტომბერი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "ჩემი პატარა, ძვირფასი პლანეტა" 10.00 საპარლამენტო არჩევნები 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "პროფესორი რუკა" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ინგლისური ენის გაკვეთილი 14.30 გაცოცხლებული სურათები 15.15 მხ. ფილმი "საბრალო" 16.45 დოკ. სერიალი "ბუნებაში სტეფან პერიონთან ერთად" 17.15 რამბა 17.20 ავალური სამყარო 17.40 მულტსერიალი "კიტუ" 18.00 ვესტნიკი 18.25 მხევედრა ოლიმპიელებთან 19.15 ენერჯია 19.40 ბასტი-ბუბუ 21.00 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.35 ავიამოუ 21.45 ეკონომიქა 22.30 რა ხდება 00.00 მხ. ფილმი "ალაიანი უსიყვარულო"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.30 მხ. ფილმი "რადიო საბჭოთაო" 21.00 საუკუნის გიგანტები - ადამიანები და მისი უფლებები 22.10 მხ. ფილმი "მთიანი უდაბნოში"

07.00 დილა მშვიდობისა 07.10 სერიალი "პანანინა ონაერები" 09.40 სერიალი "სპულ ბაიკა" 10.20 დოკ. ფილმი "გურმანთა მეგობარი" 11.00 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.00 სერიალი "სპულ ბაიკა" 17.30 სერიალი "ჯადოქარი" 18.00, 21.00, 02.00 კურიერი 18.25 სერიალი "აპოკალიფსი" 19.15 დოკ. ფილმი "ჯაზი" 19.45 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.00 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 22.50 ლამის კურიერი 00.10 სერიალი "სასტიკი ანაპროვი" 00.40 მხ. ფილმი "პარკი" მთ. რ-ში: ანეს ფაუი, მიშელ სერო.

08.00 ანონსი 08.05 დიალოგი 11.00 სერიალი "საპარკო პოლიცია" 12.30 დოკ. ფილმი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.10, 17.30 მულტსერიალი "კაპიტანი სიმონი და კოსმოური მიომუნები" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.30, 18.00 დოკ. ფილმი 14.50, 17.20, 17.50, 21.55 მუსიკა 15.15 მხ. ფილმი "მარონი" 18.45 ბუნების ფერები 20.00 ტელე-სინე-ვიდეო (განმ.) 21.00 მხ. ფილმი "საპარკო პოლიცია" 22.15, 23.00 დიალოგი 23.45 მხ. ფილმი "პარკი"

07.00, 11.00, 12.00, 13.

ალბომი

ეკლას რაიმე აქვს სახსოვარი

ქ. ლუგვინის საგომაროების წარმომადგენლები ბაგალეთში. გასული საუკუნის 20-იანი წლები.

მსოფლიო შტრიხებში

შემოსავლიანი ცრადიოცია

პოლიმერის „დიდი დანაშაულები“ და იტირა - ნაღია მარია ანგრისანი იტალიელმა პოლიციელებმა მამინ შვიტერეს, როდესაც ჯოხზე მიმაგრებული მაგნიტით რომის ცნობილ ტრევის შადრევნიდან ტურისტების მიერ ჩაყრილ ხურდა ფულს იღებდა.

ბრინჯი 15

ათასი წლისაა

მართალია, ადრე მიაჩნდათ, რომ ბრინჯის მოყვანა პირველად ჩინეთში დაიწყო 12 ათასი წლის წინათ, მაგრამ სამხრეთ კორეელი არქეოლოგების აღმოჩენამ ბრინჯი უფრო „დააბერა“. ჩხუნჩონ-პუკოს ეროვნული უნივერსიტეტის მეცნიერებმა ლი იონ-ჩემ და ვუ მონჯი-უნმა საჭმელად გამზადებული ბრინჯის მარცვლებს მიაგნეს სოფელ სორორიში გათხრების დროს. სულ ამოღებულია 59 მარცვალი. მათი ასაკი დაახლოებით 15 ათასი წელია.

სწავლულა აბრით, ეს ძვირფასი ნაპოვნი გენეტიკურად უნდა განსხვავდებოდეს თანამედროვე ბრინჯისაგან.

დღეს სომ ბრინჯი ერთ-ერთი ყველაზე გამოყენებული საკვებია პროდუქტია პლანეტის მოსახლეობის თითქმის ნახევარისთვის. ის განსაკუთრებით პოპულარულია აზიაში.

ყოველწლიურად დედამიწაზე დაახლოებით 580 მილიონი ტონა ბრინჯი მოჰყავთ.

მოდა

რას გვთავაზობენ დიზაინერები შემოდგომაზე?

პარმენი მადალი მოდის კვირეულმა პასუხი გასცა კითხვას - რა ჩაიცვით შემოდგომაზე? აქ წარმოადგინეს პაკო რაბანის, კრისტიან ლორის, ივ სენ ლორანის, ნინა რიჩის, კარლ ლაგერფელდის, კოკის და ჟან პოლ გოტიეს მოდელები.

ამ გრადიულ კვირეულზე დიდი წარმატება კრისტიან ლორის კოლექციამ მოიპოვა. აღსანიშნავია, რომ მას (დიორის სახლს) უკვე არსებობის ნახევარი საუკუნე შეუსრულდა. ამჯერად, ჯონ გალიანიმ, რომელიც მანამდე ქიენის მოდელების სახლის სახელით გამოდიოდა, სწორედ აქ წარმოადგინა ჩველი ორიგინალობითა და ამასთანავე, პრაქტიკულობით გამორჩეული სამეზობლო კოსტიუმები, კერძოდ, ღია ფერის ლაბადები და

მისი შესაფერისი შლაპები. ჯონ გალიანიმ გაითვალისწინა კრისტიან ლორის სახლისთვის დამახასიათებელი კლასიკური სტილი, რითაც ასაკოვანი სამოგადოება (მომხმარებელი) განსაკუთრებით მოხიბლა.

ივ სენ ლორანი (პოლიუელის ვარსკვლავთა რჩეული მოდელები) ჩვენებზე ძირითადად, ცაყვისა და ნაზი ქსოვილისგან შექმნილი კოლექციით წარსდგა. მას მიაჩნია, რომ უფაქიზესი ქსოვილის შეხამება მძიმე და უხემ მასალასთან, ანუ უკიდურესი

კონტრასტი, ბევრად ეფექტიანია, უფრო ხამგასმულია ქალურობა - ამჟამად მოდის ერთ-ერთი მთავარი შტრიხი.

კარლ ლაგერფელდმა მოდელების ჩვენება ჩვეული სიფაქიმიტ შერჩეულ მანეკენებს მიანდო, მანაც კლასიკურ, აკადემიურ სტილს მიანიჭა უპირატესობა, თუმცა, აღსანიშნავია, რომ მან რამდენიმე კოსტიუმი სექსუალური უმცირესობისთვის წარმოადგინა და ამით არანაკლები მომხმარებელიც მიიზიდა.

პაკო რაბანიმ, ძირითადად, ქალივით ნაზი, არააგრესიული, მშვიდი და ილუმინალი ფერის სამეზობლო კაბები, ქვედაბოლოები და ნაქსოვი ლაბადები შემოგვთავაზა. თუ გა-

ვითვალისწინებთ კრისტიან ლაკრუს, კარლ ლაგერფელდის, ივ სენ ლორანის და სხვა წამყვანი დიზაინერების ახალ ნამუშევრებს, დავინახავთ, რომ ისინიც, ძირითადად, ამ ფერებს იყენებენ.

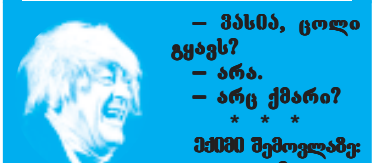
კვირეულიდან აშკარაა, რომ შემოდგომაზე აქტუალურია ნაზი ქსოვილისგან შექმნილი არაველგარული კოსტიუმები, რომლებშიც სხეულის ფორმებია გამოკვეთილი. მოდურია გრძელი კაბა (კოჭს შემოთ) და მასზე ნაზი ნაქსოვი მოსახსამი, ან გრძელი ნაქსოვი ქაქეტი, რომელიც საშუალებას იძლევა ელეგანტურობა წვეულებამდე დაიმალოს.

და ბოლოს, პარიზის კვირეულზე გამოიკვეთა ის მთავარი შტრიხი, რაც მოდის ცვალებადობას არ ემორჩილება - დავიცვათ ელეგანტურობა...

ლელა დონაძე

სურათებში: სამეზობლო მოდელები.

ლიბილის დოზა

პარმენი მადალი მოდის კვირეულმა პასუხი გასცა კითხვას - რა ჩაიცვით შემოდგომაზე? აქ წარმოადგინეს პაკო რაბანის, კრისტიან ლორის, ივ სენ ლორანის, ნინა რიჩის, კარლ ლაგერფელდის, კოკის და ჟან პოლ გოტიეს მოდელები.

ამ გრადიულ კვირეულზე დიდი წარმატება კრისტიან ლორის კოლექციამ მოიპოვა. აღსანიშნავია, რომ მას (დიორის სახლს) უკვე არსებობის ნახევარი საუკუნე შეუსრულდა. ამჯერად, ჯონ გალიანიმ, რომელიც მანამდე ქიენის მოდელების სახლის სახელით გამოდიოდა, სწორედ აქ წარმოადგინა ჩველი ორიგინალობითა და ამასთანავე, პრაქტიკულობით გამორჩეული სამეზობლო კოსტიუმები, კერძოდ, ღია ფერის ლაბადები და

მისი შესაფერისი შლაპები. ჯონ გალიანიმ გაითვალისწინა კრისტიან ლორის სახლისთვის დამახასიათებელი კლასიკური სტილი, რითაც ასაკოვანი სამოგადოება (მომხმარებელი) განსაკუთრებით მოხიბლა.

ივ სენ ლორანი (პოლიუელის ვარსკვლავთა რჩეული მოდელები) ჩვენებზე ძირითადად, ცაყვისა და ნაზი ქსოვილისგან შექმნილი კოლექციით წარსდგა. მას მიაჩნია, რომ უფაქიზესი ქსოვილის შეხამება მძიმე და უხემ მასალასთან, ანუ უკიდურესი

კონტრასტი, ბევრად ეფექტიანია, უფრო ხამგასმულია ქალურობა - ამჟამად მოდის ერთ-ერთი მთავარი შტრიხი.

კარლ ლაგერფელდმა მოდელების ჩვენება ჩვეული სიფაქიმიტ შერჩეულ მანეკენებს მიანდო, მანაც კლასიკურ, აკადემიურ სტილს მიანიჭა უპირატესობა, თუმცა, აღსანიშნავია, რომ მან რამდენიმე კოსტიუმი სექსუალური უმცირესობისთვის წარმოადგინა და ამით არანაკლები მომხმარებელიც მიიზიდა.

პაკო რაბანიმ, ძირითადად, ქალივით ნაზი, არააგრესიული, მშვიდი და ილუმინალი ფერის სამეზობლო კაბები, ქვედაბოლოები და ნაქსოვი ლაბადები შემოგვთავაზა. თუ გა-

ვითვალისწინებთ კრისტიან ლაკრუს, კარლ ლაგერფელდის, ივ სენ ლორანის და სხვა წამყვანი დიზაინერების ახალ ნამუშევრებს, დავინახავთ, რომ ისინიც, ძირითადად, ამ ფერებს იყენებენ.

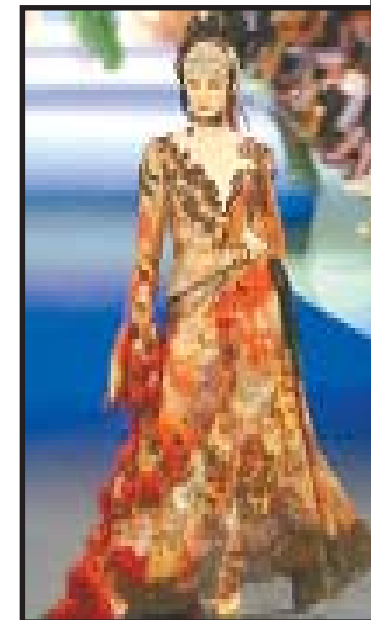
კვირეულიდან აშკარაა, რომ შემოდგომაზე აქტუალურია ნაზი ქსოვილისგან შექმნილი არაველგარული კოსტიუმები, რომლებშიც სხეულის ფორმებია გამოკვეთილი. მოდურია გრძელი კაბა (კოჭს შემოთ) და მასზე ნაზი ნაქსოვი მოსახსამი, ან გრძელი ნაქსოვი ქაქეტი, რომელიც საშუალებას იძლევა ელეგანტურობა წვეულებამდე დაიმალოს.

და ბოლოს, პარიზის კვირეულზე გამოიკვეთა ის მთავარი შტრიხი, რაც მოდის ცვალებადობას არ ემორჩილება - დავიცვათ ელეგანტურობა...

ლელა დონაძე
სურათებში: სამეზობლო მოდელები.

შპს „დიდერი XXI“ აცხადებს დიკვიდაციას. დაინტერესებულმა პირებმა მოგვმართონ მისამართზე - ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის 36. N164.

ტელ: 877 71-93-65
გია კოვზიაშვილი.

რედაქცია გადმოგას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
საკართველოს რესპუბლიკა
საკართველოს რესპუბლიკა
გამომცემი უზრუნველყოფის შპს „პრესა-2002“
მთავარი რედაქტორი არმან სანაშელიძე.
სარედაქციო კოლეჯია: ალექო ასლანიშვილი, ვახტანგ ბელაშვილი, გურამ გომიანიშვილი, ბონდო ბულიაშვილი, რუსუან ლორთქიფანიძე, ბონდო მძინარაშვილი, რუსუან რუსია, სპარტაკ ქობულაძე, ოთარ ხუციშვილი.
დაფუძნებლები - გავით
„საქართველოს რესპუბლიკის“ მენეჯერები
ნომრის მორიგე რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი.
050200 66434
მისამართი: 380008, თბილისი, მ. ქოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24. სარედაქციო განყოფილება - ტელ: 93-28-83.
ელექტრონული ფოსტა - saltresp@go1.ge